

ספר ביר מיוזניאליטא

ישרי לב

ביתנו וראו גדול יקר הפארת • מספר הלוי • אשר עד הנה היה ספר
שמן בכתיבת יד אשר קצר קצרו ידי המתכר ולל"ה • כתיבת
דולי ספרי הכוסר • וכדאי במסוריו וכוויכותיו הנפלאים ונוראים • עין
רואה יוסף לקח • לאסור נפשו באהבת עבותות הכורא וה"ש • וכדאמרו
תלהט לכבו • ושמו ההום בקרבו •

יעקב ביר אפרים חסיד זל"ה :

יעהם

דיא טונקהייט פון דעם (ספר זוסר) • וואָס ביר אהער
איז ער גיווען גטריבן אונז בהל"ה • אונז קיין אויג האָט
מיט גוט גילוגט אונז בקערט • וואָס דער (חבר) האָט מיט גיטווען
פון גרוסי (ספרי זוסר) אונז לונז הויך גיטטעלט • דער הענט וואָס וועט
אין מיהט לערן • וועט פון זיין (זל"ה) ווערן געטוין • מיט זיין (זכ"ה)
וועלן אלד בטעראט ווערן פון מונרע צייד • אין אונזר פֿעלד מיט גוטק
ווערן זיך ווערן דער פֿרייט :

יוסף בן אהרן

ד"ר האזאנאזיט

בדפוס של השותפים דק"ק

ווילנא והוראדנא

בשנת תקפ"ה - לט"ז

SEFER JSCHRE LEB

(Xięga prawych sercem Jakuba syna Efraïma
Abrahama zawieraięca zbiór pobożnych myśli)

W WILNIE.

w Drukarni Zymela Nochimowicza i komp.

הקדמה

רבי יעקב אומר העוה"ז דומה לפרוודור כפי עוה"ב התקן עלמך בפרוודור כדי שתכלם לטרקלין . גם לרין להבין מה היה דעת התנא לתקן לביבמבל היה . גם לרין להבין מהו החיקון שאמר בהתמסל . ומה זה שדייק עמך הוליל התקן בפרוודור'ו' . לכן נראה לי . דהתנא בא לתקן לנו קושיא דתנא . והוא כי מודעת זאת דמה שברא הקב"ה העולם אינו מולד ההכרח ה"ו . הרין מלך בלא עש ולא היה נקרא מלך בשועל . ומכאן המושג בעולם להקטוב לזולתו יבא ברא העולם ומלואו להקטוב להם . ח"כ קשה למה לנו העוה"ז וזמנו לבא לעוה"ב . לכאורה היה יותר טוב לבראאות העוה"ב לבדו ולישב לשמו ולהנות מזיו שמו ית"ע"ז תירץ במשל כמו שזכרנו במלך שבונה לי פלמין בונה לו חולה חלר . והענין מי שינערך לבוא אל המלך ולהנות מזיו פניו לרין החולה להיות לו בחינת עבד ולהשתכר במעשי עבודת מימי מלבושים . וללמוד מנהגי מלך . אז לא יבא

רבי יעקב אומר עוה"ז דומה לפרוודור כפי עוה"ב . התקן עלמך בפרוודור כדי שתכלם לטרקלין . לו סאר ברויכט עטן דיהה ריה ספך סיינן דער נאך וועגן איר סאר טטין די מילנה סון דעס (תנא) : ר' יעקב זאגט אז דער (עוה"ז) איז גלייך לו איהן סאר הויז קעגן דעס (עוה"ב) ברויכט זיך אן לו גרייטן און סאר הויז כדי דו זאלסט מרין גברעכט ווערן און סאלאן דאס מיין דער (עוה"ב) דאס איז דער (פרוס) סון די ריה . יעלט ברויכט איהן לו סאר טטין וואס האט דער (תנא) גמיינט לו און הנדן מיט דעס (אטו) . נאך ברויכט עטן לו סאר טטין וואס זאל אטן זיך און ברייטן און סאר היה דאס מיין דער (עוה"ז) . מיין דער (תירון) דער (תנא) קומט אונט לו (התירון) זיין איהן (קטה) מוילן הסטן יתברך דאס מיין מוילן (דוע) אז הסטן יתברך האט בטאטן דיא וועלט מער ניט בגייטיגן לוא הנדריאונט אז (אודיע) זיין (כבוד) . אונט אן גירושן ווערן (בסועל) און דען דער (מוך) הייסט ניט (מוך) און קנעכט (ח"כ) סון וועסט וועגן ברויכט און דען (עוה"ז) אז דער נאך קומען לו (עוה"ב) זיבער וואלט ער בטאטן מך דען (עוה"ב) אז לו בטאטן קנעכט אז לו בגייטיגן זייט : דיהה (קטינה) האט דער (תנא) גירושן מיט דען (אטו) דהיינו איר גאטירן איהן מלך זייער בוים סאר זיין זילונג איהן סאלאן . אז ווער עט וועט ברויכט אן לוא קאטן לוב מלך זאל ער איהן דארטן גייטן . זאלסט עך סאר דען סאלאן מן סאר הויז . מיין דער (טעט) דער וואס וועט ברויכט אן קומען לוב (מוך) זאל ער זיך און סאר הויז איהן לירן זייט איהן סין סניט מוילן סיינה קוועטן . וויא עט טטיט (אין) לבוא אז המלך בלבוס טק) אטן קאטן ניט אריין קומען לוב (מוך) און אן קליידונג מיט איהן זאק . מוילן טטיט (עוה"ז) חרדה בקומו) סטארקייט אז סרייד מיין און דען אורט סון מלך ה"ב .

בית הספרים דאנא
והאוניברסיטא
ירושלים

296.44
= 190.00
92.44

Dozwala się drukować pod tym warunkiem, aby po wydrukowaniu, nie zaczynając przedawać, złożone były w Komitecie Cenzury exemplarze tej książki: jeden dla tegoż Komitetu, dwa dla Departamentu Ministerium Oświecenia; dwa dla IMPERATORSKIEJ publiczney biblioteki; jeden dla IMPERATORSKIEJ Akademii Nauk, i jeden dla IMPERATORSKIEGO Uniwersytetu w Abo — Wilno dnia 9 Września 1824 roku.

Rada Collegjalny Cenzor Symon Zukowski.

23V 4340

הקדמה

יבוס בהיבוי אל פני המלך דבא בשכרו . ומה נבין הנמשל במלך מלכי המלכים
הקב"ה הטוב ומטיב ודלה להטיב לזולתו שלא יהי' להם אפילו בוסה לקבל
ולאסתכלא ביה ע"כ ברא עו"כ עולם המעשה . והמלוא להם עבודה להשתדל
זה איש איש כפי עבודתו אשר עבד בה-ונתן להם תורה ומצוות ללמדם הוק ומבטע
המלך . ומהם לרקן לגשתו מלבושי כחמות אור מכל הורה ומצוה מידיו ויס דלה
שלו . אחת אל אחת למצוא השבון ממוצות הטובות בחול . להחקין לו ממנו בנין
לבוס לחול . וממוצות הטובות בשבת ויו"ט לתקון לבושיהם וכפי לורך המלבושים
לכל נשמה המועדת להתראות לפני המלך במקום המיוחד לה . כן גורה הכמתו
על אותה נשמה להשתדלות בעו"הו . וכ"ז בחין ההד' נקרא לבוא אל המלך . ידע
שעדיין לא הסלים לבושו . ע"כ יזהר האדם מלאבד ח"ו אפילו טעה אהר מימי
חייו מהכנה דרבא . להבין לו ממנו לבושי כבוד וכמו שאמר הרבם אדם דואב
על איבוד דמיו . ואינו דואב על איבוד ימיו . ימיו אינם חוזרים . ודמיו אינם
עוזרים

(גם) איז (ירוע) אז דער וואס עטט ניט פאר דינטן ברויט טעמט ער זיך לוא
קוקטן אין בעל הבית זיין (פינט) . דכות ברויטס ייערר מלכות אז וינה
קנעכט זאלן מיט דינטן לז פאר ווערן זייט זיך ניט טעמן פאר מיט לז טטיק .
אז מיט אין פינט לז קוקען . אויך ברויטן זייט לז לערנן דיש הנהגות פון
הלך . אז אז לז גרייטן פיל קליידער פון (כבוד) . אז לז קליידן זיך בטענה
ער וועט גיטען ווערן פאר דען הלך אויף (טבת) אנדערזי אז אויף (יו"ט)
אויך אנדרי . דאס ברויטס ייערר קנעכט לז וויסן . אז אז ער אין פאר הוי
מיט ברויט ער זיך אן לז קליידן דאס איז דר וואל . אז דער (מאס) איז העס
דער (הלך) וואס זיין רלון איז (מטיב) לז זיין . דרום האט ער בטאפן לז
פאר דען (עוה"ז) אז ייערר (נשמה) זאל דא דיהק הסט ית' זיין זיבן נהאמ
דרום ווערט ער קאפן קוקן אין פינט די (טבינה כליבו) דען ער האט
פאר דינט . (גם) די (נשמה) (כל זמן) זאל איז אויף דער וועלט כס גיווען
האט זאל ניט קיין קליידער לז כדעקן זיך . (כחול) מורד מוס (טבת וי"ט)
דרום קאן זאל ניט גיטען ווערן פאר הטי"ת דרום האט הטי"ת בטאפן לז
פאר דען (עוה"ז) אז אז האט גיבאטן פיל (תורה ומצוות) אז ייערר נשמה ברויטס
אויף דעסן עולט זמן ביז ער זאל אן ברייטן פאר זיך קליידער (חול) פון
דינה (מצוה) וואס (נוהג בחול) איז . אז קליידער (צבת וי"ט) פון דינה
מצוה וואס זיג איז (בשבת וי"ט) . אז הטי"ת ווייסט וואול פיל ברויטס
ייערר מענטש לז זעהן אויף דער וועלט אן לז ברייטן דינה קליידער אז
פיל יקרן האט הטי"ת גור גיווען ער זאל לעבן אויף דר וועלט . דרום ברויטס
ייערר מענטש לז זעהן אז ער זאל ניט (מאכד) זיין קיין זיכום פון זייט יקרן
(צבתה) ווארסן עס וועט זינערן פון זיינע קליידר אז וועט ער ניט קאפן
טטיק

הקדמה

עוזרם . וכמ"ס איוב אס לא בניתו לאורתי ויס . ר"ל אורתי לי הסר ור"ל שבעה
עס זאמן בני אדם שבעו להולך מימיהם שהלך בלא מצוה : גם מחויב כ"ה
לחזור בהטובה כל ימיו שבכל יום ויום נודע לאדם כיום המולד כי יעבור לא עמד
האם כראוי . וזמן כל עלירה מתקן לו ח"ו נבדו לזויס . וזו אס עשה מצוה
חדשה ח"ו יעניף אותם . כמ"ס ולרע אמר אלהים נזה לך לכפר הקי . ע"כ
לרף תחילה לכור מוהרע ולקבל עליו באמת שיעד עליו אלהים אמת שלא ישוב
עליקעווד . ואח"כ יסגל במצוה כמ"ס דוד הטי"ת סור מרע . ואח"כ ועשה טוב .
ואס פד מוהרע ועדיין לא עשה טוב ח"ו נמצא שהוא ערום . ככל הדברים האלו
רמז

טטיקן פאר דען טטול פון הקב"ה . וזו וויא (איוב) האט גיזאגט (אם) אז בכתי
לאורתי יוס) חיד הקב גיזוינט מיט די וואס וויינען אז זייט האבן גיזינרט זיין
טאג פון הטי"ת דינטס . אז אז וואס דער (הכס) האט גיזאגט (אדם) דורג
למיסר דמיו . ואינו דואב למיבוד ימיו . ימיו אינו חוזרים . ודמיו אינם עוזרים)
איז דער פירט מיין מענטש זארגט אויף זיין (חסרון) פון געלט אז ער זארגט
ניט אויף דינע טעג וואס טוין אזועק פון דער וועלט . דען דינע טעג ווען ניט
לז ריקקומען . אז פון דינע געלט ווערט קיין הילף גווען . (ע"כ) אזו ייערר
מענטש לז פארסטן אז טאג דיא (תורה ומצוות) אז ער יקל דער מיט הילף זיין
לז זיין נשמה קליידער אויף ייערר טאג פאר הטי"ת גיטען ווערן . אז קיין טאג
זאל גיזינרט ווערן אז ווערט דער טאג (מבויס) ווערן (עטיר לכה) . אז
ברויט ער (תשובה) לז פאקן אויף זיינע (עבירות) וואס ער הפט גיטאן
(בסג) פאר וואס ייערר מענטש ווערט גיזאזעט אז טאג אז געטער חמס
ער ניט גידינט הטי"ת וואס ער ברויט אז (כל זמן) אז דער מענטש טוט קיין
(תשובה) אויף (נשמה) קאפן ער קיין מצוה טאהן דען מיט ייערר עברה מכלס
ער זיין אזב ריינע קלייד לז זיין נשמה (מ"כ) אזב ער (בטעת מעטה) טוט
זיין מצוה אז פאר מיטט ער דיא קלייד פון דיא מצוה אן לז קליידן זייט און דינע
אזב עבירות אזב מלך זיך אקבו לז זיין קיף מצוה מער לז טאן זיז . אז מיט
מיט הטי"ת (מוחז) אז מעקט אס דאס קלייד פון דינע (עברה) נאך דעסן
ברויט זען מצוה לז טאקן . ווא וואס (דוד) המלך ע"ה האט גיזאגט (סור מרע .
ועשה טוב) לז פאר קער זיך אס פון טאעכטע (מעטיס) אזב נאך דעסן טוא גוטע
(מעטיס) . אז דינע זיי רייד האט אזו דער (תנא מרמו) גיוויגן מיט דען
(אז) אז גאגט אז וויא דיא כדערפונג פון פאר הייט באיי ייערר הלך . אז
אז ווערן דיא כדערפונג לז בטאפן דען עוה"ז פאר דען עוה"ב . אז דער
נאך מיט (מאכד) די כדערפונג מיט אז דו זאגסט אן קליידן דיין (עמדות) דאס
איז דיא נשמה זאל מיט דער עיקר פון גוף . אן דען עולט מיט זענלי קליידר
ווקס

הקדמה

רמו לנו התנא באמרו העו"ה דומה לפרודור בפני העו"ה כ"כ ר"ל כמו שזכר
פרודור לפני מרקלין אלל כל מלך היה כן מן המלך לעו"ה קודם עו"ה כ"כ וזהו
פי' יותר דהיינו התקן עמך היינו הלשמה שהיא עלמות האדם התקן אותה בזה
העולם כפי התקון הראוי כדי שתכנס למרקלין להראות לפני המלך בלא צושה
מהביט אל האלהים וזהו עמם כללי לכל התורה והעבודה בעו"ה וד"ל :

ומפני שהיאר יש לו וועלים ומלכים כפי הפל וסוף האם הכליות היועלות
לעשות רע גם יש לו להיאר תרין מרסורין למרסר לאדם העבירה
המה עינא וליבא והבא למרסר יאר מתנבר עליו יותר בכל יום ויום וכוננו
האם על ישר לירות כמו אופל לישרי לב ע"כ אמרו חז"ל מאי תקנתיה יבקש
רחמים מאלהים להקישו מוספסי נפשו וה' יגמור בעדו כמ"ס ברלות ה'
דרכי

וחאם יחא ואל קאן מן גיבראכט ווערן מן מלך הקב"ה דרום ברוכט ייעדער
מענטש לייט זיין לעבן לו סקרסטן (תורה ומואל) לו טאן דען קאן ער פ'ר
טטין ווייז הקב"ה לאז חסר לעבן וסתמא האט ער נאך פ'ר זיין נטמה
קיין קליידר מן גיברייט דען מו דער מענטש האט טוין דאס זיינע מוואל
גיוענין : ווערט ער מן גיבראכט מן (מלך מולכי המלכים הקב"ה) זא ווייז
אין פסוק סטייט (והי יתן אל לבו) מי דער (פי') דאס וואס דער מענטש לעבט
ברוכט ער דאס מין מלסט לו נעמן מוואסתמא האט ער נאך ניט (מלקן) גווען
וואס לו זיין נטמה גיהער מוכ ומואל דעם ואל ער פ'ר בעסרן זייני (מעטיס) :

ומפני אונ וועגן ווייז דער (יל"הר) האט (יועלים) וואס זיין זיין תמיד
זייען דען מענטש לו טלעכסט (דהיינו) די מירן זיי זיין די יועלים
פון מענטש מוכ דורך דען יל"הר זיין זיי יועלים לונ מענטש לו טלעכסט
(גם) האט דער יל"הר לווי מעקלר לו חיי עבירה דהיינו די מוואג מוכ דא
הארן דהיינו די מוואג זעהן די עבירה) מוכ דא הארן גלונסט לו טאן
(גם) האבן די (המנים) גואגט מו דער (יל"הר) פון מענטש פטארקט זיך מוואג
מענטש מלי טאג מער חסר לו מואגן זינדיגן מוכ לו פ'ר געסן מן הסי' זיין כאן
מוכ (מכל סכן) מו דער מענטש פטארקט זיך לו גוטן טאן זא טטארקט ער
זיך מוואג חסר וויא מוואג חיי מדרין מוכ ער טרקט זיילע פייין מיט
טטארקייט מוואג די רעכט פארטיגע הערלר (דהיינו) וואס זיין די פייין
(דמגת פרינסה) מוכ (תמוה מוואג) דרום האבן די המנים גואגט מו ייד
מענטש ברוכט (מלעל) זיין לו הסי' מו ער ואל חסר העלען פון (מוואהית הינר)
נאר דא מוואג חיי מן הויבן לו טטרייטן דענטש מואה וועט (הסי')
העלען לו קאלין די מואה כיו דער יל"הר וועט דיר ווערן חיי (מוה) מוכ
חיי העלען לו גאטט דינטש וויא מן פסוק סטייט (ברלות ה' דרכי מיט גם
חויביו

הקדמה

דרכי אמו גם חויביו יקלים אמו דהיינו שבעה לו פלום עש יל"הר כלי וקערה
נגדו ווארערה הוא מוכיעו לעשות חנות כמ"ס חוק וזמן נכד תהא וקיה אל
ה' הינו שאם התפלל אל ה' להקישו קיה לו מיישיך וכו' פאח"ל יאר כל
אדם מתנבר עליו כפי' לולא הקב"ה עוורו לא היה יכול לו ואלו פ'ר שזק"ה
מושוועה הינר משלם לו שכרו משלם כאלו הוא עליו שבעה טולו והוא עמאמר
ולך ה' חסד כי אתה השלם לאדם כמעשהו פ'ר חף באתה ה' הושעו מ"מ
השלם לו טאלו הוא עשה כולו בעלמו עוד לולא ה' לכל ה' מוסיף להוכיח ולסר
את רעשו כדי להכניע את יאריו ולהשמיעו דברים קשים ומפני שר"ל ראו כי
הדורות חלבי' ודלים ואין חסר יכול להוכיח את עבדו כמ"ס תהא חיי אס יב דור
הזה יכול להוכיח ע"כ חצרו לנו ספרו מוכר וע' סוקראס אדם מיל' יום ויום
או יכעלעצבו הערל ולמדו כפטריוס אך יוכי מעבדות שבידו ולהחובת
אדם עסלעצבו גם הודיעו לורך ביאת האדם אל עוה"ז והנגמתו מקטן ועד
גדול

אויביו יעלים אמו) פי' או הקב"ה ליבט די וועג פון מענטש זא וואס זאלט ער
חייט טונת מיט זיינע פיינד דאס מו דער (יל"הר) מוכ מו וויא עט סטייט
(הוק ויחזן נכד וקה מל' ה') פי' לו פ'ר טטארקט זיך מליין קעגן דען (יל"הר)
מוכ הארן לו הסי' מו ער וועט דיר העלען זא האבן די המנים גואגט דער
יל"הר פון ייערד מענטש טטארקט זיך מוואג חסר טאג מוואגן ניט הקב"ה
וואלט חסר העלען וואלט ער חסר ניט במיי קוואן מוכ פון דענטש וועגן לאזט
הקב"ה לט מענטש גלייך וויא ער האט מליין גאר גיטמן וויא מן פסוק
סטייט (ויד ה' הסר כי אתה תטאט לאים כמעשהו) לו דיר גאט מו דא
(מדת חסד) דען ר' בלג'סט לונ מענטשן (טכר) גלייך וויא ער מליין
גאר גיטמן האט :

עוד

נאך האט בסי"ה מוכ (מוהיר) גוואג מן דער (תורה) די מוואג פון
תורה) מו ייערד מענטש מו (מוהיר) לו טטארקט זיין (חבר) מוכ
לו מואגן הערן חסר הארטע רייד מיט (מוסר) נאח מוואג (המנים) האבן
גייעהן מוואג ייערד (דורות) חיי ניט קיין מענטש וואס ואל קמט טטארקט זיין
(חבר) מוואג ייערד האט פארעכט מו ער וועט מיט טטארקטן ווערט ער מיט
ענטפערן דא האט פ'ר מער (עבירות) פאר מיר : דרום האבן זיין
(מוהיר) גווען גרוטע (פ'רי מוסר) מו ייערד מענטש ווערט זא לען
זא ווערט גיטטארקט ווערן דרום האבן זיין פ'ר זייט מן דיא (ספרים)
דען (טעב) וואט הקב"ה האט בטאמך דען מענטש מוואג דער וועלט מוכ
מלע (השקות) פון קליין ביו גרויס מוואג האבן זיין פ'ר זייט דעם (טכר)
פון (דריקס) מוכ דען (עוגט) פון (רטעיס) בטעל זיין לעבן מוואג ייער
טויט מלעס (כרי) (מכניע) לוויין דיא הארן פון מענטשן גם האבן זיין
גילערינט

דיר האואאנאזימא

הקדמה

גדול בחייו ובמותו . וכפרו מגדול עונשו . ושכרו בזה ובכח . ולעשות מלחמה
עם ה' ה' והתחננה עמו עד יסור ממנו . ה' ענה מחמת אורח הגלות נחמתי
בני הרם ושביו חושך . אשר הלכו השמים ואין נונה לו . דהיינו שאינם שושקים
בתורה המאורה לארץ ולדרים . דלה דלים אין להם ואין מים . ע"כ אינם
הרדים לנפשותם אפילו לקבוע עתים להורה . ויהי כראותם שפרי מוסר אשר
העריכו למעניהם . מאסו והבטו בפנימויותם . ותהי להם למשל כל ארץ שוטה . או
הארתו אלה לי אחר הקלריו . לאסוף באמרים ומלאחי דאחא לידי אחת אל אחת
משוללות אשה אל אחתה בדרך קטן כזה יעורר דמן הצריות שחברתי לאמן כל איש
בחוקו ושאנו ומידי יום ויום יקראנו ומלא כי נשנו נגד פניו יענו וחסאתו יוכיחו .
כאיש המדבר לעלמו ומטוב עד רע וזכרנו . אולי אוכל נכה זו ולכוראו אשיבנו .
ומידי דברי זו זכור אזכרנו . השבעת דייטס מדנין את האדם מיום המות ואילך
עד תקברו . כמ"ש ויסרתי אתכם חף אני שבע על העלתיכם . וכ"ז כתבתי
בלשון קהר מעט הקמות ורפ האיות :

וזה

גילערינט (סדר תשובה) אוב (אורחיה) לו סטרייטן מיטן ינה"ר בני ער אל
ווערן מוגער טעניג'לו (הטי"ת) דינטט . נאר יעלט (החיה) טווערקייט
פון (גוף) זיין פראגן פיל הענטטן וואס קאן קיין (תורה) לערן .
רובן האבן זיין קיין פארשט (כדי תשובה) לו טאהן . אוב אז זיין זעהן
אז דעם (ספרי מוסר) זיין פיל האריך וויל ער ניט אריין קוקן . רובן
האבן מיך גיטראכט מיך וועל זעהן פון דיעם (ספרי מוסר הקלר) לו זיין פלייט
ווערן זיין דאך אריין קוקן אין דין קליין (ספר יטרי לב) : אוב יידער הענט
וואס קאן קיין (תורה) לערן ווערט דין (ספר) מיט טראגן . ווען ער לייט
וועט האבן אז ער מיט לען . וואו ווערט ער גיפניען מוע זיינע טוענטע
(מעטיס) קעגן זיין פנים לייגן . אוב מיך האבן גיטטעלט דאס (זאן) גלייך
וויא זיין מעיטט טאוועטט לו יך זעכטט . אוב אום יך דער מאגן דיעה
(עברות) אוב פארשט יך פאר דיע (עונטיס) פון די (עברות) . אוב פאר
דען (מכשט) פון הטי"ת . מיך דייק פלייטט ווער מיך קאטן זינערן פון
זעכטטין דיע (עלות) פון ינה"ר אוב ווידער קערן מיט לו אונזער בטעפר .
אוב האבן גיטטעלט מיט מיין קורן (זאן) פון גיבארן טאג בני דען (יוס המות)
אוב מזה (תענוגים) פון הענטטן וואס דער פון ווערט אלעט מיטל (לרף)
לום (גוף) מיך לו דער (טאה) פאר זיין לעבן אוב נאך זיין טויט . (גס) האבן
מיך גיטטעלט די (לרות) אוב (המות) וואס עט קאן ווערן מיין הענטט פון
די פיר (הרות) וואס דער (גוף) מיין דער פון גיבארט גיווארן . מיך די זיבן
(מכשט) וואס פארן מיך מיין דעם הענטטן פון (יוס המות) אוב ווייטער
וויא זיין מיין פסוק טטיט (ויסרתי אתכם טבע על האתיכם) מיך ווען
מיך סטראפן זיבן (כדעמות) מיין מייערה וינד :

וזה

הקדמה

ד

וזה ענינו . יבדתי אוחו . ע"פ סדר אל"ף ביתא . ובכל אות כותב
מיוזים . ובתחלת האות נדבתי מעטן הנק . וחרו השני מכל אות
לדבר נענימות הנשמה ולערה . וחרו הג' בכל אות מתחיל בשום כפל
האותיות פלאון ולא זכרת לך לבי כו' . המדבר ויזכות עם הלכ כדי
להזכירו כל העליו הגזכרים בתחלת אותה האות . גם להודיעו עונשו
וחרו וד' או הו' מדבר ג"כ מעטן זה וחרו האחרון מתחיל המיד
בלשון זה ויבואך למשפט כו' המדבר משיקף העונש מהעצמות הגזכרים
בתחלה אותה האות . ונקרא הרוח הזה סוגר בעבור שהוא גמר אות
הקודם ונבחר בלי יתערב עם אות הבא אחריו . ואל"ף החרוים ג' דר תשר"ק
בתעניתו אשר הראית . ובחרו אות ל' מתחיל ויכוח טרא הנק ואלגמה עם
הלכ . וכן הוא והלאה נזכר הויכוח הזה בכל האותיות עד אל"ף חרוי שמו . אח"כ
מתחיל ושמע עם ינה"ר לבעל ממנו מחשבת און . אח"כ מתחיל דברי שלום מן
הילך אל הגשמה לשבות שכם א' לעבודו ית"ש . כמ"ש ברנות ה' דרכי איש גם
אויביו יגלים אהו פמית לעיל :

ומפני

וזה אוב דאס איז דער (סדר) פון דעם (ספר) . מיך האבן גיטטעלט דען
(ספר) נאך דען (סדר) פון אלף בית . אוב אין ייעדר (מות) מיין
גיטטעלט פיל (חרוים) . אוב אין מן הויב פון ייעדר (מות) האבן מיך גיטטעלט
די (עניינים) פון גוף . אוב דער אנדרער (חרו) טאוועטט פון סגס הנשמה
אוב חיר (לער) . אוב דער דריטער (חרו) טאוועטט מיין (ויכוח) מיטן המרן
(כרי) לו דער מאגן יך אין די זינד וואס איז דער מאגס גיווארן מיין דער
אין הויב (מות) . אוב לו : פון וויסן דען (עונט) פון דער (עברה) אוב דער
פירטער (חרו) טאוועטט מיך פון דען (ענין) : אוב דער זעלטער (חרו)
טאוועטט פון דעם (עיקר עונטיס) פון דיעה (עברות) וואס דער מאגס מיין
אין ייעדה (התחלת מות) . אוב דער נאך האבן מיך גיטטעלט דען (סדר) פון
(תשר"ק) מיך וויא דער סדר פון דעם (אלף בית) אוב אין דעם (חרו)
פון מות' הויבט יך מן מיין (ויכוח) פון דעם (גוף) אוב די (נשמה) מיטן
המרן . ווא האבן מיך (מאריך) גיווען מיט דעם (ויכוח) אין מזה (מותיות)
וואס פון (מות' ז') . אוב ווייער בני מיין מיטן די (חרוים) פון מיין נאמן
נאך דען הויבט יך מן מיין (ויכוח) מיט דעם (ינה"ר) לו ממש זיין פון זיך
טוענטט (מחשבות) . דער נאך הויבט יך מן פרייך : רייד פון ינה"ר לו
דער (נשמה) אז ער וויל מיך חיר העלפן לו הטי"ת דינטט זא וויא חיר
האבן אובן גיוואגס : (ברנות ה' דרכי מיט גס מויביו יטליס אתו) אז
הטי"ת זיבט די וועגן פון הענטטן . וואו מאלט ער מיט (טונס) זעט זיינה
פיינד דאס איז דער (ינה"ר) אז דער (ינה"ר) העלפט מיך דעם הענטטן
לו (הטי"ת) דינטט : ומסיל

הבכורה על הצעירה • זכורה ממרחק יראה : וכמוסי קראתי למורה • זכרה
לי אלקי לטובה עם מי שחוסר מזה להקים את דברי התורה : ותהווה עיניו
בזמן לליון במהרה : יהודא ליב במהור ל מרדכי ממספחה שלום מווראדנא :
בשנת זה יכתוב ידו ליהוה בטוב לבב למי :

ספר ישרי לב

שער התוכחה

אות א

אדם אהה נאה לשמך • אם הלכת בדרכי אלהיך : הרמה
לעליון כאחריהך : ושמך נאה לך • אם הלכת בדרכי לך :

חשוב

לוא מין דאט טיין : אכר דיא (מהי) פארבט מי גאר מיט קלין : מיינע הענט
טומ מיך און הייבן : לו דעס הער גאט וואס מי דער קאנט אויבן : אונ טומ
פעטן מיך לו גוטן דער מאן מיט מלע וואס פון טלעכטן וועג ווערן זייט אס
טרעטן : וועגן דיין מוכר ווערן זייט הערן • דרום לו דער תורה ווערן זייט
יך מוס קערן : מויך טומ מיך בגערן : לו זעהן זייל הסי ת קיין ליון ווערט
יך אונ קערן : דיע רייד טומ מיך ריידן (יהודא ליב במהור ל מרדכי יל')
עפטטיין וואספחה טומ אק"ק הורמדנא :

אות א

אדם דער נאהמן מין לו דיר הענט זיער טיין : אויב דו טוטט מין
הס"ת וועגן גיין : זומ מין דער טיין פון דעס נאהמן (אדם)
זטון גלייך כלומר דער וואס מין גאטט וועג טום גיין : ווערט ער לו
הס"ת מין פיל ומאן גלייך זיין : דהיינו הס"ת מין (וחיה ותיב) אונ די
לדיקוס קאס (וחיה ותיב) זיין : זומ ווייל מיר גיסיק בליי (מניה הכביא)
אונ זיין (תלמיד מוטע) הס"ת גיט דעגן • לדיקוס קאס אויך בריינגן דעגן
אורר מויל האלטן דעגן אונ פיל ומאן : אונ אויב הס"ת דומ גייסט מיט מין
הס"ת וועגן : נאך נאך דיין הארץ אונ די אויגן • זייל מין דער טיין פון דע
אה.ו. (אדם נטון מדוה) ערר כלומר טפל ווייל דיר ערר : אונ מוגל
קערן

יהודה ליב במהור ל מרדכי יל'

ישרי לב אות א

חשוב אל אמך הארורה בעבורך : קרא ה' שמך להגיד לך שפליהך :
אפחם מרה טרכבות כבודך : אש רוח מים עזר הכלילם בהטיפת
מרים יהיה סרוח :

ונשמך המלוכשת בך • ושיבנת על ראשך : משומי מרומי
יורה • כדי להחיות יסודי מערבית • כתנת עור אשר
עשאו הבורא כבוד מלא רוח :

ולא

קען זיך לו דער ערר • דען זייל מין דיין מוטר דרום ווערט דיא ערר
גיטאטן דורך דיינה עכרות זייל זייל מיר גפיין כמי (אדם האלטן) אונ
זיין (קין) • זייל מין פאוק טייט (ובן כסיל תוגת ממן) מין נארט קינד
מיוזין תרוערונג פאר דער מוסר • נאך מין טעס דראפ האט (הס"ת)
גרונדעט הענטן אדם לו אמאן וויטן מיס זיין (טפלה) פון וואס ער באפאן
מין • אונ דיא טלעקייט פון זיין (גוף כדי) ער זאל זיך • מיט (בגדוה) האלטן
דען (אדם) וואלט (מ"ס ד"ס מ"ה) (כלומר אש) מיט גייטיג מין
דער (יסוד) פון הענטין מין דער (יסוד) פון (אש) דער (יסוד אש) מין
דערקלענטער (יסוד) פון דיא פיר (יסודות) דאט מין העטערימין וואס דיא
וועל מין דער פון באפאן גיווארן • דהיינו (אש) • פיייער • מיט וואס
(רוח) וואלט • (אש) ווארט • (דס) כלומר דער הענט מין בלוט • וואס
זיחות דיא בלוט מין ער (אסוגל) לו קראחהייט ה"ו : (אדה) כלומר
דער הענט האט מין זיך מין ביטערה פלעטיקייט דאט קוואט פון דיא
ביטעריקייט וואס מין כבד לעבער • אונ עט מין פארמירן פיר מרות • מיינט
אי (אדה מדוה) : דאט מנרה מין (אדה לבנה) : דאט דריטה מין (אדה
סוזה) : דאט פירטה מין (אדה ירוקה) : דיא פיר מרות כרויבן זיין איה
לו גלייך • זומ מין דער הענט גיווארן • נאמך נאך דיא פאר ענדערונג פון דיר
זיכטן אונ די פאר ענדערונג פון דאט עטן פון הענטן • סמארקט זיך מיינט
קען דיא מנדערה ווא קוואט דער הענט לו קראמקייט מוטר ה"ו לוס טויט
מונדלו פיל געניט • נאך רבוי ווייל קאן זיך מווא מין בטעפענט בגדוה
האלטן • אויך דיינק דאך • פון וואס ביטטו גיקומן • פון דיא פיר וואסערימין
וואס מין דיא לווייל (טפלה) פון פאמט מין מוטר לו זומן גיווארן :

ונשמך

מוכדיין נטמה וואס זיל רוהט מין דיין גוף מין מוח
פון קאס אונ מין הארץ • אונ מין לעבר • גס זייל ריינגוט
ארונ דיין קאס • ברויכטט זייל האלטן בכבוד • דען זיל האט מוח
גינדערט פון הייל כדי אחיה לו זיין דיינה פון יסודות וואס זעסן אויך
ענט גיווארן מין דען גוף : אונ האלי דער גוף מין פון מיט לעבער (מין
גוף פון) מין דיר נטמה מיטן גוף מין גיווארן : פון דיא זייט ווערט
קוואטן : אלא

ישרי לב אות א

ולא זכרת לך יום הפירוד : אשת היקך מחברתך שחברה לה יחדיו היא האשה הנצבת עמך בקרית ארבע היא חברון . שחברה היוצר מתחלה . להיות בעורך . ולהאיר עיניך בזה . וביתרון ליום המנוח :
ואיך לא הפחוד והחוש לבקיעת הנוד . והאמרי נואש לכשיבקע . הן עוד היום גדול לא עת להאסף . ויש זמן לכל חפץ . ולתקן את כל המפעל טרם בא יום הטובח :
ובראותך עצמך חי . הגדל תאוהך עד בלי די . היוהך לבוש בגדי משי . מפעלות אלהים משי . ותשכח אלהיך בפשע רב החרות על הלוח :
ויבואך למשפט ליהן דין וחשבון . לפני מלך נורא ואיום : אשר לא יקה כל כופר ופדיוס : וישפוט . שפט . לנקום נקם מבשר ורוח :

ולא זכרת : וחרוס האטמו ניט גיריינקט דען טאג פון אס סיידינג : דיא נטאה פון דין בהעפסונג . דיא פיר יסודות פון גוף וואס זייט זענן בהעפס דורך דיא נטאה וואס האט דרום בהעפס דיא נטאה מן גוף לו מחיה זיין דעם גוף אונ לוא דער זייכטן זיינה חויגן לוא דיא דינטט פון הט"י אונ (תורה זולת) מקיים לוא זיין אויף דער וועלט אונ זכה זיין לו פיל סרייד אונ זיכטיקייט . אז דער טאג פון זנחה ונטע קווען . אז דו ווערטט לו הסי"ת ווערן גנומן :
ואיך אונ וחרוס האטמו קיין פערקט פאר דען טאג פון טוט . אונ דו פאגטט אז ער וועט קווען דער ווייל אזי נאך פיל לייט . גיין נאך (תמות עה"י) אונ דר נאך טוען ווא פלין תסובה אזי זאון ווערן זאון גנומן . מיי דר יום האות וועט זאון קווען :

ובראותך אונ אז דו זעהסט זיך גונד . גרייטטו דיין תאוה זאן אגרוד : אונ אז דו זעהסט זיך גקלייט מין שייני קליידר פירסטו זיך זאן מין (סדר) . אונ דו האטט פאר געסן פון וועסט אונגן ביסטו און דער וועלט גקווען : וועגן די עבירות וואס מין דיין פארן מין זאן גנומן :

ויבואך אונ זענן וועלט ריך בריינגן לוא ריכט : אונ דו ווערטט און געבן דין אונ חטבון אויף ייעדר גטיכט : פאר דען און וואס אסטט גאלן גוט . אונ ער ווערטט ניט נעמן קיין אויס זיינאג פאר דיין כחם . און דער וואס תורה לערנט אונ גוטת העיסט טוט : אלע טאג אונ ייעדר וואס פאבער ניט וועט ער דין אסטטן מיט גרוי נקמה : דעם גוף לו זאון מיט דער נטאה . דרום דינקט דין פיר זענטן וחרוס דער יום האות טעט זיך ניט פאר וועטן : אונ מין גריכט טוט ער זאן קווען :

ישרי לב אות ב

בטרת חצא פרחם נשבעת ולא הוכל להנחם . היוצריק ולא הנחם . ואף אם גדלה בעמסך . הקטן עוד זאת בעיניך . פקודיו לשמור כי הוא חייך . וליות הן הם לראשך : וישנחו כך שומרי תורה :

ונשמחך העלובה . לא ירדה אלעמך הככה : להענג בהענטים שטיפס יגון ואנחה : או לרכסות בכסות טפוארה : רק להיותנר לאור החורה : ואתה בעיוניך חשבת את פני מגורה ההורה :

ולא זכרת לך יום עברה : ותבאר כך אש התבערה : אשר כל אוכל תהעב נפשיד : והמאס בבגדי החמורות אשר עליך : אם תאמר בלבכך

אות ב

בטרת דו זענטט אזי דאס וויסן . וו ווערטטו פיל גניטן : אז בטעה דו ביסט גבארן . האט (הט"י) דין נטאה מיט זיין זבן נאמן בטווארן : אז דו זאלסט זיין מין לדיק מון ניט מין רטע ווערן : מון פאילו די גאלע וועלט ווערט מויל דיר זאגן יו ביסט מין לדיק זאלסטו דאס ניט הערן . נאך זיך לו האלטן . סר מין רטע . כוואר דען די לדיקיס טוען אלע סאג גיוואר ווערן . אזי געטעטר האבן זיי הט"י ניט גדייקט זיי זיי כגערן : דרום טוען זיי תסודה אלע טאג לו הערן : אונ ספארקט זיך מין דיכטט זא ווערטטו פאנעטאג ניס הערן . אונ מיט דער תורה זאלסטו זיך גנערן . אונ פיל הן וועט די תורה לו דיין קאט מערן . אונ פליין פרייד ווערטטו זיין לו די וואס טוען די תורה וויסן :

ונשמחך און דיין נטאה וואס פאר טעמט זיי וועגן דיין טומוג זיט האט ניט פארקט גיידרש מין דעם באווייסטן וואונג . דאס אזי דער עונס הזה נאך לו גיין נאך תענוגים מון בגיטקונג . וואס זיי בריינגן מויל דעם זענטן טרוערקיט אונ זאלונג . אויך ניט קליידר זיך מין קליידער וועלע בריינגן דעם זענטן לו האט גונד : נאך לו דער תורה זאל זיין דין בהעפסונג . כדי לו זיין אויף הער וועלט מין זייכטונג פאר דיר . אונ פאר דיא וואס דיין תורה ווערן וויסן : ווערן זיט דורך דיר פון זיכטיקייט טאן גניטן : פאבער דו מיט דייער עבירות האטטו די זיכטיגע זגורה גאטן פאר גאטן :

ולא זכרת : און דו האטט ניט גדייקט דעם טאג פון נאמן : אז דו וועטט און געבן חטבון מויל אלע יארן . אונ ווייסאג

ישרי לב אות ב

בלבבך : מה נורא יום הות : אין זה כי אם הגיע העת רדת הבורא

או ויבילוך : למורה : ושני דרכים לפניך חישך ולא אורה : אם לא
היה לך אור התורה : מפני הדוכים והאריות העורכים
לך יש על מי הגוס לעורה : כי לא יהיה לך אשמורה . בשכבך הוך
הארמה

וייסאג מן קרמקייט וועלן חוין דיר סאָרן : לו קיין עטן וועטטו קען
קערן . מן די סיינע קליידר וועטטו ניט באַגערן : מן מין המרן
וועטטו סאָן קערן . ווערט סמועסן אלע לויט מיך וועלן ניט הערן .
פיינעל מן טוין גיקומן דער טאָג פון ווייב אונ קינדל ווערן פֿאַס גריטן :
און פֿון גאָר היין געלט ניט לו גיטן :

אז דעם אַפֿל פֿון דו ווערטט טוט ווערן : ווערט אַפֿן די (כסאָה) לוס
(מטסט) טאָן באַגערן : זאָ ויין פֿאַרמדין לוייט וועגן וואָס דער
לו גיהערן : אונ כסעל דיר כסאָה מין דיר וועגן טוט גיין : זאָ טוט
מיר פיינטער ווערן . דרוך ווייס זאָ ניט וואָס היין לו קערן : נאר ווער האָט
די תורה גילערניט טעט זאָ מיט פירן : זאָ וויאָ מין פסוק סטייט (בהתהלך
חויב דואַ האָטט קיין תורה גילערניט דרוך ווערטטו ניט וויסן וואָס היין זיך
לו קערן . וועגן דיר (ומלכי חבזה) וואָס מויל דיר וועגן טוען סטערן .
דען אַפֿל טעט דיר כסאָה טרייטן מן דיר לדיקס פֿון (גן עדן) טוען
הערן : חויב דיר כסאָה פֿון מיין לדיק אַז זאָ טוען דיר לדיקס דיר
כסאָה פֿון דיר (ומלכי חבזה) אַפֿל קערן : אונ גלייך מין גן עדן אַרין
פירן . אַכר מן דיר כסאָה פֿון מיין רטע מיין . טוען דיר ומלכי חבזה
וואָס זען מן וויאָ מיין דואַ פֿון מיין לוב האַרן . מן דיר כסאָה גייט
טרייטן זייל . דעהן אַפֿל דיר ומלכי חבזה וואָס זען מיין דואַ פֿון מיין
זייב טוען זיך לו דער כסאָה קערן . אונ גלייך מין גיהנס פירן . אַזוי דיר
הוועך ע"ה האָט גינגט (הלינה והרב נפטי מיד לוב יהירתי) טייד אַפֿל מיין
כסאָה פֿון טווערד דען וואָר האַת . אונ טייד אַפֿל מיין כסאָה וואָס
גיאייליגט לו דיין דינסט פֿון דען הונט כלומר דיר ומלכי חבזה וואָס מויל
די וועג פֿון גן עדן טוען סטיין מן הערן . גאָ דיר גאָ מין דער ערד .
וואָס פֿון הי"י מיין גיפֿולט גומרן : ווערט ער דאַרט זיגן מין גרויס לאַרן .
חויב דיר האָטט לו דינה מוערן קיין דברי תורה גיאמלס הערן . וויאָ מין
פסוק סטייט (בטלכך תסאור ענין) כסעל דו וועטט מין קבֿר זיגן . וועט
די תורה פֿון דיר גיגן : אונ היטן מן קיין טעלעטט וועט מן דיר ניט אַפֿל
פירן : גאָ ווער וועט פֿאַר דיר וואָלין זיין כסעל זאָ ווערן מויל סטיין תהיה
האָתיט

ישרי לב אות ב

הארמה הארורה : ומי יליין בערך בעת יקוצו שומרי תורה
עבור גרמת לנפשך רעה : איך תצדק לפני הער והיודע . כי לפי רוב
השנים חרבה סקנאתו : על רכיו שבת וכושט נזק וצער אשר
הרבחה לנשמתו : מירי עכרך לא השא על התורה :
ויבואך למשפט הגדול והארא : לפני יודע מה בחושך כמו באורה :
אשר לא ינקה את אשר ישא לשוא שמו הגדול הנבוכ
והנורא :

אות ג

גאונך וודין לבך לכלאלה הביאוך : למאום בעצת בוראך :
האָתיט די ווענטן וואָס מין דער תורה טוען טוועכטן . אַזוי מין פסוק סטייט
(והקליפת היא תטיחך) כסעל דואַ וועטט דארסן מויל טיין תהיה האָתיט
וועט די תורה פֿאַר דיר וואָלין זיין כדי לו זחיה זיין זיך אונ פֿון מעודה פֿון
זיהן זוכה זיין לו עטן :

עבור

פֿון וועגן דו האָטט גורם גיווען לו דיין נפֿש פֿיל טעלעט . וויאָ
ווערטטו קארטן בלייבן גירעלט : פֿאַר דען גאָט וואָס ער אַליין
מיר דר עדה בטעל ריכט דען וואָס דו האָטט מויל דער וועלט אַנער
גיהערט . האָטטו זיך אַנער גיפֿאַרט : אונ פֿיל כעס פֿון הי"י האָטטו
מויל זיך גיאַנערט : דהיינו דו האָטטו ופֿאַסן גיווען פֿון דיין כסאָה די
תורה וואָס מיר כסערט : אונ פֿון גאָטט דינסט וואָס זיך באַגערט :
אונ פֿר די לדיקס פֿון ג"ע טוט זי זיך טעמען : אונ פֿיל סאָרן אונ לזיב
טוט די פֿיין נעמן : וועגן דעם וואָס דו האָטט גיסוואָרן מיט זיין נאָמען :
פֿון דער תורה דעס זין ניט פֿאַס נעמען : האָטטו די (טבועה ופֿבונ)
גיווען אונ האָטט זיך פֿון דער תורה פֿאַס גריטן : אונ האָטט גיך
גימלעט ניט וויסן :

ויבואוך

אונ מויל דיעע מיין וועסיט וועט זען דיר בריינגן לוס חסות
וואָס מיין גרויס מויר סאָרעטיג : פֿר דען גאָט וואָס זעט
מין פֿעלטר ווי מין זיכטיג : כלומר אַפֿילו די האָטטו וואָס מין האַרן ווייס ער
אַליט דריכטיג : (גאָ) זאָ וויסן . מן הקב"ה לדיגט ניט מן מיין האָטט דען
אָנעטן וואָס טווערט מיט זיין הייזיגן נאָמן אונ טוט די טבועה פֿר געסן :
פֿר פֿר טווערט מיט זיין נאָמן דען גרוס סאָרעטיג מן אַליט מינטערעסן :

אות ג

אונך דיר גאָה אונ דיין האַרן וואָס מיין זייער היליג . האָט דיר
גיברחלט לו דינה מיין וועסיט וואָס ניט נאָליג . גאָ מן די עלות
יוסף בן אהרן
דיר האואגאוווימץ

ישרי לב אות ג

אשר המה חיי עולמך : ולבחר בחיי שעה ולמלאא הפצר :
בהון ועושר למלאות תאוותך : ולא שבעוה מהם נפשך : אלה עשית כל
יסו חייך :
ונשמתיך העלובה ממעשיך : האצולה כאלהי המרכבה . השכלת
אותה ברוע יצרך . הבאתה בשביה ונרה ככה : ולא
שמעת לקול מורך : דמתה למלך גאות לבשי והנה מעת שככה בחיך .
עה

סון דיין בטעמא האסטו גיטמן פאר היעסן . דהיינו מין דער תורה תמיד
לו ריידן מונ סוועסן : מונ מן קיין מלוא ניט לונ פאר געסן : כדי מו
דען סכר מויל דען עולס הבא חייביג לונ עסן : חבר דוא האטט בעטל
מויס דער ווילט מן וועלטיכע מינטערעסן . מויל דען עולס לו סוועבן .
עיל גמול מונ זינבר מן לו קלייבן : כדי מני דינה תמות נלך לו געבן :
מונ דיין כטאה האסטו דער סון ניסט גיגעבן . מוונ האסטו גיטמן לייט
ריין לעבן :

ונשמתיך

מונ דיין כטאה האסטו יא מבייט גיווען מיט דיין טאוונג :
וויסטו דען סון וואנען מי דיא כטאה מרום גיגאנגן :
מונ מונו מי מיר ראוונג . סון (מלוי המרכבה) מי מיר קם סיידונג : מונ
מונטר (כסא הכבוד) מי מיר ומונונג . מונ מין גן עדן מי מיר סיידונג :
מונ וואס מי לער פירט פון מרכבה קלר כסא הכבוד מפרנס יילער זלך
וואס מויל לער וועלט קלר מוכין מי . הקבן ייט יילער זלך מי סורס גמלן
מוכין : מין מאל מו ויט לרם בויס מיט די (פירוש) מויר מיט די
בלעטיך הקבן מין סורס מין דען קערנלז סון יילער (פרי) . מו יילער
זלך וואס פארמין מי הקט מין (סורס) מוכין מונ מלע טרטיס לו זמון הייסט
(מרכבה) קלר כסא הכבוד מונ הס"י (יוטב מרכבה) כוונר הס"י מי מטיג
מויל מלע (טרטיס) מונ ער מי לער קאנט מויל לער וועלט לורך לויט
(טרטיס) . מונ דיא כטאה מי מין חלק סון מזה (טרטיס) לו זמון .
לרום הייסט די כטאה (עולס קטן) מין קליין וועלט . דען מלן וואס מויל לער
וועלט מי פארמירן מין לער כטאה . מונ לו האסטו ייט מטייל גיווען
לורך ליינע סלעכטע גילמקן . מונ מין המנס סון יל"הר האסטו יא גמאלט
פאנגן . מונ מירע מויל סון טל האסטו גיטמן פאר המנגן . מונ מיינע
זיבע לייט ויט קאנסטו לרם פאר זאגען . (נה) סון לער לייט מו דיא
כטאה מי מין גול מריין גיגאנגן . וואס לו פאר מי זלך גלייבן גיווען
לו דעס מלך הס"י וואס ער טוט זיך מין קליידר פון גמול מן קליידן . מונ
יעלס הקבן דיא מעלות סון מיר גיטמן קם סיידן . וועגן לונ הקבן
ניט גיווענט לו הערין וואס ליינע לערנער הקבן ליר גיטמן ריידן :
15

ישרי לב אות ג

עה גאיתה נשבת : ברוב עמלך וכרוב קנייך :
ולא זכרת כי ופקוד אלהים עת בואך : לאסר בואו חשבון מכל ימי
חייך . להקריב לפניו חמאות הצבור בידך זכרון לכלם יהיו אז
לפניך . לא יעורך הון ועושר בביתך . ולא תתן לאלהים כפרוך .
ושמה מרכבות כבודך :

תדמת

מות כנפול עליך . ופחאום אסון יקראך . אז לא הרע
מיאקף ממנוך . ותעווב לורים חילך . ולא ילך
אחרך כבודך :

ויביאך

למשפט . לפני נאה גאה . אשר כל מעשיך ראה . רש
ועושר ממנו באה . הוא אלהי אביך . הוא עשך ויכוננך .
ואהה

לו זמון רייכקייט האסטו גיטמן סוועבן מונ לו לער תורה האסטו קיין
לייט גיטמן געבן :

ולא

מונ דו האסט דאס מין דיין הארץ ניט גיטמן זענן . מו הס"י וועט
דיא לייט סון דיין קווען בלעטען : מונ פסילו דו ווערסט ניט
ווען . מונ ער ווערט זאגן . מו מלע דייע טעג זאגן לונ חשבון קוון מונ לו
מלך גינעהן מי דייע מעטיס וואס דו מיט דייע הענט זעלבסט האסטו
גיטמן . מונ קיין עברה קלר (מחשבה רעה) ווערט ניט ווערן פאר געסן .
וואס יא זעלבסט ווערן פאר דיר דעהן מלך סון קווען . מי ויט
ווערסטו זיך טאן טעמן . מונ דיין געלט מונ רייכקייט ווערן דיר העלפן
ניט קענען . מיט דיין גוטס ווערסטו ניט קענען געבן . לונ מידת הרין
פון (כפרה) וועגן דיין לעבן . מונ דער עיקר (כבוד) מויל יענר וועלט
טוט זען געבן :

תדמת

מו עט ווערט מורבעלונג קוון דיין מיט . מונ עס וועט
מויל דיר רוען דער טלול סון טוט . מונ ווערסטו ניט וויסן
ווער וועט בעווייזן די הייר וואס דו האסט גיבולט . מונ דיין געלט וואס
דו האסט גיהעט . מונ דו וועסט זאגן לו פארעמדע דיין רייכקייט וואס דו
האסט גיקויבן . מונ קיין לדיקה האסטו גיטמן געבן לייט דיין לעבן . דרום
ווערט דיין (כבוד) נלך דיר ניט נלך סוועבן . קבר ווען דו פאר דיין לעבן .
זאסט לדיקה געבן : מונ זאסטו (כבוד) הקבן . נלך דיין טויט גלייך
וויא פארן לעבן :

ויבואך

מונ זען ווערט דיר לונ אסט פירן גלייך : פאר דעס
הער גאט וואס ער טוט זיך מטיילן מונ גלייבן . מויל ייערן
וואס טוט מטיילן מונ גרייבן זיך וואס מלע דייע מעטיס זעהט ער סון זיין
זיך . וואס סון מיט קוואס פארעם מונ רייך . דער גאט סון דייע ענטרן
ענטרן

ישרי לב אות ג

ואתה לבושיו לבשה - לבשהך :

אות ד

דיניך

יהיו על ידי פועל יודך . והמה ישלמו לך את שכריך . אף נתיכי וישר אשר עקמת במחשבות לבך . לא נכחד מיוצרך . היוצר אותך מבין מעשיך . אפילו מחשבות העולות על כליותיך :

ולא

זכרת אשר יאמרו לך מה מעשיך . מעת היות על האדמה עד הפררך * אל המקום אשר לא יוכר ולא יסקר הנשכחות מסך . כאמור

אוי ער מוך . אלו דרך האט ער בטמאן מוז גיטעסטיקט מין ווטערס בויך . מוז גלוח מי דרך מין קלייד סון הט"י . המטט מול דרך גיטאן געבן . דרוק וועטטו (מבויט) ווערן מיליו סר דין לעבן :

אות ד

דיניך

דיינע סטרען מוך דין רעכט . ווערט זין דורך דיינע מעטיקט וואָט דו האַסט גיטאן גוט . מדר טעלעט . כּוּזאר מיט ייערל (מעטה) וואָס נאר מין מענט טוט . ווערט בטמאן מין (אומך) וואָס מי טעלעט אודר מין (אומך) וואָס מי גוט . (להייט) דורך מין (מלה) אודר מין גוטה (מחשבה) ווערט בטמאן מין גוטער (אומך) וואָס מרוק דעס מענטן רוהט . כּדי לו פאר היטן זין בלוט . מוז ח"ו דורך מין (עבירה) וואָס מין מענטט טוהט מיט פּרמיי וואָהט . ווערן בטמאן (אומכי הבה) מוז זייט סארמאן מיט גוט . סר זין לעבן מוז פּטיטט נאך זין טוט . זא ווי מין פּסוק טייט (כי פועל מרס יטאט אז) די פעולה מוז די קוענג וואָס ייערד מענטט טוהט . בלמאן מיט מיט מלה גטיכט . דען הט"י טוהט קיין בטעלעט קיין טעלעטט ניט . זא ווי מין פּסוק טייט (מסי עליון לא תלם הרעות) סון דען מוכערסטן זעלבסט קאמט ליט קיין טעלעט גטיכט . מורד מזה רעכט פּערטיגה וועגן . וואָס דו האַסט גיטאן פּאר קרימען . דורך די טעלעט (מחשבות) וואָס מן דין האַרץ מיט מן גוואַטן . פוען סר גאט כ"ה קומן . מוז דרוק ער דין בעדער מיט טעט ער מלה דייני מעטיקט סר טטיין מוז מיליו וואָס מול דין האַרץ וועט מול גיין .

ולא

מוז דו האַסט ניט גיטאן דיינקען . אז מול קיין עבירה ווערט מען ליט טיינקען . דען מלה דיינה מעטיקט וועט מען דיר מוים ריידן . סון דין גיבאר טמג ביז דין אט טיידען . סון דער וועלט סר דען (כסא) הכבוד

ישרי לב אות ד

כאמור כי אין שכחה לפני כסא כבודך :

הנה

שמעת לקול יצרך . הוא צוה עליך להלך אחר מראה עיניך . ועתה שהאזנת למצותיו אבדתי הוא עליך . עולתו ומקטרגו יורד ונוטל נשמתך :

ונשמתך

דאכה . מיני יום על קשבת הארה וצורתה . שעל ידי רוב המאריך שפחתך נהיתה : למרוד באלוהיה עשויה המזמה ואך תוכל לשוב אל ביתה הרמה . לכן געור עליך

הכבוד) לו טטיין . כּדי לו זעהן דין נטמה מוים זי מוז ריין . מוז מול יענטען ארט ווערט גדייקט מיליו וואָס סון דין זין טעט מרוט גיין . זא ווי מין פּסוק טייט (כי מין טכחל זלמי כסא כבודך) מוז סר דעס טטול סון גאט כ"ה כּד טעט קיין סר געטונג טטיין : מוז מול מלה מעטיקט ווערטט מורה זין מוין :

הנה

דו האַסט לאַ גיהערט לוס ילה"ר . וואָרום דו טומט ניט סר טטיין . זיינה מחשבות מוז זין גאָיין . דו דיינקסט מוים רז ווערטט מיט פּלאַג זא וועלט ער דך ליב האַבן המבן . אבער מין . ער האַט דיר גיבאטן נאך וואָס דיינה מוין זעהן לו גיין : מוז יעלט מוז דו האַסט זין גיבאטט מין גיטאן מיט ער דיר מין טונה מוין : מוז ער גייט מול לעבן הימל לו זאגן מוז דין נטמה מיט ניט ריין . זא געזעט ער רטות מוז טעט מרמט גיין . מוז זי דו ביטט גרויט ווערט ער דך זאמלן קליין . ביז דין נטמה וועט און מרוט גיין . אבער דער וואָס נכס די תורה זא ליבט זיט אים מוך זייער מין דער וועלט מוז פּטיטט . בטעל ער ברובט מול יענטער וועלט לו גיין :

ונשמתך

מוז דין נטמה מיט מלה טמג מין גרויט לעבן מוז לרה מול די פּינטערנט סון יעלר לורה . דען דורך דיינה מעטיקט וואָס דו ביטט זיך ניט טהג כּטורה . מיט זי באַזי דיר גיוואַרן מין סמחה גמורה . דו ביטט מורד מן הט"י מוז טומט מיט דער נטמה וואָס דו מוים זין טוט מול גיין : מוז זי פּאר טטיין מוין . זא ווי מוז גאט ניט ריין . דרוק מיט לוח הויז לוח קווען ניט טיין . חוץ מלה מעטיקט וואָס מול מע וועלט מול גיין . מונד זי ווערט זי קאנען פּאר דען (כסא הכבוד) טטיין . נאך רבתי מוז דען דער לעבן קליין . דרוק זאמל מיר זיך טמארקן תּסובה לו טחן מוין . מוז מול דעס ילה"ר מן סרייען . זא ווערט גוט זין פּאר מיד דיימאן . דען גול מוז די נטמה . מול דעס ילה"ר דען דע מוין גימין . אז דו זאמט מיט ניט פּלאַגן מוין . זא וועט ער דיר העלען מן הט"י וועג לו גיין . זא ווי מין פּסוק טוט טטיין . (כלות ה' דרכי

ישרי לב אות ד

ויבואוה

עליך בהיותך בכוחך : למשפטם על כל נערים . לפני אלהי עולם . היודע העלומות לכך . סכל ימי הויך . והכין שני דרכים לפניך . ולבחור במים השיאך . ואתה אמרה נואש דברך . ונהמת באחריתך כבלות שארך :

אות ה

השיאך

ודון לבך . להתענג בתענוגים . פיך שלחה ברעה . ולבך הרהורים . פורה זרע מרעים בני משחיתים . עניך :

דרכי מיט גם אויביו יטובת מתו . אז הסי בעוולוגט די וועג וואס דער מענטש טעט גיין . זיט אמלט הסי אז מזה זיינה פינד דאס אזי לער ינה"ל זאל מיט טונג זיין :

ויבואוה

אזי ווען זעט דיר לזט וועט פירן מיך פיל מיטערעסן . פאר הסי וואס ער האט די וועלט בטחון אזי טעט ועלר געבן עסן . אזי ועלבי ועטיק וואס דו האסט מן זיי פאר געבן . אזי וואס פון דיין השרן פאר הויך אזי ווייט גר גאלן גוט . פון דיין גיבמח פאג ייערר מנט . אזי ער האט לויי וועגן פאר דיר מן גיבמח : מיך טעלעבי וועג מיד מיין גוטא וועג פאר דיר סטייט . אזי ער האט גיגעבן מיין עלה מן לער וועג גייט . אזי דו האסט גיזקגט . מיד פאר זאז דויה דייר . נאמרמך די קוקאג פון מיין השרן וועל מיד גיין . נאז רבתי מי דאט טיין . דרום אזי דער עונט מיד ניט קניין : אזי דער נאך וערסטו קרילן מיט דיה זיין אזי זיך מיין : דרום מיר מענטשן גרום אזי קניין טוט תאובה מיט גרום גויין : אזי זייט וחסלו אזי הסי זקל העלמן נאך לזוט פון עוה"ל ניט נאך לו גיין אזי לערינט תורה אזי זקל ניט וחסנה זיין פון יום בני טיין : דען זקל וועט רוען זייער פלייס מוך מיער גיבין .

אות ה

השיאך

עם הקט דך מן גריילט דיין הילקייט : נאך לו גיין נאך לזוילקייט : אזי דיין מויל טוט ריידן זלעס טעלעטיקייט : אזי דקס השרן טוט טרעלמן זלעס וילדקייט : קווש דער פון מרום מיין גרום טעלעטיקייט : דהיינו דען קרמפט וואס הסי הקט בטחון אזי ייערר כטעפענס לו זקלין גוויינען זיין גלייבקייט : דורך דויע זלע עבירות טוטט אזי ליה זרע זכטה אזי וואס אזי ניט מן דיין כטערוג : אז פון דויע עברה וזקן בטחון (טדין) אזי (זויקין) לו מענטשן מיין פירדמרכוה

לב ישרי אות ה

עניך ורצו זרות שוא ומרוחים . ירך לא אסורות ורגליך לא להושתים . ותביאי בעלזי עדיים . ותורחך נעשית קרעים קרעים :

ונשמך העלובה דמתה למטור ונעלם . במעשיך הרעים כסית פניה חרולים . והלכשת אותה בנדים צואים . והנה צעקי אל אביה שכשמים . לאמר ונתה והנה הרה לונגים . חלטה וגם ילדה זרע מרעים . הוציאות והשרף יורו המורים :

ונהמת באחריתך . בראותך זרע מרעים בניך . הולכים סביב למטהך . וזעקים היא אהה אבינו . נאנו בניך . איה פה רחמך . חן לנו

אזי דויע קינד די (זויקין) זיין לו דעס מענטשן מיין גרום סטערוג : אזי אזי דיע קערוג : זוז זיט מן סטוד-סטייט (פועל דרס יזאן לו) דיה מעטיק זקט מיין מענטש טוט ניט גוטע זיט ועלכסט געבן זיט מיין בלמזונג אזי דער מענטש אזי סטייט מן יענער וועלט זיין זיט אזי מיין גרום סטוד-סטייט : אזי דיע מען זעהן תמיד מן זעלע זקלן וואס זיט זיין לו דיר מיין פאר טטויסונג : דרום טיקט הסי מן דיר ניט קיין יסורית אזי פירדמרכוה : מיטל גוטס אזי דקס מן לו דיר מיין טטויסונג : כדי דו זקנסט ניט חסון קיין ענה"ל נאז דויע וועלט זאל זיין דיין פרכוה : אזי דו טוט זיך מן קליידן מיט פרכוה : אזי עס ווערט לו ריפן לזויר פאר געטע ווערן דיין לערנוג :

ונשמך

אזי דיין נסמה : זקס זוז אזי פאר טעמט אזי זייער פאר סרעקט : זקס לו פאר אזי מיר גלייבן גיווען לו דעס גמט זקס פון די זאגן אזי פאר דעקט : אזי זעלע דורך דיע טעלעטע מעטיק הקסטו פאר דעקט מיר פנימ מיט חרפה אזי כיוטיק : אזי זוז הקסטו גאטן קניין : מיט רוקות אזי טדין : אזי לו מירן פאטר פון היול הקט דער טטן גסטן ריידן : אזי דיע נסמה הקט זיך פון גוטן וועג גמלן אס סיידין : (גן) זיט האט מוילר גיווען דורך לעט זקס קערוג זויקין וואס זיט זיין לו מענטשן מיין סטערוג : זוז וועט בית דין מן דען היול זקלן מיין קערוג : וועט מען פאסקן אזי מיר פסק מיין פאר ברענוג : מן (נהר דימור) זקס פון די (חינה הקורט) מיין זיין מרום גיימוג : אזי די נסמה הקט קיין פאר בעטרוג : לו דער תורה זקל זיין מיר קערוג : תטובה לו טקן מיט גרום כגערוג :

ונהמת

אזי דו וועסט כרווען : אזי דיין סול ווערט קווען : מיין זיין סקן זעהן : אזי די טחוקהטיגע קינד טטייען : דאס זיין טדין אז זויקין וואס זיין ווארן בטחון פון דיה (זרע זכטה) וואס זוז הקט גיטמן מיט ליהן : אזי מרום דיין (זטה) זיט גייען : דאזי כיוט

ישרי לב אות ה

לנו במרכיב אבליך . כי אנו נשענים עליך . או מהמטה יקחוך . ועין
ניחו החתוך . כדי להטעות נישאך . ואתה ביד מבקשך :
ולא זכרת לך את יום הזעם . והיה ככהן בעם . אשר יבוא צר ברעש
וברעם . לאמור המידך דבר רדה . צולביתך כי מה אתה . או
זיעה נופלת עליך . היל ורעהי האחוזי סכף רגל עד קדקדך : והתקח
רשוח נשמהך . מאת כל אבריך . ללכה בדרך אשר הכינות לפניך .
ואם

בי רחך מותר סמך טוען זימ טריוען : זוא זימן יעלם דין דר כמרחובג :
גיב מוט דער גערוג : דען מויל דיר מיז מוזר בגערוג : דען מויל זענען
זימ דיק פון (מטה) ניגן : מוז מין הקון זענען זימ מויל דין מרס מילד
ניגן : כלי מס לזיסרן : מוזע ווקס מויל דין (מטה) זענען הקרן : מוז דיא
והקריס זענען טמן זיער כדער טונג : מוז דו זעערסט זיין מין הקנט דיא וואס
דיין גול מיז זיער בגערוג : מוז דער גול זעערסט זיין זיער דער גערוג :

ולמה מוז דו הקסט ניט גמון דר אקס זיך : דען ס'הא ווקס מיז למרנדליך :
גרזס מוז קליין ווקרן מוז גלייך : מוז מרעסן מוז ריך : מוז דער (מלך
הוואל) זעט קומן לז דיר גלייך : פון היולכין דער ערל זעט זיין זיין הויך :
מוז ער זעט זיך פון דיר זיין סטורעמדיק מוז למרנדליך : מוז זוא זעט ער
זאגן דער מוקר הס' הקס גיבמטן זמי גרייט : טרייב מין לומה ווארפן
דו זעערסט גטייט : זוא זעערסט זעהן אז מין גרוס טווייס פון לין גול גייט .
דיא גטאה פון גול זעט זענען קס גטייט : גרוס לזיסערנס זעט דיר קון
געטן . כטעל די נטעה זעט נעלן רטול פון מוז מבריס לז זאמען .
מוז פיל זייטמאן זענען מויל דיר סטורעטן . מין דער זעג' וואס דו האסט ליר
גיטאן ברייטן . מיט די זעטיסן וואס דו האסט גיטאן גרייטן . זעטמאן גיין
מיט גרויס ניטן : מוז מוזב דו ביסט מין לריק ווארן . זוא כטעל דו זעערסט
סטארכן : זענען די זאמליסן וואס פון דיינה גוטי זעטיס זען גיבארן :
דאס זעבן מרכבן : ווארזן כטעל דער לריק זעבט זען דיה זאמליסן
פאר דמרכבן . דען דער סכר פון זעלע מיז ניט ספאר דין זעבן . די לייט
לז געבן : מ'בער דיעז (זאמליסן) ווקס זיינען גפארן פון דיינע (זעטיסן
רעיס) מין לקרן . (דווקא כטעל) דוא זעבסט מיז זיער ספארזג . מוז
לז פון דער זעלט זענען זיין דין קס קערוג : זוא הקבן זיין קיין דער
זערוג : זוא זימ (דוד המלך ע"ה) הקס גיפגט (זא מוואל כי אחיה) מיר
זעל ניט ברדכן ספארבן כוואר דיא (זעטיסן רעיס) זענען ניט הקבן קיין
סטערזג . לז עט זעט קומן זיין זעבונג . כוואר די לריקס ווקרן גרוס
זעברייג מין ס'הא זיער ספארבונג . ווקרנס עט מיז גקומן די לייט פון זיינע
ט"ר

ישרי לב אות ה

ואם צדיק אתה יחיו סחוך . וימותו כל משנאוך . אשר חיו בחיך :
ויביאוך למשפט . לפני ארך אפים . אשר אור לו כציון והגור לו
בירושלים . על עון הוצאת זרע לבטלה פעם ושתיים . ולא
יכניסוך במחיצתו של יושב שמים . כי לא יגור במגורו רע . ובפרט
המוציא לבטלה זרע . ויורידוך לגור נכריה צרה . אשר משפטו פעלו .
אש

סכר געבונג . מון זייל (דזאע"ה) הקס גיהקט מויל דער זעלט פיל זמוריס
הקבן די עבירות גיהקט מין טטערונג . און ניט מין דער זערוג .
דרוס כרויך זיין טון ניט זיין טוט כטעל עט זענען קומן די לייט פון דער
זעלט זיין זיין קס קערוג . מוז לזיסרען דען אן ערן ווקס זיין כטערוג :
ובוואוך מון זען זעט דיק מילדן לוס ריכט . פאר דען גקט כ"ה ווקס
דען (מדת הדיו) ער פאר ריכט מוז דער לקרן זעלן ניט (טולט)
זיין מויל דעס זענען ריכט . מון מין (ליין) הקס ער מין לוס . כוואר דר
גיהקט הקס דרייט טערן . דען רטע זעהן לוס סירן : מין זענען מין דער
זדבר דקרט טוט זען דקס קול פון דיא רטעיען הערן . מוז לזויי זענען
מין (ליין) מוז מין (ילזאליס) טוען זיך די רטעיען מין קערן . זוא זעט
זען דיק פארן טקן סיינען : מוז מין זעטמאן מויל דער עבירה פון (הולמח
רע זעטמאן) זעט זען כנערן . מוז דיא זעג פון (ג"ע) זעט זען דיר
סטערן מוז מין (מחילה) פון (מט") כוואר זענען (כסח הכבוד) זעט
זען דיק ניט סיינען . דען (הקב"ה) זעט קיין זעטמאן מין זיין זערוג ניט
בגערן . מוז כערט דר ווקס מיז (מולימ זרע זעטמאן) כוואר פון דר ססה ווקס
מין זענען קקס גבארן זענען . מוז יעלט מוז ער הקס מוז גילויגן ניט מין
זיין זעה ווקס הס' הקס מיט גטמן כטערן . הקס ער זייעל קינד גטמן
סטערן . מוז מין מין זייגינג גרוס זעט זען דיק מרמס מירן . מוז זיער
וקרן זיין דיינע ריכטער . דיעז זאמליסן ווקס דוא הקס כטעלן מיט
דינע זעלעט זעטיסן זען דיינע פאר דערבער . זוא זימ דזאע"ה) הקס
זעטמאן (יגאר נח רע דעיעס) מוז לקס כייז ווקס לער רטע הקס
זעטמאן זימ זעבסט זען מיט טייטן . מוז דיינע מין מוז כטערוג פון (ילר הרע)
וקס דוא הקס גיהקט (כטעל עבירה) זערוג . זענען זיין דין לזידונג .
מיר דורך דיינע תאוות מיז דעס פיינעכט מויל כזערוג . זוא זימ מוז זענען
המיות הקבן פאר לייז מין דער (גארח הקדושה) מוז כטעל דוא (מנטי)
כסח הגדולה) זימ זען גיווען הונדרט מוז לזעלניג (וקרנס) מוז (כסימס)
הקבן זיין מין זעהן פאר האלפן דעסן ילר הרע מויל מין לייט . זוא מיז פאר
לקרן גיווקרן דער פיינער פון גיהקט דרוסן זייל דער יל"ה הקס קיין זענען
לז

ישרי לב אות ו

אש צריך תאכלוך : אשר לא נופך כי אם בתאוהך

אות ו

ואתה בן אדם . אי לואת לא יחרר לבך . ולמה תעשה כה לעצמך .

ובי יקרך מות . יאכרו עשתנותיך .

בנה בניה בית זבול לך . ועלות מרווחים בעולם שאינו שלך . או

למה הוא לך . היום אתה כאן . ולמחר לקברך תלך . כלה

עני וילך : העלובה . הרעים למולך . גבר בעלמא . שים זאת על

ונשמתיך : ומה תולי מאוד . לשנות את דרכך . מה השיב

לבך . דבר

אות ו

ואתה אונן דו מענט : אונן מולך רינע אלע רייד : זאלן דיר דיין המלך

ניט ליטערן : אונן דייני מוגן זאלן ניט גיטן מיט טרערן : אונן

והקרום זאלסטו זיך ועלמסט זאם בסערן : דען מו דער טוט וועט זיך מולך דיר

קערן : זאם אלע דייני החטבות ווקרן פאר סטערט ווערן : ווארום וילסטו

ניט פאר זיך גוטס באגערן : אונן לו דען (יזר טוב) לו הערן : אונן דיא (עלות)

פון (יזהר) לו סטערן :

בנה טיינע היינער הקסטו זיך גטאן בויען : אונן דו הקסטו דער

ברייטרט דיינע גקרום מולך זאם מיין וועלט ווקסט ניט זאלג וועסטו

דריין רוען דען דיע וועלט מיט ניט דייין . מולך ניט פיל ווערסטו זעהן מירן

סיין : מוי וואס פאר הנאה וועט דיר פון דיע גיבלי זיין : דען מפייל היינט

ווערסטו גיונד זיין : מארגן קקסטו לוס קבל גיין : זאם ווייל מיין ווקרן

גיט פוועק אונן דער פארט בלייבט ריין : נאם ליבע ברידער טוט דיע

רייד פאר טיין : דען ניט דיע וועלט מיט היינער עיקר וואמונג : נקס דא

מיט דער פארט פון מן ברוטונג : אונן דערט מולך יענק עונם מיט דער עיקר

(תענג) : אונן גרום דער כערונג : אונן דאם ווערסטו הקבן היינער מיט

פיל לירונג :

ונשמתיך

אונן דייין נשמה ווקסט דו הקסטו זאם גיטאן פאר טעגן :

טוט זאם קעגן דיר סאורמען : זייל דאם סוסט זיך מיכר

מיר גוומן : דו מענט . דיינק וועגן ווקסט ביסטו מולך דער אעלט גיקוומן : אונן

פון ווקטען הקסטו זיך גיטאן : אונן ווייל ביסטו זיך פון וועלט פונע סעג לו פאר

עגלרן

ישרי לב אות ו

דבר לשלחך . ולמה פה קבר הצבת לך . הלא גר והושב אנכי עמך .

היום אומתח אני קרוא אל הטלך . וטוב לא יהיה . גם לי גם לך . הלא

היה צאתי כבאתי אליך :

ולא זכרת לך יום המר . ודלה ראשך מדוע לא הסמר . אשר על זה

ידעו כל הדווים ויבכו כמר . קול ברמה נשמע ביללה ועבר . מה

אנש מי תפקדנו לשר . אם כבודו בקלון יומר . אוי בי לאויבים צוית .

יבואו ופינו את בעל הבית . מן היכלי שן . אל היכלי שמיר ושית .

השל סחו באחרי הכורות . אשר אין בו סאורות . השביעוהו סכורות .

פראש פתיים אבוריות . והאלהים יראה לו לשכון באהלך . איש אשר

לא עמל בו . ולא ירחם על בניך . עתה שימה

עגלרן דיין וועג : וואס וועסטו ענטפערן פאר הסי וואס ער האט דיר גיטיקט

מיין דען סטעג : אונן ווקרום סאסטו זיך דאס בועטן מולך זאלג גיווער :

דען מוקבן מיט ליר פייין גר : ווקרום היינט פאר מארגן ווקר מיר גירוסן

לוב מולך הסי קוס היר : אונן קיין גוטס ווערט ניט זיין ניט לו מיר מולך ניט

לו דיר : המלוי זאלן זיין אונן פוועקן גיימונג : פון דער וועלט זאם ווייל לאמיר

קומונג : און הרסה אונן סעמונג :

ולא

אונן דו הקסטו ניט גטאן דיינקן פונע זייטן : לעבט טאג פון באייטן :

אונן דיא הולע פלעכטן פון דייין האר פון קאס : ווקרום זאלן זייל

ניט ווקרן פאר המרטן : פון סחל . אונן פיל טרפלטן : דען מולך דעם

טוען מוי זקרגר דמלטן : אונן זייל טוען וויין מיט גרום ביטערניס : מולך דיע

ריכטן . אונן מיין טטיק מיין דער הויר . טוט זען הערן : קאג אונן (זעב)

טוט זען הערן : וואס מיט דער מענט ווקסט לו זאלן פאר מיין (סר) טאסטו

גאט אונן באגערן : מו (סול כל סול) דער כבוד מוי לו הרסה פאר ביטן

ווערן : מוי ווייל מוי לו הערן : דען דאם גאט הקסטו לוס היינט פיינד

דעות גאט הערן : דען (בעל הבית) פון זיין סטוב פרום פירן : פון דיא

פאלמן וואס ער האט גטאן באגערן : לוס זאם מיין פארט וואס פאר ווקרן מיט

דיסטאקאמו דערן מיין היינה פון די גריכר וועלכע זענן מיט פירין וואס מהין

קווס קיין טיין : דער מויס גוט פון זיין (כעם) זאל מולך מיט זיין : זאלסט

מיט זאם זאלן מיט לעב אונן פירן : אונן זיין ליב זאל מולך מיט ווייל זיין : אונן

ווערין זאלן פרום אונן מריין : אונן הסי וועט זעהן לו זאלן רוען מיין דיינה

גילעלטן : אונן זאלן גיוועלטיגן מולך פלי דיינע געלטן : זאם מיין היינט וואס

דרול האט ער ניט גיטאן הארעכען : אונן מולך דיינע קינדער וואס ער ניט דער

במרטן : דרום מיר ליבע זייט : האט דאס מיין זיין פונע זייט : אונן קערט

זיך לו הסי מיט פאר בעסרקייט : (כל זאם) מו מיר האט נאך טאמדיקייט :

זאם פוועלע עס ווערט קוומן דיא זייט פון פוועקן גיימונג : מיט פיל

זימונדיקייט

ישרי לב אות ו

שימה זאת על לכך • ושוב אל אלהיך בהיות לאל ידוך • או אם שכבת וערבה שנתך •
ויבואוך למשפט לפני בוראך • אשר שלחך הנה לעבוד עבודתו להטיבך באחריתך • ואזהר פנית לברוך ולביתך • והשלח דברך אחרוך • הלא העיר בך ביתך • ויושבת חיקך • ונקמה לא ינקך • דון ידוך אותך ואת נפישך • עד אשר יסק הבשר שהגדלת על ידי האותך • או אז תשיג נשמתך כתיים חלקך •

אות זיין

זמות כי לעולם פה הריה מושכך • ע"כ עשית מכוון לשבתך • הכלית טרקלין ופלמדין כרצונך • לאמור אשקטה ואביטה בסוכתי • אלמד

למילכקים וועט זיין דיין ליגונג • אזי קן לער מוכ חרפה וועט זיין דיין סוף־סוג •

ויבאוך

מוכ זען ווערט דיר כריינגן לוב רעכט • ביינדיק זאל ויאל זיין קעכט • ער דעם וועט האט בטחון דיין נטמה מיר זיין גיכט • דען ער האט דיר היר גיטיקט לו טען זיין דינסט וועט רעכט • אלע טעג מיר אלע נאכט • אזי ניס לו טען וואס טעכט • מיר ניס מוכ זונסט ויאל זיין קעכט • נאך לו בגיטיגן דיין סוף מוכ לו גרייטן דיין ליכט • מוכ דו האסט זיין (סליחתי) גטאן טטערן • מוכ לו דיינה ויין גערטלער מוכ הייר האסט זיך גטאן קערן • מוכ זייט רייר האסט ניס גוועלט הערן • (גם) דו האסט זיך פון זיינע רייר גיטאן קען • דרום וועט הי"י דרוף זיין אטמט כגערן • מוכ (עדות) ווערט ער מויס הערן • זאל ווערן זיך די (עדות) טען זערן • אלע (מעטיס רעיס) וועט דו האסט גיטאן כגערן • מיר דיינע היינער וועט דורך זייער גיבתי האסטו הי"י דינסט גיטאן טטערן • מיר זיין (נטמה) וועט באיי דיר זיין הארט מיר רואונג • אלע לו זאמן וועלן (עדות) זען מיר אלע דיינע סואונג • מוכ הי"י וועט זיך ניס ריינגן קן לרועה מוכ ווייטעך • מוכ זך וועט אסטן דען (גוף) מויס דער (נטמה) לו זאמן גלייך ויאל מיר דער זעלט מיר גיווען דיין זיאלונג • מיר ייעדר מעטה מוכ ייעדר טראכטונג • ביז עס וועט ער פולט ווערן דער גוף וועט דו האסט מיר גיטאן גרייטן דורך דיינע מיכריקע כגערונג • דער נאך פלייכט וועט דיר נטמה קען קומן לו מיר כטערונג • מוכ וועט העכן מיר דער כטערונג •

אות זיין

זמות

דו זענעט האסט גיטראכט • אזי דו וועסט היר זיין טעג מוכ נאכט • דרום האסטו סינה וואונגס ער דיר גיטראכט •

ישרי לב אות ז

יד

אלמד חוקך • והנה לא שקטת ולא נחת • ויבוא רוגו ליטול את נפשך • ונשמתך ממושב אלהים ירדה בקרבך • מתנה ע"מ להתורה אל יוצרך • מקוישט טעך ויהלים כל כבודוך • מן היכלי שן מני שמחוך • בעדן גן אשר ישב הראשון אביך • והנה מרחם משהר • לך מל ילדותך • וגם ער זקנה ושיבה תיש כוחך • על כן הצנחית ערוסה כיום הולרך • והבטי בישה על פניה ועל פניך • עתקה מכעס עינה מהביט אל אלהיך •

ולא

סיינע סאלאסטן אלעט ווי דו האסט גיטראכט • אזי דו האסט גיחלט מיר מוכ • אזי מיר וועל זעהן מיר דין גבתי וועט מיר האט גיחלט • אזי זענע מיר לערן טעג מיר נאכט • מיר הי"י האט דער פון גיחלט • ווארט דו האסט קיין זעהן גירט מוכ האסט אלעט גיחלט • אלע טעג זענע נאייט מויס גיטראכט • ביז דו האסט דיינע טעג מוכ דיינע זאמן מוכ גבראכט • ביז דער (וואך האות) מיר גיקומן מיט פיל זאלט • דיין נטמה מרום לו כעטן • אזי ויאל ווערטו זיך טעטן •

ונשמתך

מוכ זיין נטמה וועט מיר דעם זיאלונג • פון הי"י מיר גיווען מיר זיאלונג • כוואר מוכט (כסא הכבוד) מיר גווען מיר וואונג • זי האט זיך מרעס גיטראכט מיר דו זיין סואונג • מוכ וועט מיר גיווען הי"י זיאלונג • אזי נאך דיין טוט זאל זיין גלייך לו מיר מיר קערונג • מויס מערלייך באטיטן זאל זיין מיר סואונג • מוכ זיין טיינע קליידר זאל זיין מיר לירונג • (כוואר) פון ייעדר מלואה מוכ גוטש כגערונג • ווערן פיל דייליגע (וואלטיס) מיר גרום זיכטיקייט בטחון • מוכ אזי דער מענטש פון דער וועלט מווען גיין דערפון • ווערט זיך דיר נטמה דריין מן קליידר • מוכ קומן ער הי"י סוף פיל לוב לו ריידן • אזי ווערט גוט זיין ער ביידין • ער רען גוף מיר קבר מוכ ער דער נטמה מיר (גן עדן) • לוויטן אלע (לדיקיס) מויס פיל ער ביידין • וואס לו ער מיר דערפון גיווען (מירס הרמסון) נאר וועגן זיין זינד מיר ער פון דערפון ווארן אפ טיידן • זאל מיר הי"י זיין גיווען ויאל מיר העכן גיטאן כטיידן • מוכ כאלר ויאל דו ביסט פון כויר מויס גיגלונג • נאך לו גיין נאך (תלמה) פון יוג טעכט האסטו גיטאן ער זאלונג • מוכ מיר דער עלטר האסטו גיזעגט אזי פון דיר מיר טוי • ער (כח) מוועק גאנגן • מוכ דרום דו האסט לערן ניס גיוועלט • האסטו דיר (נטמה) נאקיס גיטטעלט • אזי ויאל זיך מיר גיקומן מיר דער וועלט • מוכ (גם) דו האסט לו גרעקט מיר (פניס) מויס חרפה וועגן דיין געלט • מוכ דו האסט גיחלט מוכ מיר מויס מיר כטערען • אזי לו קוקן קעגן לו הי"י טוט זיך טעטן •

ולא

ישרי לב אות ז

ולא זכרה כי דור דורים שנהויד . ובאשר ימלאו ימיה . ירחקו ממך
כל רעך . ועל כתפיים ישאוך . כמשא כבד כאבן דומם חבבד
על נושאך . ואל שאול יורד גאונך . בנוה חנוס אסורות ידך ורגליך .
ויזורה עפר על ראשיך . וחרמי ארמה יניחו על עיניך . שמה הנחת
כבודך . והאכל עליך נפשך :

ויביאוך למשפט לפני יושב על כסא רם ונשא . אשר באהבתו
ובחמלהו אותך מנטל ומנשא . ועל כל פשעים אהבתו
הכסה . ויעמוס עליך הורה ומצות בלא עול ומשא . כי אם כפי כחך
עשה תעשה . ועליו השלך יהבך . ואלו תשא כפיך . והוא יוכללךך .
ולא

ולא מוכ דוח הקסם יד ניס גיטמן דער הקסן : מוכ ניס מול חיובך
וועסטו לעבן קהקן : מוכ דיינע יקרן ווערן מער ניס זיין נמר ויח
מלע מול דער וועלט סוכן ומוס : מוכ פו עס ווערט מוים גיין דיין וקס פון
יקרן מוכ טעג : מוכ וועט קומן דיח לייט לו גיין מין ווייטן וועג : מוכ מלע
דיינע גוטע פריינד ווערן זיך דער ווייטן פון דיין סטעג : מוכ מול דיח
סקסן ווערן ויח דיך מוין סרמאן מיט טרוערקייט : מוכ גלייך ויח מיין גרוסי
(מטא) ווערט זיין דיין סווערקייט : מוכ ווערן זיך בייטן פיל לייט . מוכ מין דען
טיפן גרוב ווערט פרמס גיידרט ווערן דיין ערקייט : מוכ ווערט בסל ווערן
דיין הערטמאכט מוך דיין גרוסקייט : מוכ ווייח וויינע ליבע לייט פון געסט דקס
ניט מלי לייט : מוכ טוט (תסובה) ויח מיינער מיגליכקייט : מין דען ומונונג פון
טלמיגן ווערסטו זיגן מיט גרוס נוסן : מוכ וואויר ווערט מען מרוס דיין קאס
טמן ספרייטן : מוכ טערבלוך ווערט מען לייגן מול דיינע ברעטן : מוכ דקרט
וועט רוען דיין כבוד וקס דו הקסט מליין גיטמן נעמן : מוכ דיין (נכט) וועט
מול דיך קלמגן : מוכ פיל לער מיין נעמן . מוכ ליבע ברירר ויח מול דרוך פון
המלך ניט קנעמן : מוכ מין גוטן וועג זיך לו נעמן : כדי מול יענר וועלט (ח")
זיך ניט לו טעמן :

ויביאוך מוכ מען ווערט דיך בריונגן לוס רעכט גמר נלהינט : מוכ פון
דעם גאט וקס מען סולדן ער וקנט : מוכ מול דען סטול
וקס חויד מוכ דער הויבן מין (מענה) מי ער פיל דער קהנס . וקס וועגן
זיין ליב טמסט מוך דער בפריוקייט הקט ער דיך תמיד גטמן סרמאן מוכ
לייט . מוכ וועגן דיינע זינד הקס ער זיך פון דיך ניט גטמן פאר הייטן .
נמר מול מלע דיינע ויידר ספענוג הקט זיין ליבסט גטמן פאר דערך .
לרוס הקט ער פיל וקס דיינע וינד גטמן קס מען . מוכ פו ער הקט מול דיך
(תורה ומוס) גטמן למרן . מי מוך ניט מיט סווערקייט מין סקרן . נמר
מיט פיל דיין כח מין דיין (טבל) מי ברובסטו לו טמן . מין דקס סווערקייט
פון סרנסה ווערן מול מיט מן . נמר מיט גרויס גיבעט דיין ברעט פנים פון

ישרי לב אות ז

ולא יתן מוט לרגליך . ואתה זנחה והמאם בחיך . והשכח תורה
אלהיך . על כן האבלך איש צריך . ולא הוכל מלש נפשך . על כי
יתלכנו כבוד סוגך :

אות דות

הפניך האסורים . נעשו לך כהתרים . חיי נשרים . כיקר פרים .
קבוצך הלהלים . פניך צוהלים . לבושך מוכללים . ומושב
כבודך בין השרים : וכל צדקוהיך כבנר ערים . וות
כל פרי אהבת בהענונים :

ונשמתיך אשר הובאת לך לימים אחדים . לשמוע בלימורים . וחחמור
את עיניה בלתם חסודים . ותבו לה בלבה לשמוע לקול
מלמדים

מיט מין . זוכ ברובסטו . לו טמן מוכ (הס"י) ווערט דיך טון ספייטן . מוכ
דיינע פוט לוס (לנות) ווערן ניט רייטן . קבער דו הקסט פיל גטמן גרייטן .
דען דו הקסט מוועק גלמן די תורה וקס גאט ב"ה מיט זיין חסד הקט דיך
גגעבן . דרוס הקסטו פון ויעסט דיין לעבן . מוכ (הס"י תורה) האסטו גמר
פאר געסן . דרוס וועט דיך דער פרייער פון (לה"ר) מול עמן . מוכ לייט
נמאה ווערסטו פון דקרט ניט קהקן מרויס נעמן : ביז דיח פלעקן פון דיח
עבירות מערן פון דיין נמאה מיט בדעקן . :

אות חית

הפניך מלע דיינע כגער פון פלעכט . מען בייח דיך זוכ גלייך ווי
דעכט . זוכ ויח דיח (גמרס הקדושה) וקנט . פו מין מענט
טעט לוייח וקס מיין מוס רעכט . זוכ ווערט ער לוס (יז"הר) גלייך מיין
קנעכט . מוכ קס זוכ סיידן מיט מיט זייער סנעכט . גלייך ויח פון מיין זמד
וקס רעכט . דהיינו דעם גול זוכ דער נערן . ביז ער זאל פלעט ווערן .
זוכ גלייך ויח זוכ מיין טקל סוט מען דקס ספייט מען . מוכ דיינע כמי הקט
זעק גרייטליט מן פון דרייט . מין דען סניס מיט מיטער גבריית . מוכ
מין טיערי קליידר ביסטו גקנייס . מוך דיין זילוג מיט לויטן הערן . מוכ
דיין פרוקייט טוט ניט למג גיווערן . זוכ פלור טוט ויח בסל ווערן . נמר
דקס טוטסטו כגערן . (תענגיט) זוכ מערן דוך דיע מלע (מעטיק) טוטסטו
דיח (תורה הקדושה) פון טטערן . דרוס ברובסטו דרויף זוכ גיסן מיט
טרערן . מוכ זוכ דיינע לערנר גוט זוכ הערן . מוכ תסובה זוכ כגערן :

ונשמתיך מוכ דיין (נמאה) וקס זיח הקט זיך זוכ דיך גיטמן פון
הימל קערן . מיט מול למג גווערן . נמר כדי מין דער
תורה ניט זוכ הערן . דען דיח (תורה) הקט מול דער עכר גיטמן פון
נידן

ישרי לב אות ה

מלכדים • והכני עליה מצודים • עדי נהתיה ביד ודים :
זכרת ליום אשר ברעה שאולה יורודוך • ולא ירד אחרוך
כבודך • ואף אם העלה לשמים שיאך • כנללו לנצח יאבד
שמך • ורואך לא יבירו את מקומך • למועד מועדים •
על פי שנים עדים :

הגורם

חרע אף כי גדלה שמך • בכל ואח כבואך לקברך • יאמר
לך כלאך הסות אני שלוח אליך • הגידה נא מה שמך •
מלבד שמך שנקראה במקום קרושת אליהך • נקרא נקראה בשם על
צלע צפונך • הודיעני איך נקרא שמך עליך • ואם לא הודעי לך
להשיב

נידון • אוח דוח המסס אירע מויגן פון סלז גטמן פאר טאיערן • מיט גוט
עסן מוז טרינקן לוח כגערן • דרום הקס זיח מויד לוח דיח לערנער ניס
גוונגלט הערן • מויד מיס טועכטע וחסכות לוח סלעכטיי מעסיס הקסטו די
כסאה גטמן כגעערן • אז קון דיח דינטט פון הט"ו זאל זיח ניס כגעערן •
כיו מין דיח הענט פון דיח טועכטע דקס זייגן דיח (טלוחיס) פון (מלמך
החיות) הקסטו זיח גיטמן מיכער ענטפערן :

ולא

אוח דוח המסס ניס גיטמן גידיינקן • אז מויד מלנט וועט מען דיר
ניס טיינקטן : מין דעם טקג ווקס מיט פיל (לרות) ווערט מען דיר
מין גרוב מרמס נידרן • אוח דין כבוד ווערט נאך דיר מויד ניס נאך נידרן •
אוח מליל דין מויד הייבונג ווערט לוח הייזל קוואן • גלייך וויח מיסט ווערט
דיין נאמן פון דער וועלט ווקרן מוויגן גוואן • אוח די ווקס ווערן וועלן דיר
זעהן ווערן ניס וויסן וואו הין דוח ביסט אהין גקוואן • אוח מויד מלמגע לייט
אוי רסטו מין גרוב מרמס נידרן • מען דיינע לוויי (ערות) ווערט (הט"ו) מויס
הערן • דהיינו דין כסאה ווקס פון הט"ו דינטט הקסטו זיח גטמן סטערן •
אוח דיח (מעסיס רעיס) ווקס דוח הקסטו מן זיח גטמן כגעערן • ווח ווערט
מען דיר דין לעבן סטערן :

הגורם

זיח נאך ניס זה דוח וויסט • מן מלילו דוח המסט דין כממען
מויד דער וועלט גיגריסט • פון דעסט וועגן וועט מען כמי
דיר פרעגן זיח דוח וויסט זיח דין כמען הייסט • (דהיינו כמעט) מען
ווערט דיר מין קבר זייגן • ווערט דער (מלמך החיות) קוואן אוח מיט דיח
הענט טעט ער טלמגן • דוח מענט וויח דין כמען מיז וקלסטו מיר זמגן •
הון דען כמען ווקס דוח ווערט מין דער (קרושה) מן גרושן המסטו נאך
מין כמען מין זייט פון לעון • דקס מיז דיח קניסה • ווקס זייט טוען דען
רטע סטרמלן • זפיי מיר מודיע וויח ווערטו דמרט גרושן • ווח ווערטו
כווערן אז דער גמט ווקס הקט הייזל אוח ערד כממען • ווייס אז מויד ווייס
ניס וויח מויד בין דקרט מן גירוסן • ווח טעט דער (מלמך החיות) זיך לו דיר

קערן

ישרי לב אות ח

להשיב יהנך ביד ודים • הנוף וגם הנשמה יחד ביד המזיקים ושדים •
לדין ביטורט כבדים :
ויביאוך למשפט לפני סלך גומל חסדים • ורחמים לרובן מקדים •
להשבים לפניו ועל תשאתם מודים • ואחה אם לא שבת
ירשיעך פוך על כל מעשיך בידועים ובלא יודעים :

אות טית

טרוד היית בחיים • סררת שוא ומרוחים • להתלבש בשני ובערו
עדים • על יציר חומר כדי שיהא נראה יפה למראה עינים :
ונשמתיך יצאתה סמך ידה על מתנים • קומאתה על שוליים • כושחה
ופגמה

קערן • דען גול מיט דער כסאה ווערט ער לוח זממען מויד פירין • אוח ער
וועט דען מטכט קיערן • דען זממל ווערט ער דיר מיכער ענטפערן • מין
דינע הענט ווקס טוען דיר כגעערן • כדי דיינע יסורים לו מערן • מוי ווי
זיח מיז דקס לו הערן :

ויביאוך

מין מען וועט דיר כריינגן לוח רעכט • מויד מלע טעג מויד
מלע נעכט • פך דען (מלך הט"ו) ווקס ער טוט (חסד) מיס
מלע ווקס טוען סלעכט • מויד דען (מדת הרחמים) פאר דען (מדת הרין)
טעט ער פאררן • פאר דיח מענטן ווקס פון סלעכטין וועג טוען זיח זיח
אם קערן אוח גוטי מעסיס טוען זיח כגעערן • אז דיח עברות טוען זיח
פאר הט"ו מיס גוויין מחכין הערן • אז מיזר ווען זיח זיך לו די (עברות)
ניס קערן • מיכער מוכ דוח המסט ניס גטמן תסובה מיט טרערן • ווח
ווערט דין מוידל מעלדין הערן • פלע דיינע (מעסיס רעיס) ספי דיח
ווקס דוח המסט זי גטמן מיט גערן • אוח ספי דינע עבירות ווקס דוח המסט
זיח גטמן אוח גערן :

אות טית

טרוד

מין (טרוד) ביסטו גיווען (כל זמן) דוח המסט גילעכט • אוח
(טרלות) פון ניסט המסטו מויד זיך גיטלעפט דהיינו גאלן טיינע
קליידר המסטו מויד דין גול גקלעפט • אוח מין דין גמג המסטו גיטלעכט
כדי מויד דען כליק פון זייטן ווערן מין מן גיזעהן • מוי ווי דיח מני טיינע
קליידר ווערטו מוון אם ליהן :

ונשמתיך

אוח דין (כסאה) מיר מרום גיין : פון דיר מיז גאר ניס טיין :
אוח מיר לער מיז גאר ניס קליין : דען מיר (סוומה) דקס
זייק דיח (עברות) זייק מלענגט : דרום המט דיח (חרסה) מירן סייק
פאר דעקט • דען מיט מירע (עברות) טוט זיח מין (סגן) מין הייזל
געבן : דען דיח (כסאה) טוט פון (כסח הכבוד) טוועבן : (גס) זיח זיקקא
ניס

ישרי לב אות ט

ופגמה עד רום שמים - ולא חשיב אורחות חיים - ולא תוכל להראות לפני אביה שבשמים :
לא זכרת של שוא תחיפי כי עפר אתה בחיים - אף כי אחר שתד להרומם - אז יתראה קלונך לעניים - וטומאתך תהיה שכנהיים - אבי אבות השמים :
ועמקי שאול הנוח - פשוט ידים ורגלים - רימה יוצע תחתך - זמכך הולעים - כי תחת יופי מלבושך בחיים :
ויביאוך למשפט לפני סלך נורא ואיום - אשר מפניו יחילו ארץ ושמים - כונן למשפט כסאו להכות רשע כפלי כפליים - על מחשבתו ומעשיו הרעים -

ימים

ניס גרייבן דים וועג פון זעבן : מוכ זיל ווערס ניס קלן ווערן גייען : פיר מירן פאטר דער מין היאל מיין וועגן וואס מיר מיין גיטעהן : דען זיל מיין נאקעט פון (מלוה) מין - מירע קליידר האסטו מיין דיינע (עברות) פון מיר גיטמן קום ליהען :

ולא

מוכ דאס מיין דיר ניס גיקומן מוזן זיין : אז מוכ וואסטו טוטטו זיך בטיין ידען פאט מוכ זאמר ביסטו פיר לייך זעבן : מוכ (פטיסט) נאך דעם אז מען ווערט דיר מין גרוב פריין געבן : מוכ דען וואס ווערט גייען ווערן דים (חרפה) פון דייך (גוף) פיר אלע מוזן אז לי קיין זאך וועט דער גוף מער ניס טאגן : מוכ גלייך וויא מיין טיין ווערטו זיגן : מוכ דער גוף מיין (טאמחה) אלע מענטשן וואס מירן גייען : מוכ זיבן טאג טוט זיך די (טאמחה) מול דען מענטשן זיען : מוכ עלסט מיכר אלע (טאמחה) וואס מול דער וועלט זיין : לרום ברוכט מען דרוף וויין מוכ טרייען : מוכ מין (הי"י) דיכט (תמיד) אז דער מיינען :

ועמקי

מוכ מין טיפן גרוב וועט מען דיר למך פליידר זיין : די הענט מוכ דים פיס מויס גילוגן : מוכ פיר (הימחה) דער מוהל מוכ די מוגן : ווערין ווערן זיין מוכט דייך גוף מויס גבריים : מוכ פון מוכ לורד אז ספריים : אלעט וועגן פיר דייך זעבן האסטו זיך טיין גיטמן מן זעהן : מוכ מין טיינע קליידר האסטו דעם גוף גיטמן מן ליהען :

ויביאוך

מוכ זיין ווערט דיר בריינגן אז ריכטן : פיר דעם מול וואס אלע טוען זיך פיר מיס פארשטן : היאל מוכ ערד טוען זיך פון זיין (כעס) ליטערן : דרום דים לדיקיס דורך דער מוכה טוען ווא דען יל"הר טוערן : נאך גוטע מעטיס טוען זיין בגערן : מוכ הקב"ה טוט זיין טוטו פון וואס פון ברייטן : כדי לי סאמגן דעם (רטיג) זיין סאמגן לרוח מוכ ניטן : דורך זיינע (מעטיס) וואס ער האט גיטמן ברייטן : מול זיינע (מחשבות רעות) וואס לי מין (מעטה) האט ער זיין גיטמן מויס ליהען :

ימים

ישרי לב אות י

אות יוד

ימים טובים עשית לך ימי חייך - ועניים מרורים לא הבאת ביהך - ולא נרת להם מלחמך - ונכחי לבב למותה לא היו מאוכלי שולחנך - והבאת מחסור בבטנך - מרבוני אכילה שאכלת יותר משבעך :

ונשמתך

השוכנת בלבבך - לא להתענג בתענוג אבל ושחה באה אליך - רק למען עשות משפט וצדקה בעמך - והנה שבעה ברעות נפשה מרוב פשעך :

ולא זכרת

לאהריתך - בעת כוונך לקברך - בטנך צבה ויצא מרבית אכלך - ויזורה על פניך - פרש חגך ומעריך : יהיה

אות יוד

ימים

זולא ויאל מוכ (יום טוב) טעג האסטו זיך אלע (תענוגים) גיטמן געבן : מין פלע טעג פון דייך זעבן : מוכ קיין פירעט מין האסטו ברוט גייען : מוכ זעלבע חרעמע זייט וואס וויין טאג מוכ נאכט : האסטו מין דייך טטוב ניס פריין גבריים : מוכ מיליו זעלבע חרעמע נאט וואס גמר (וואס) זיין נהגט לומ טויט : האסטו מול ניס גיגעבן קיין ברוט : מוכ קיין דער נעמוג : מוכ למך לי דייך בוך האסטו גיגעבן מיין היכרוג : וועגן דום האסטו מין מאל גגעטן מער וויא דייך ברערוג : זולא זיין מין פסוק טטייש (לדיק מוכ) זעלבע נאטו ובטן רעטיגן תחסר) דער לדיק עסט (תמיד) מוכ ער ברוכט ניס קיין וואס לי מוכ זיך פון עסן : ווארוב ער עסט נאך ויאל דער (נאט) זאל זאט זיין : מוכ דער (רעט) פון וואס עסט ער לי פון סאט דאס מיס מוז ער דעם סכרן טאג גאך ניס עסן זולא זיין דער (מאדי) דער (מול) פון דים (סריס) האט גומגט בעיי (טאנה מול ע"ה) אז מין מענט עסט מין וואס לי פון ברוכט ער דאס מוכער וואס ניס עסן זולא ווערט ער גיטמן זיין :

ונשמתך

מוכ דייך (כסמה) וואס מין דייך הארץ רוחם : מין ניס גקומן לי דיר וועגן עסן גוט : נאך לי טאן גוטע (מעטיס) מין מיר קוואג : מוכ זעסט דורך דים טעלעטע (מעטיס) מין מיר זעטונג מיט (לרוח) פון מין רוחג :

ולא

מוכ דו האסט ניס גיטמן גדייקן דעם סוף פון דייך זעבן : דהיינו דר טאג וואס מין וועט דיר מין גרוב געבן : זולא ווערט דייך בוך לי סאמגן ווערן : מוכ די מיסט פון דייך עסן ווערט מען מוכ קערן : מוכ אלעט מול דייך טייט ווערט פיר ספריים ווערן : דויע מיסט פון די (תענוגים) וואס זולא זיין (יום טוב) מין גווען דייך בגערונג :

יהיה

ישרי לב אות י

ויהיה פתוח לרחוק דלתי במנך - וקצויו רגלים יהיו באוכלי בשרך - ששמונה עבית כל ימך :

וביאוק למשפט לפני מי שעשך גובר על ממונך - ולא נתן לך כי אם ראות עיניך - כגרון ביד החוצב הידידך - ביד אלהיך - ואתה

ויהיה

מוק עם וועט ויין חסין הפכריים : דיא טירן סון דיין בוך גאָר גרשט : מוק דיע וועט מויל חס גיהמקטע פֿיס גייט : ווערסט מוק פֿאָנגן מיז גאָיינט : וועט דיין פֿלייט ויין זייער עטונג : וועט דו העטע גאמלט פֿעט מיט דעם וועט נאך (תענוגסט) מיז גיווען דיין נאך גאיימונג : דרום ווערט דאס ויין דיר פֿר מיין ווימונג :

ויבאוק

מוק מען וועט דיר בריינגן לוס רעכט : פֿר דעם מויל וואס העט פֿיינט טועכט : מוק ער העט דיר גאמלט וויל מיין גבמי מויל דער וועלט : מויל דיין געלט : כוואר דו זאָלט געבן לדיקה לו (ענייט) וויל ער דאס מיין דער תורה גאטעלט : וואָרפן ניט גאר מיז דיין געלט : נאר דאס גיהער לו פֿיז זינגטן וואס מויל דער וועלט : מוק העט דיר ניט גיגעבן דאָס געזר נאר דו זאָלט (תענוג) האבן פֿון זעהן : פֿדר זעלע לו טאָן מיט די (ענייט) וועט לו דיר גייען : ווא ווערטטו החבן סכר דער פֿר ווערטט זיך דערדיין דער חמייטן : מוק מיט גוטע רייד מיט דיע ענייט ריידן מוק מויל זיית ניט טרייען : מוק וועגן פֿיין פֿרס אפֿן מיין נויט זאָלטו מיט חכמייטן : מוק דיע הענט פֿון דעם זינגטן וואס רייד מיז ער וויל מיין הענט פֿון העט'י - גלייך וויל דער העקער מיט דען העק טוט קערן - וואו היין ער טוט בגערן : פֿון דעם פֿרסט טוט ער מויל העקן : מוק לו מיין אנדר פֿרסט טוט ער דאָס פֿירן : ווא מיז מיין זענט טוט רייד ווערן : טוט העט'י פֿון מיט בגערן : מיז ער זאָל (ענייט) לו מיט מיין סטוב פֿירן : ווא וויל (סאזה המילך ע"ה) העט גיזאָגט (מל תאנע טוב זבעליו בהויל זמל דיר זעטות) דאס (עוסר) זאָלט ניט פֿר זיידן קיין גוטס פֿון מיין הער כוואר וועגן דאס ברוכט פֿיין (טובֿה) לו טאן (דהיינו) מוק דו ווערטט מיין רוב לו מיין (עני) געבן : זאָלט ניט דיינקן מו דו גיסט דיינע : ניין : נאר דער (עני) מיז דער הער פֿון דען רוב מוק ער מיז זאיינער - דרום פֿרסטטו ניט פֿר זיידן מוק ער זאל הנגר זיידן : ווערטטו וועגן פֿרעגן מ"כ וואָרפן דאס גאט ב"ה זעלבסט מיט ניט גיגעבן : זאָל (טאזה) וועגן דאס ביסט גלייך וויל מיין הענט לו גאט ב"ה מיט דיר טוט ער וועט ער ברוכט : ווא גלייך מו מיין זענט וויל זיינען געבן טיקט ער די הענט זאָל געבן : ווא גיט גאט ב"ה דעם (עוסר) מיז ער זאל געבן ווער פֿס פֿר דינט פֿון מיט : פֿדר לו (ענייט) לו געבן : דרום ברוכט דער (עוסר) בטענה ער גיט לוס (עני) גוטע רייד לו חמבן הערן : וועגן וויל גאט ב"ה העט גאמלט מיט פֿר מיין (עני) מוק זיין חלק דאס ער במי דיר גאטן בטערן : מו ה"ה גאט ב"ה

ישרי לב אות כ

אתה לקחת לך לברך :

אות כ

כנה אשר נמצך בך זימן עייון - אשר שם עוז בחייון - לאמר ראה דרכיה וחכס - באהבתה תשנה לילה ויום - ותמצא נועם - ואתה אמרת היטב אטיב לי עורנפשי כי שורה - ולמה לי זה תורה - פנית מפניה והשרש שרשיה - עד כי הוילדה כל רואיה - הלא טוב מותר מחיים :

ונשמתי העלובה - כעת במרום שובה - בכל לילה להעיר על כל חובה

זאָל ניט פֿר קערן : פֿדר מיין זייער הויל זיז לו דער נערן : מיט גרום גערן : פֿדר דיין בערגאָ : מיז פֿדר זאָלט פֿון וועגן דיין דער נערונג : מוק פֿון דיע (ענייט) האסטו גאטן דיין מם קערונג : וואָרפן דו דייקסט מו דיע רייכקייט וועט דאס העמט מיז נאר דיין בטערונג :

אות כ

כנה

מוק דיע פֿוס (כוואר) דיע תורה האט העט'י מיט ויין רעכט האנד פֿר פֿיין פֿוס מוק מיין מונטר ספֿר גאטעלט : לו דר גאלר וועלט : מוק לו מויל העט ער דיע תורה פֿר זעלט : ווא חבבן מיר זיית חקבל ויין גוועלט : מונטר במרג (סיני) גלייך וויל מונטר מיין גילעלט : מוק מיין דיר האט ער דיע תורה דאָס ערסט זאהל מויל מייביג גיפֿעלט וועגן דו זענט דו ביסט דער הער פֿון דער גאלר וועלט : מוק גאָר די ספֿר קייט פֿון זינע טומונג : מיז מיין דער תורה זייער בהעטונג : מוק ווא העט העט'י גאמלט זעה מירע וועגן מוק מירע סטעגן מוק קויג זיך מיין זענע דיינע טומונג : מוק וועגן מיר זיבטאָלט טאָג מוק נאָכט מיין מיר זאָל זיין דיין זימונג : מוק ניט פֿליין פֿדר מיט פֿיז זיית : ווא ווערטטו גיפֿיט פֿיז זיסקייט : מבר דו ביסט וואָרפן פֿר טייט : מוק ביסט גיזאָנגן נאר נאָר זעלויבקייט : מוק זאָלן פֿיז רייכקייט : מוק ווא העטטו זאָגט זיית מיין זעבן כרוך מיר לו מיין גול גוטס געבן : מוק וועט כרוך מיר די תורה לו הערן : דרום העטטו זיך פֿון דער תורה גוטן מם קערן : מילעו דיע וועט זעלען זיז העטטו מוק גיטאן סטערן : ביז פֿיז חבבן דיינע (מעטיס) גועהן העטן זיית די תורה גאטן פֿר סאעבן : מוק די גאיינע זיית החבן גאָגט ווען דער (אמר) ווא טוט : וואטאח ח"ו מיז די תורה ניט גוט : מו מו זיידר דיין זעבן מיז דיר זייער דער טוט :

ונשמתי

מוק דיין נטמה וועט דו העטט מיר (חרפה) גאטן מערן - מיין דער זיית מו זיז טוט זיך מיין היאל ווירר קערן - דהיינו כפיי נאָכט זענע דיינע עברות פֿר (ב"ר טז זענה) לו חמבן הערן - וויל עט קוואט

ישרי לב אות כ

חובה • ובבוקר מר צורחת • על אשר לשוב אליך נשלחת • אנה אני באה ואנה אני נשלחת • ראה איך הארץ השחית • שימו שמים • ולמה לי חיים :

זלזל וזכרת לך מות מחיים • שפלאך הבלית נראה מלא עינים • וגובה קומתו עד לשמים • וכידו חרב פיות שתיים • ושאל ודורש אם עסקת בתורה ובג"ח לש"ש • ואם שתי אלה לא עשית בחיים • יוציא נשמתך בצער אפיים :

ויבואוך

למשפט לפני יושב שמים • בההלה על אלה השתים • וימסרוך לחמשה מלאכי רעים • ואת אביך ואמך שגדלוך בצאלתים

קומוס הקרגן פריט טוט יא גיטרייט מערן • ווארום הייסט הקב"ה יא זאל זיך לז דיר וידר קערן • מוז דיין לעבן טוט יא דיר סטערן • מי דיין טוט יא בגערן • כדי יא זאל פון דיר פטור ווערן • מוז מוזט טוט יא זאל זיך זאל מיך קומן • לז דיין מענטשן וואס מ'זכר מיר טוט ער זיך גלומן • זיינע (תלוות) טוט ער מיט מיר בקומן • זעה ווי ער האט פאר דערבן מיין (לורה) וויא זאל מיך סטומן • עלפון היאלן דרום ברובט מיר זיך וואונדערן • מוז ברומן • מיידר דל לעבן וואס ניט גוט • זיכר דער טוט :

ולא

מוז דו האסט זיך מיין זין ניט גיטפון געבן • דען טוט פון לעבן • בטעם דו וועסט פון דינע וועלט מוועק טוועבן • וועט דער (וואלד) האות) לז דיר קומן לז פליען • פול מיט מויגן וועט ער פאר ליר וואסן גייעהן • זיין הויך וועט זיין פון היאלן ביט דער ערד • מיין האנט וועט ער האלטן מיין סמלען טווערד • כלומר ער וועט דיר ווייזן • דען (פסק ב"ד) מוז פון דער וועלט וואס מ'זכר מיין • מוז ניט ח"ו מיין טווערד פון מיין • מוז ער וועט באיי דיר פערען האסט לז דער תורה גוטעלט זייטן • לז לערן פון הטי וועגן מוז ניט וועגן זייטן • מוז מוז דו האסט גיטפון גיטפון מיין זייטן • מיט רמייכע מוז פטיטא מיט מ'זכר זייטן • מוז מוז דו האסט גיטפון (ק"ט) מיין דיר לזוייט זייטן • דהיינו פריט מוז מ'זכר זייטן דער סאך טוט זיך באייטן • זאל ווערסטו דעם משה וויין ריידן • מוז מוז ח"ו דו האסט ניט גיטפון מ'זכר בייך • זאל וועט ער מ'זכר זיין די נשמה מיט גרום זיידן • מוז מיט פלין מיט • וואס ער בריינגן מוז דיר זעבן שויט :

ויבואוך

מוז מען וועט דיר בריינגן לזם ריכט • פאר דעם וואס ער מיין דער קאנט מוזן היאלן מיין ער מיין דער הער פון מיין גיטיט • מוז לז פאר וועט ער לזם דיר ריידן • זיט האסטו גיטפון דינע בייך • דהיינו מוז דו האסט גיטפון די תורה מ'זכר זייטן • מוז מוז דו האסט גיטפון גאמר מיט מיין זייטן • מוז מוז ח"ו דו האסט ניט גיטפון דינע לזויי רעכט • וועט הטי' מ'זכר ענטפערן דיר מיין די הענט פון פילן טווחים וואס זיי זעבן זייער טעלעס :

קעגן

ישרי לב אות כ

בעצלתים • כל למדו אותך תורת חיים • להכות יורו המורים • ואם הם הורוך ולא שמעת לקול מורים • אז יכוד לפני ההורים והמורים :

אות למד שער הנערה

לבך יתאוה האווה • כבוד וגם שררות • בחטאים לקנות • ומיראים לשנות • ואתה אמרת אשמור פי מלך • למי יחפון אחריהם אלך • כי לקחתי מסגנו ברך • שלום יהיה לי בלי פחד וסורך :

ונשמתיך

בת מלך • הרעים למולך • למה החמוד עולם שאינו שלך • אוי

קעגן די פילן הוקים פון דער תורה וואס דו האסט עובר גיוען סאך מוז נעכט • מיידר זיינט מוז דר מדכר סאמט ריכט • זאל ווי דר מנהג מיין באיין ריכט • מוז לער דריטק פיהט מיין גרוסן פייער פון דיין גול לז ברען דיין זייב מוז דייע בייך • מוז זייער מוז ביטערי גראמן בריינגט מיידר • מוז דער לז האסט גיגולת דיין פאר זאגט ער קפי דאס מיט דייע זיינער • מוז דער פיינפאר בריינגט דייע פאטער מוז מווער • וואס זען גאטסמארן לז פירן • טרלען זיי פון וועגן זיי האבן דיר תורה מוז מולת ניט גאמלט באערן • זאל וואלט פון זינה"ר פטור ווערן • מוז מוז זיי האבן דיר גינעריכט • מוז דו האסט ניט גיזומלט הערן • זאל ווערן זיי דיר טלאגן זיינע ביינער מוז דיין הטי • מוז דיין פאטער מוז מווער ווערן וויין זעבן דיין גרויס טוט :

אות ל שער הנערה

לבך

דיין הארץ טוט דינע דריי מדות טרלען • זאל וויא מיר וועלן דאך דמכטן • (א) מיכט מיין (תמוה) זיט טוט גלוסטן נאך (תענוגים) לז גיין • גאט עסן מוז גיין טיין • (ב) דאס לזוייטע מיין כבוד מוז טררה זי טוט גלוסטן מוז מ'זכר זיט געבן כבוד מוז ניט האלטן פאר קליין • מוז לז גיזומלט מ'זכר דאס גיזין • (ג) דאס דריטע גאר ניט טיין • דהיינו קימה וואס זי זעהט טוט זי פאר דריטן • ווארום זאל יענער זענט מער גוט פאר מיר גיטן • מוז דינע וועג פון דו וואס פאר הטי' טוען זיך פארשטן וויל זי ניט וויסן • מוז דו האסט זיך גיטפון מיין טוועבן • וואס דער מ'זכר וועט הייטן דאס מיין דו הארץ זיט מיין דער מ'זכר מיין גול ווער מ'זכר לז הערן • וואס זיט וועט באערן • מוז ווער מיר ניט טוערן • ווארום מיך האב פון הארץ מיין לז זאגן • פון מיך קאן פון וואס מ'זכר פאר זאגן • מוז עט וועט מוז מיר ניט קומן קיין פארשט פאר קלאג :

ונשמתיך

מוז דיין נשמה וואס פון מ'זכר הטי' מיין זיט גקומן טוט זיט קעגן דיר טרייען מוז ברומן • ווארום זאלסטו גלוסטן מיין פערערה וועלט • מוז לז וואס דמלעסט געלט • מ'זכר היידר מוז גילענט :

פ

ישרי לב אות ל

אוי למה הוא לך . כי עוד מעט העבור בשלח . אתה והמלך . ונעזוב לאחרים חילך . וטוב לא יהיה גם לי גם לך . אעשה אליך עיני בדרך חלך . בבית אלהים נהלך . הלא היא דרך המלך . ואתה אטרת נושא . כי אחריהם אלך . ורא זכרת , אחריהך - שמע עצה למען תוכה כשפטך . גער חית קנה רצון יסוך . והשכות אל ללבך . למה תעשה כה לנפשך .

אם

מין דער ערד ליגן ביו נאכטס מיט גאנצט : זא וועט ער לאמן ווערן לו אנדרי מענטש דין געלט : אונ לו אונט בירן ווערט מיט גוט זיין מול דער וועלט : אונ כ"ט מויל יענר וועלט : מיר ווער דיר מיין עלה געבן : מין וואסער וועג זאנצטו סוועבן : זא ווערן מיר פיל גוטס דער לעבן : מין הא"י הו זאמיר גיין : דיע וועג מי זייער טיין : דען דער מלך הא"י טוט מין דער וועג גיין אונ ער ראה מול מירן גאמין . אונ דו האסט גיאגט טיין : דיע רייד מי בטיי מיר גמר קליין : זיכר נאך מיין הארץ ווער מיר גיין : זא ויל יא האט גיאגט אז מיר זאג : זא טאן אונע טאג :

ורא

אונ דו האסט דין סוף מיט דער מאנט מליין הער ועה לו מיין עלה אונ סוף ער טיין : דרום ווערסטו און ריכט דין מרום גיין : אונ און יל"ה וועסטו פסור ווערן גמר טיין : זא ויל מין הא"י טוט טיין : (תחת געהר באבין והלכות כמילי אמה) זא טוט אונטר טעניגן דעם יל"ה ר דער גיטריי און זיך מליין : בטיי דין מעלט וואס טוט ער טיין . מער ווידר הונדלט קענט לו מין מענטש וואס זיין טול אז קליין : דרום טרייט און און דעם (בטחון) און לעבן דא מליין : גואנר וואס מי דער לעבן און מין מענטש ער מי דרך גמר קליין : זא ויל מין מליין לו טפאלטן טטעקן קאן מען זיך ניט און טפארן לו טיין : דרום ברובט מען דיע ביסל יארן מיט אונס בריינגן מויל זעלבע זאכן וואס מיט טיין : און זא וואס אונסטו לו דין הארץ מאכן הערן : לו זיך מליין אז לו טאן טוטטו בגערן : אונ דיע לרמי (אדוה) ווערסטו מיט טטערן : זא ווערסטו מול דער וועלט מיט זאג גווערן : זא ויל אונדרי חכמים האבן אונט גאסט הערן : מי (קנאה) און (תאוה) און (כבוד) טאטן דעם מענטש און דער וועלט ער זיין : גמי פרעג בטיי לייני עלטערן : זא פיל רייד ווערן זייא דרום מערן : דהיינו (קין) דר"וין און אונט הראטון וואס די רייד און הא"י האט ער גאטן הערן : נאר ויל ער האט אקמא גווען און זיין ברודר (הבן) וועגן ווייל מיט מין נקבה מער האט הא"י מיט בטערן : דהיינו מיט (קין) מיט גבארן מיין (נקבה) אונ לו מיין ווייב האט זא לו מן גיהערן : אונ מיט (הבן) האט דאס מולט מיט מיין (נקבה) מער גילמן מערן : דרום האט ער דעם לעבן און (הבן) גילמן טלערן : אונ פיל קונות און הא"י האט ער

יוסף בן אהרן
ב"ר דאנא גווימין

ישרי לב אות ל

אם שלש אלה העשה לך . עד אברון תאכלך . כי שאל נא זקניך . ובמה כחך גדול שלא השמע למוריק . ומה תהלהך :

אשר אימין ההלחיד :

אם חכם אתה בעיניך . נתן לך בראך . אהה נביר בימך . הנך יצרך . ואם עשיר עויד . פקיד קרא ה' שמך . לבי לבני נרופה לדעת מה יהיה בעת בא חליפתך :

אשר אימתך :

כאשר יפקר מושבך . יום אשר האבד עצתך . עם ידבק לשונך . יום החשכנה עיניך . יום על כהף יסבלוך . יום אל ארץ החתית ישליחוך

ער מול זיך גילמן קערן : (גם) מונרי לעהן סבלים האבן אקמא גווען און (יוסל העדיק) זא ויל מין דער תורה מיט גטריבן : דרום זיין מיר קיין אלרייס ווארן ער טריבן און (ירבעם בן נבט) וואס מין זיין תורה מיט ניט גווען קיין חסרון : וועגן (קנאה) האט ער ער אמן מלע זייער יארן : אונ ויל ער מין מלכות און גווארן זא האט ער מול זיך גילמן מערן הא"י אמן : אונ מיט וואס פאט זיך דין מלמקייט מערן : אז דו וילטע לו דיינע לערנר ניט הערן : מויל וואס מיט בייין אובילו וויטן לוא מיר בגערן :

זאג פיליכט מי דאס דין טלמקע אויב :

אם

אויב דאס ביסט קאג טאמלו דיינקן : זמי דאך וויטן אז דין בטעפער האט דאס דיר גלאמן טיינקן : אויב דו ביסט טלמקע מין ליינע לייטן מער וואס מלי לייטן : זמי דאך וויטן : אז דין בטעפער האט דיר דאס גאמלט גניסן = אונ אונ רייכקייט מי דין טלמקייט : זמי דאך אטן אז הא"י האט דיר גאמלט ער מיין גוועלטיג מול מיין לייט : און דיע געלט וואס גיהער לו פיל לייט : זא ווי מין פסוק טלייט (אז יהאלז חכם כחמהו : גבור בגבורתו : עטיר בעטרו) : אז קיין חכם קאן זיך ניט זוכן מיט זיין חכמה ווארונ דאס האט מיט הא"י גיגעבן : מיר קיין טלמקער קאן זיך ניט זוכן מיט זיין טלמקייט : ווארונ הא"י האט דאס מיט גיגעבן מול מיין לייט : זא וועט בטיי מיט אונטעק נעמן אונ ער וועט זיין וואהד דעם ער טייט : זא ברובט מיר זאגן לו מייער הארץ מיני זיבע לייט : מיין הארץ מיין הארץ אונדרי קוערן מול דר הינלרסט לייט : דער ער ביטר טאג :

(דאס מי דין פארבט אונ דין קאג) :

כאשר

אז דו ווערסט און דין מרט גוויירט ווערן : דען טאג ווערן פיל דיינע עלות ווארן ער טלערן : דען טאג ווערט דין אונ זאן גוון בהעפאל ווערן : אונ וועסט מיט קאס קערן : דען טאג ווערן דייני און פילטל ווערן : דען טאג ווערסטו ניט קאס הערן : דען טאג ווערסטו מען דיר מול די פקסאן זייגן : אונ מין טיטן גרוב און מענטש וועט מען דיר

דיר

ישרי לב אות ל

ישליחוק . יום בכיה ומספר מר מאנשי ביהך :

והיא ההלהך :

מטפה סרוחה יצירתך . ממעבר השין באתך . בושח וכלימה בחיך :
דימה ותולעה במוחק . עפר אתה ואלהי תשובתך . כי היא אמך :
הרי שלך לפניך :

ועל מי בטחה כי מרדת באלהיך . אם על יצרך . המבקש לקחת את
נפשך . אם כה יאמר שמה בחור בילדותך . עד אלהים יבא לאמר
מה מעשך . ואם כה יאמר צדקתך . צעוק יצעק עליך . לפני יוצרך . עד
ירשוהו ליטול נשמתך . ולאכזרו שנהיך :

ויבואוך למשפט לפני יוצרך . ושאלך היש פה פקרון אשר נתתי בידך
הלא היא כתי בה מלך . אשר נתתיה בחיך . להאיר את
עיניך .

דיך כל חיידן : על מי חיון בווייטל טאג : דייני הווענטן וועלן זאלן חיון
ביטרן קאמג : (למט מי דין ממה זוב) :

מטפה פון די ניט סיני טרופינט מי דין בטעפונג : דורך דען אלט
פון (הטתנה) מי דין קומיג פון היט הלסה ביסטו פל דין
זעבן לו וועליס נאך דין טויט טוט מען דין מוועק געבן : זאנד מיט ערד
בימלו בטעת זעבן : מוז לו דער ערד טוטלו טוועבן : מוז לו זאנד וועל
זין דין ווידל קעלונג דא . ערד מי דין ממה גוטער לרום מי זא דין
בטעלונג : מוז מיך דין זירונג : מין הינטלשטן טאג :

(המטלו דין זויב פאל דיל) :

ועל דרום מוז וועמן המטלו חיון בלחן גהאל לו וועלן גנען : מוז מן
דין בטעפל המטלו מולד גווען : מוז מוז דין ילהל : על המט
דיל תיקפיה גגעבן : על בגערט דאך מוועק לו געמן דין זעבן : מוז ווא
טוט ער לו דיל זאגן דו בחיל מין דיינע יוגי יארן ברוכטלו ניט לו זארגן
מוז מיזל טאחה לו טראגן : זמיי וויסן מוז פל היט טוט על קומן מוז
דיל לו קלאגן : מוז מי דיינע מעסיס טוט על מיס זאגן : פון מי דיינע
טאגן מוז מוז וועט ער לו דיל זאגן : דאס ביסט מאלפער קאנטל דיל
תורה ניט פל טראגן : זמיי וויסן מוז נאך לעסן וועט על גיין מוז טרייען :
פל דין בטעפל לען ער מי דער (דיין) ביו מען וועט מיס לטות געבן לו
געמן דין זעבן : מוז לו מיס וועט גיהעלן דיינע יארן מוז דיינע טעג :
לו מערן דין גיטעג :

ויבואוך מוז על וועט דין לזכ ריכט טלען : לעל (מאנד הייה) וואס
ער מי מוז דיל ווארן בטען : פל דין בטעפל מוז ער

המט דין לזה גלאן מען : מוז זא וועט היט דין פלעגן : לען (פקרון)
וואס מיך האב דיל גגעבן זיא המטלו היט גבל חכש לו טראגן : ווייסטו וועל
מי

ישרי לב אות ל

עיניך . ובעלה העדי בליה במעשיך . לרקמות הובל למלך . ויבוא חילך .
נצינה לפני ה' . ויאמר מה לך :

ותען והאמר אלה דברי אמרך . אשר יצרת לשחק כי לפניך . מה טובו
אהליך : ועתה להתחווה ירדתי . כמעט שאברתי : הלא אמרתי
לך חדל עמני ואשב בצילך . ויען ה' ויאמר הלא תורתי למולך . ועתה
שמעת לאיש הולך . חלך כמו אש בלא כח . ואחזי אבקש לך מנוח :

אות מ

מה לך לבני עצלות ימים . זכור כי ימי מגורינו מעט ורעים . רוץ נא אל
המערכה

מי דין (פקרון) : למט מי דין נטעה וואס מיך האב זיא מין דיל גיטמן מן
זאמן : זאגן דין (טובה) מוז ניט וועגן דין סאמן : זיא מי ניט גלייך לזכ
(כפט) פון ליעט בטעפינט וואס מוז דער ערד זייא גייען : ווארונג זייער
(כפט) פון דער ערד מי זאמן מוז ליהן : מוז דין נטעה מי מין בטעפינט
וואס מיך האב זיא גיטמן קוען : מוז מוזטער מין (כמט הכבוד) טוט זיא
רוען : מע דרום האב מיך זיא דיר גגעבן : לו דער זיינע מוזן מוז דין
זעבן : מוז מין זאלסטו זיך פירן : גלייך וויא מין (כזה) זאלסטו זיא זיין :
(כזאנד) זאסי מעסיס זאלסטו טאן מערן : זאס ווערן זיכטיג (זאמליסן) בטאמן
ווערן : זאין ליעט (זאמליסן) ווערט זיך די (נטעה) פון קליידן מוז מוז זיין :
מוז דריין ווערט מען זיא נאך דין טוט לזכ (מאנד) היט פירן : וויא דר (מאנד)
המט (מאנד) טוט דאס מערן : זאס בריינגט ער די נטעה פל היט לו פירן : זאס
זאגט היט לו דער נטעה וואס מי לו דיר . מאנד דאך מערן : פון מן הויב ביו
דען טאג :

ותען

מוז דיל נטעה טוט טרייען מוז זאגן : זאס גרום קלאגן : דאס
זיין דיל רייד פון מיר : וואס דו האסט זיך בטאמן לו פרייען
זיך פל דיל : וויא גוט זיין דיל גלענסן פון היט : דען יעלט מוז מיך האב
גנידרט מן טאהל פון למרן . (כמעט) בין מיך ווארן פל זאמן . מיך האב דאך
ניט גוועלט ווערן גבאמן : מיך האב ניט גוועלט יענה וועלט ניטן . זיכר וועל
מיך מוזט (כמט הכבוד) זילן : זאס טוט זיך היט לו מיר קערן (מסתאח)
לזכ ליהל האסטו גמאן מערן : מיך האב דאך דיר מין תורה גמאן מערן
(כדי) פון ליהל פטור לו ווערן : דרום מין פרייער מוזסטו גיין : ביו זאגן זאלסט
ווערן דין : מוז לו דו ווערטס טאן זיין מין : ווער מיך דיר געבן מין רומונג :
דורך די זאסי מעסיס וואס זיין זיין גווען דין טאונג :

אות מ

מה וואס מי לו דיר מין הארץ פלעט הענט דען דיל (מדה) פון (עלזות)
פלאקיס מי מין (מאני) זייער גטענד : דיינק דאך מין הארץ מוז די
טעג

זאן

ישרי לב אות ל

ישלוחך . יום כביה ומספר מה מאנשי ביהך :
והוא ההלחך :
מטפה טרחה וצורתך . מטעבר השתן באהך . בושח וכלימה בחיך :
דימה ותולעה במוחך . עפר אהת ואליה תשובתך . כי היא אסף :
הרו שלך לפניך :

ועל מי בטחת כי מרדת באלהיך . אם על יצרך . המבקש לקחת את
נפשך . אם כה יאמר שמח בחור בילדותך . עד אלהים יבא לאמר
מה מעשיך . ואם כה יאמר צר כהך . צעוק יצעק עליך . לפני יוצרך . עד
ירשוהו ליטול נשמתך . ולאכזרו שנהיך :

ויביאוך למשפט לפני יוצרך . ושאלך היש פה פקדון אשר נתתי בידך
הלא הוא כתי בת מלך . אשר נתתיה בחיך . להאיר את
עיניך :

דין פל חיידן : על מי מיין בווינטר טאג : דיניי הו אנעטן וועלן זאלן מיין
ביטרן קאָג : (למט מיין זעהה זוב) :
מטפה פון די ניט סיני טרעפניט מיין דיין בטעפאג : דורך דען אלט
פון (הסתנה) מיין דיין קואינג פון מיט הרפס ביסטו פל דיין
געבן לו וועלדין נאך דיין טויט טוט מען דיך מיועק געבן : זאנד מיין ערד
ביסטו בטעה זעבן : מוז לו דער ערד טוטטו טוועבן : מוז לו זאנד וועלן
זיין דיין ווירל קעלונג דיט ערד מיין דיין זעהה מוטער דרום מיין זיט דיין
בטעלונג : מוז מיין דיין זילונג : מיין הינטרטיגן טאָג :
(המטטו דיין זויב טאל דיר) :

ועל דרום מוז וועטן המטטו מיין בלחין גהמט לו וועלן גנען : מוז מיין
דיין בטעפל המטטו מילד גווען : מוז מיין דיין זיל"הל : על המט
דיר תקיפה גגעבן : על בגערט דאך מוועק לו נעטן דיין זעבן : מוז ווא
טוט ער לו דיר זאגן דו בחול מיין דייעע יוגי יאלן בלופסטו ניט לו זאלן
מוז מיין טוחה לו טלמאן : זמי וויסן מוז פל הט"י טוט ער קומן מיין
דיר לו קאמאן : מוז מיין דייעע זעסיס עזט ער מיין זאגן : פון מיין דייעע
טאמאן מוז מוז וועט ער לו דיר זאגן : דאס ביסט ממלפאל קאמטל דיט
תורה ניט פל טלמאן : זמי וויסן מוז נאך דעם וועט ער גיין מיין טרייען :
פר דיין בטעפל דען ער מיין דער (דיין) ביי מען וועט מיין רשות געבן לו
נעטן דיין זעבן : מוז לו מיין וועט גיהעלן דייעע יאלן מוז דייעע טעג :
לו זעהן דיין גיטעג :

ויביאוך מוז ער וועט דיך זיבן ריכט טעען : דער (זאלך הוי"ה) וואס
ער מיין מוז דיר ווארן בטעען : פל דיין בטעפל המט ער
המט דיין זולה גטאן זענן : מוז ווא וועט הט"י דיר פלעגן : דען (סקלון)
וואס מיין האב דיר גגעבן זיט המטטו היר גבלמכט לו קלמאן : ווייסטו וועלן
מיין

ישרי לב אות ל

עיניך . ונבלה תעדו כליה במעשיך . לרקמות הוכל לך . ויבוא ויביא חילך .
ויצינה לפני ה' . ויאמר מה לך
ותען והאמר אלה דברי אמריך . אשר יצרת לשדך לפניך . מה טובו
אזהלי : ועתה לתחתיות ירדתי . כמעט ישרתי : הלא יבא אמרוהו
לך הדלממני ואשב בצילך . ויען ה' ויאמר הלא יבא למולך . ועתה
שמעת לאיש הולך . תלך כמו אש בלא כח . ואת מבקש לך מנוח בנות :

אות מ

מה לך לבי עצלות ימים . ובור כי ימי מגורינו מערעים . דרך ירוך נא אל
המערכה יצרכה

מיין דיין (סקלון) : למט מיין דיין נטמה וואס מיין דיין גיטן מיין
זאָדן : וועגן דיין (טובה) מוז ניט וועגן דיין טאָדן : זיט מיין ניט גיטן גלייך זוט
(נכט) פון דייע בטעפניט וואס מוז דער ערד זיט גען : וואָרונדאס וייער
(נכט) פון דער ערד מיין וואָרן מוז זיין : מוז דיין זעהה מיין מיין מיין בטעפניט
וואס מיין זיט גיטן זיט גיטן קוען : מוז מונטר מיין כסא הכבוד זיט מוז זיט
דוען : מוז דרום האב מיין זיט דיר געבן : לו דער זעטן ריינע מיין זען מוז דיין
זעבן : מוז מיין זאלסטו זיט פירן : גלייך וואס מיין (מיין) זאלסטו זיט זיט זיין :
(כיוון) גופי זעסיס זאלסטו טאן זענן : זום ווערן זעסיג (זומלפסיס) בטעפן
ווערן : זיין דייע (זומלפסיס) ווערט זיך די (נטמה) זי קליידן מוז מיין זיין זיין :
מוז דריין ווערט זען זיט נאך דיין סוט זוט (מזך) הוי פירן : וואס זיט דר (זאלך)
המות) טוט דאס זענן : זום בריינגט ער די זעהה הט"י לו פל פירן : זום
זאָטעס"י לו דער נטמה וואס מיין לו דיר זאלך דיר זענן : פון זיין קאן הויב ביי
דען טאָג :

ותען

מוז דיר נטמה טוט טרייען מוז זאָגן : זעט גרום קיינמאן : דאס
זיין דיין זיט רייד פון חיר : וואס דו הייסט מיין בטעפניט לו פרייען
זיך פל זעבן : וואס גוט זיין דיין גלענט פון זיין דען יעלט זיט מיין זיך האב
גייהרט מיין טאָהל פון זאלן (כמעט) בין מיין וואס פל זאָרן : מיין האב דאך
ניט גוועלט ווערן געפירן : מיין האב ניט גוועלט זעה וועלט זיין זיין : זיבן וועלן
מיין מונטר (כסא הכבוד) זיין : זום טוט זיך הט"י לו זיך קעלערן (זוכתמל)
זוט זעה"ר האסטו גטאן זענן : מיין זיך דאך זיט מיין זענן גטאן זענן
(כדי) פון זיין פטור לו ווערן : דרום מיין פרייער זאלסטו גיין : ביי זענן זאלסטו
ווערן דיין : מוז מיין ווערסטו טון זיין זיין : ווער זיך דיר געבן מיין רומאג :
דורך די גופי זעסיס וואס זיט זיין גווען דיין טאָטעג :

אות מ

מה וואס מיין לו דיר מיין הארץ פלוע הענט דען דיין (מדינה) פון (עלזות)
פולקייט מיין מיין (זעט) זייער געטענד : זיינך דאך מיין הארץ מוז די
טעג

המערכה קל כאחר הצבאים . מה בצע בהמון הסודות ושעשועות . הכל
המה מעשה התועים :
ונשמתיך אשה נעורים . הביט והציץ מן החורים . והיבב בשברון
מהנים . מי יעלה לנו השמים . ששם ישב כסאו למשפט .
מלך ושרים . ששם גלוים המסחרים :
ולא זכרת לך אלה הרברים . ולא הבוא לך לכי אימה מהחרים . ולמה
תעסק בדברי סחורה אף דברי מלכים . ראה נברת אמת אל
אביה קול חרים . ואביה קנא ונוקם בצרים . המול עליה ועליך ודבר על
לבה דברים ישרים . שמע עצתה ותמלא ביהך אורים . הנלה לך אוצרות
הנהגות ישרים :

ויבואך

טעג פון מונר וואונג וואס דו האסט זיך דרוף פאנגילענט : זיין זייער טלענט
מוז ווייג דער הינטרטער טאג מיור געהנט : זוף זעה גיטווינד זון דען פארט
וואו די תורה מיין גיברייט : זוא גטווינד גלייך וויא מיין הירט גייט :
וואס פאר הנהגה מיין זון דיר מיין הארץ פון געלט וואס דו האסט זאסט : אז
וואס פאר מיין (טאהה) מיין די (טאהה) פון דער וועלט : דען פארט זיין גאך
ייסט עס מיין נאר מיין נארוג : פארט מעטיט פון עה"ז זיין לוב מענטשן מיין
פאר זירוג : פאר די תורה מיין זיין זירוג :

ונשמתיך

מוז דין נטמה זיא מיין זיין ווייב פון זוגע יארן : כלומר
דיא נטמה מיין זון דיר מיין הילף גלייך וויא מיין ווייב פון
דען פאג וואס דוא ביסט ווארן גבארן : פאר זיא דרוף דין (גוף) זיא מיין
טל קהן פרוף : אז וועגן זיא קהן דיר ניט ווערן : סאט זיא טרייען זיא
זון ברפאלי לענדן : אז ווער וועט זיא אזא אופן היאל גיין : דארטן סאט דער
סטול פון ריכט סטיין : זא שפטן (מלכים) און הערן און (פטיטא) די גיין .
פאר זיא וואס פאר בארגן זיא סאט ער פאר טיין : (כלומר) זיא סאט פארפארטן וועגן
מיין פאר זירוג :

ולא

מוז ווארן סאטו ניט דיינקן דיע רייד : אז ווארן זאל זון דיר
מיין הארץ ניט קוא : פון דיינע זווי (חרדים) מיין פארפארט אזא מיין
זייד : זאסט ניט עוסק זיין מיור מיין די רייד פון (מלכים) זוא וויא די מענטשן
וואס ווארן : זעה זא די הערנטי כלומר די נטמה סאט מיין טיט הובן : זא
מיין פארט וואס מיין אובן : מיין הארץ זאי דער גלובן : אז מיין פארט קאט זיך
הילן : זא (קאק) זיין פון די מענטשן וואס זיא זיין הייליג נטמה טוען זיין זילן :
מוז פון גוטן וועג טוען זיין זאס גליין : דרוס מיין הארץ זא דר עלה פון דר נטמה
זאסטו הערן : זוא ווערט זי מיין דין סאט כלומר דר גוף זיכט מערן הדוסיט
מיין דר תורה מיין טאג ווערסטו גיורק ווערן : (גס) זיא ווערט דיר פארפארטן
רעכט פארטיגע פירוג :

ויבואך

ויבואך למשפט לפני כולם לעיני . אשר ממלכי שופם ראשיני . ואת
דלת העם אחרונים . או יאמרו בגוים לבב אנוש האתה זה מלך
חברונים . בזוי חשבון על האחרונים ועל הראשונים . או האמרו אנכי לא
אדונים ונביתו אין להם והנה עלה כולו קמשונים . ומה לי לחשביני : לבן
לכם אלאברהם אבינו . הוא מלך כולנו : ויאמר אברהם הרעותי ידי
לאדוני האדונים שלא די רצוני בכל הרעיונים . והנה קול נשפע מטעונים .
כולכם אשמים . שטמה שטמה לבושת האב עם הבנים :

אות ג

נדרם בירכתי ספינתך . ראה כי רמוך רעיוניך . הסיתו גם יכלו לך
כליותך . רגבי הבשלות הכתיקו לחיכך . יורש מדניות נהגך .
ואתה

ויבואך

מוז זען וועט דיר בריינגן לוס ריכט סוף דין זעבן : פאר
דען גאט ב"ה וואס זיין דיע פאר קרימונג סאט ער פאר
געבן : דיא (מלכים) סאט ער שפטן מיין פאר דרוק לייט : אזא שפעסר די
גייענע זייט : דען זאל ווערן דיא (מקראגין) זאגן זון דיר : דיא הארץ
דו ביסט דאך דער (אור) פון דיא פיר (כלומר) דער גוף מיין פון פיר זאכן
ווארן פארפארט : אזא זיא זיין קראפט : דרוס קאס (חשבון) זא געבן זיין
פאר זיין פון דין זעבן : זוא ווערסטו זאגן ניט מיין זון פון דין פיר דיא
הערטפארט : דען מיין זיין סאט מיין קראפט : זעהט זיא דער גוף זון
דער נטמה זיגט גאך פאר טלענט : דרוס פון זא געבן (חשבון) בין מיין פאר סאט :
גייט זא (מברכה) דאס מיין דיא נטמה מונר פארט : ער זיא אזא קרינג זעהט
זיא טאמק ער מיין זילטל : וועט די נטמה זאגן : מיין הענט סאט מיין פרוף
פאר זא : זא דעס הער וואס מיין הערן : און סאט דרוף סאטן : מיין דיע
זאט מעטיט האב מיין ניט גטאן באערן : מדרכה מיין פארפארטן גאטן טעערן :
נאר דיע הארץ האט זא מיין רייד ניט גומולט קערן : זא זעט זען מיין
טיט פון מוכן הערן : זאי בידע זיין פאר זיא וואס זאט מיין קערן : טרייבט
פאר זא בידן לוב ברענגן : דעס פארט מיין דיא קינד לוב פאר זירוג :

אות ד

נדרם

דו טלעפריג : מיין די זיין פון דין מיין דיא מיין דין גוף זעה
זיא דיינע מחשבות הארץ דיר גינארט : אזא דיינע מין הארץ דיר
פון גרעט : אזא זיא הארץ דיר כפי גאון : דיא טרופלונג הארץ זיא גאמלע
זיס זא דין גאון : אזא דו הארץ האסט זענען פון גאון : זיא הארץ דיר
מיין גאומעסט (ירסן) דיע ווערט וועסטו קאן בקאון : אזא זיא זאט מיין
טאון : דו ביסט דאך גלייך נאר און מיין לייט : מיין דין געלט : און ניט
זאג

ואהה שאול ברכתי ביהך . אדורים הם מהספוח בנחלת קדושים גרשוק . אל סעונות אריות הרביצוך :

ונשמתיך העלונה בחופהך . במסתרים הנכה עליך . על רוע בשחונך שהכשיתוך . לאמר נסתרה דרכי מאלהיך . הלא הוא אבך קנך . יודע העלויות לכבך :

ולא זכרת לך לבי אחריותך . איך תאמרו לא נטמאת במעשיך . הלא אלהים יזקר ואת ויחפש חרדי בסנך . יודע העלויות אשר נעלם סנך :

ומה הענה בעת בא ילוחי יוצרך . ילכו סרוב סביב למסתך . וסגלת סתרים ממעשיך . יפתחו ויאמרו הרי שלך לפניך . קרא נא בפוך . הזאת היא חקיתת יריך :

לְסַגֵּב וְעַרְסְטוּ יַיִן מִן דִּינָן וְעַלְט : דְרוּס גְּיַיִכְרֵט זְמָן יַיִל וְעַרְבָן : וְאֶרְסוּן סְוֵן לֹא בַּהֲעַבְטָן לֹא דִי (ירוסה) סְוֵן הֵילְגֵיב לֵיִט טוֹעַן יַיִט דִּיק זְמָס קֶעַרן : דֵּהֵיִינוּ סְוֵן (גן עֵדן) וַיַּלֵּן זַיִ דִּיק דְרַ לַעַרְבָן : כְּמַר לֹא דִי וְאֶרְסוּגְ סְוֵן לַיִבָן טוֹעַן זַיִ דִּיק פִּירָן : כְּאוֹר לֹא דְרַ לִירְכֹג : מֵיט זַיִעֵר קֶעַרוֹג :

ונשמתיך מוז דין נאמה וחס יל מי ער טעאט וועגן דין לודעקאג דחם מי דר גול וחס די נאמה טוס זך מין חיס מן קליידן :

מין ער בקרגעניס טוט זיל מול דיר ויינן אים לירדן : מול דין (בסתחן) וחקס מין אים קריידן : וחס די מין חקבן דיק ער זכרס מוז חקבן גטמן ריידן : מונדע וועג מין עון הסי וחקרן מם טיידן כְּאוֹר עַר וַיִּיַם נֵיט סְוֵן מוּט בֵּיידן : וַחֲסָס זַיִר טוֹעַן חָרַד וַחֲסָס זַיִר רֵיידן : עַר מֵי דִקְךָ דֵינָן פֶּקַטְר וַחֲסָס עַר הַאֲט דִּיק בְּטַמְשָן עַר גִּיט דִיר עֶסֶן מֵן קִיִּידן : דְרוּס וַיִּיַם עַר דִי חַחֲסַבֵּת סְוֵן לִיִּיד בֵּיידן : עַר וַיִּיַם מַסִּילוֹ מַיִעֵר דְרַ הוּלֹוג :

ורא מוז דו המרן הקסט ניט גטמן דייקן בטעיה דין רומונג : דעס סולן ען דין טאונג : וילט טאסט זאגן מיד בין ניט מוזט ריין : דודך די וועטיס וחקס ניט טיין : ער וחקר מו הט יטוט דחם סקרסט לי יוז לי ייין : מוז די (חררניס) עון דין בוך טוט ער זוכ מין ער סטיין : דחם זיין די חמרן מוז די מין וחס די חחעבה טוט ען וייט מרום גיין : (גס) וייס ער זומול דין סמרהזונג : סמי וחקס דו המסט גיטמן מוז טמי וחס דו הקסט גילעט זיטן לונג :

ומה מוז וחס ווערסטו ענטרן : מוז דר (אלמך הואיל) וועט זיך לו דיר קעצן : מוז טלוחיס עון דין בטעפער ווערן לו דיר זמגן קוס : מוז מרקן דין בעט ווערן וייט גיין מרום מון מרום : מוז מין בוך עון מלי דייני מעטיס וחס קרוס : ווערן וייט מול עסיפן מון ווערן זאגן דח היר : זיין דייני מעטיס ער דיר : זמין דחם ער זייר : מוי דקס די (התימה) עון דין דמך : מוי ויז גרום ווערט זיין דין סמך : וחקרן מלי נחש גייט די נאמה מוסן היזיל מין מיר מולן גאומונג : מוז לו ער טרייבן דין ער קרימונג :

ויבואוה

ויבואוך למשפט לפני מלכך . ויאמר לך הנני משפט ארך . על אמרך לא האמת מיטיך . ולא האמת כי אני יודע כל מעשיך . אנכי היודע והעד ומטני משפטך :

אות סמך

סעפים גרפים יומם ועצור . כליות כליות אף לילות יסרדיך . בחלקת אמרים רכו משכן לחיכך . כל חלקה טובה ההעונו אליך אהם כי לא הדיה הפאלתדי אשר בקנינים מכרת נפשיך . כמעט רגע ילקח כבוד סעל ראשיך . איש אלהים האכל אותך ואת חמישיך :

ונשמתיך הקרא אליך : ראה הוכת בשבת סבלותך : ברשפילך אתיו לפני גויך . איך ניהל להתנחל מחבלוך . להשאני זינו אחרות ותקוה הסמך . כי אחוזו בשרשי בריאותך : סאין כאת ולאן אתה הולך : התיכילי

ויבואוך

מוז זמנ וועט דיר בריינגן ער דין קיינא לזך ריכט מין ער וועט זאגן מין וועל זיך (מתווכח) זיין מיט דיר דיכס מול דעם וחקס דו המסט גזמגט מו לייט דין זעבן זיקרני ניט גטמן קיין מוס רעכט : מין דו הקסט ניט גזונכט מוז מיד וייס מלי דייני טעכסט : דרוס זמלי וויסן מלי מיד וייס מלי רעכט : מוז מיד בין זעכסט דר (עדות) מול מלי טאומונג . מוז דין (מטמט) מין עון זייר זיין מרום גאיימונג :

אות סמך

סעפים דייני חחעבה וחס זיין חם גלזמן עון די ריכטט עון גחם מליט טאק גיבן זי דיר מין רכס : דין מין וחקס טוען גולסטן חומר גוטו טוען זי דיר זיטסן מיט זיערי עלות סחג מוז נחשט : זיט גולשני רייד הזבן זי ליד גמון : זיערי רייד זיין וזיך זער ווי חיל לו דין גושן : מוז וחס גוש מין חקבן זיל מין דייני מוגן ער זיעסט מוז גחמכט ער קרימן : מבר זמלי וייטן מו לטם ווערט ניט זיין ער דיר סיין : וחקרן דין נאמה המסט ער קופס וועגן (עה"ז) וחס מלי גאר קליין : כלך מין רגע וועט דער כבוד עון דין קקס חרקס גיין : די היץ (כעס) עון הסי וועט דיר ער זיין עון דער וועלט : מוז דיזע וחקפענג עון דין געלט :

ונשמתיך

מוז דין נאמה טוט דיר רוסן : מיט קונגע רייל טוט זיל דיר טטרקסן : זעה ויז דו ביסט וחרן גטלוג מיט דען רוט עון דין נארטן סירוונג : מיט לעסן וחקס דו המסט זיך (מלניע) גוושן מוכטר זיל מו לו זייר זמל ניט זיין דין הערונג : ויז זמון זייר חקבן גימרכט ווערן זיט מיין גוטן סולן עון דייכע נמיטיקייט : מון חיכר לו בנייבן מוז מין הקטונג עון זיסקייט : לי דען עון דיר : עס ומוזדרט זיך וחרוס מיד זעה דען (טורט) עון וחקס ביסטו בטממן גווקרן : מון זמול הין וועט זיין דין זייד עקן

ישרי לב אות ס

התוכלי להטיב התצלה למלך . כי בוניך המה בעוכריך . יועיץ המה
בחריבך . האתכבד מן חברתך . כי נפשי אשכל מאשכולות סרורוך :

ולא זכרת לך . כי יש זכרון למעשיך . עין רואה אוון שומעת למעלה
מסך . ועתה על מי במחת ומרדת באלהיך . המכלי אין
אלהים עליך . לדעת מיצאך ומיבאך . המכלי אין קברים תחתוך .
להנקם על מעשיך :

ויבואוך למשפט ויפתחו ספרך . ומאלוי יקרא לפניך . ויאמר לך
שופטיך . איך על אלה לא פקחת עיניך . הסיתוך גם יכלו
לך רעיוניך . והנה קול קורא אם יש עליו מלאך מליץ יושרך . ואם אין
יצא

קערן : לי ווערסטו קאָן גוטס לז מערן : אָלר לי ווערסטו בגלוקן דיא מוֹלֶה
למג לז סירן : זימי דאס הערן : ווּזרוֹס דיינע כוער טוען דיר לז סירן :
דהיינו די סירי-יסודות) וואָס דער גוף מיז דער פֿון גיכומט גיוואָרן : אז מיין
(יכוד) טוט זיך אויף דען מנדרן גרעסער ווערן : דהיינו דער (יכוד) מיז
פֿון מענטשן זאָל זיך מערן : זאָס : מי ער דיר דעס זעבן טטערן : אזוי דורך
דייני (זעליקן) טוטס וויסט ווערן : דרום לי קאָן מיך כבוד האָבן פֿון מונטר
בהעפֿטונג און דר וועלט : מדרבה מיך טוט מיר פֿר דאָרפן דורך דיינע ביטערע
מעשית אָן מיך בין מיין גילעלט :

ולא אזוי דו האָסט ניט גטון טרמלסטן : אז מער רייני מעשית וועט מען
דמלסטן : די אז פֿון גאָס כ"ה טוט זעהן : דמק זיין (מולאָסין)
וואָס זיין גיטעלט גוואָרן לז זעהן וואָס מיטן מענטשן טוט גטעהן-און
דער מויער טוט הערן דמק זיין דיא (מולאָסין) וואָס זיין גוואָרן גטעלט :
לז הערן וואָס דיא מענטשן טוען ריידן און דער וועלט : אזוי מילט אויף וועטן
האָסטו דיין (בסחון) גטעלט אז (מוורד) זיין אָן ה"י האָסטו גוועלט : לי קאָן
דאָס זיין גמעלט : אזוי דו האָסט גטרמלסט : אז עס מיז ניט פֿר האַנדן מיין הער
מיט פֿיל מעלט : וואָס ווייס וואָס מוס און וואָס מיין דו גייטט : מדר לי קאָן
דמק זיין גמעלט : אזוי דו האָסט גיטרמלסט אז קיין פֿר דאָרפונג מיז און דער
וועלט : אזוי קיין (קבר) פֿר מענטשן גטעלט : לז (נוקם) זיין און דעס וואָס
דו האָסט גיטון וואָס דו האָסט גוועלט :

ויבואוך אזוי לז ריכט וועט מען דיר סירן : אזוי דויע ביכר פֿון דיינע
עבירות ווערן געפֿנט וועט : און ייעדר עבירה ווערט זעלבסט
פֿרייען אזוי דו זאָסט הערן : זאָס וועט דיין ריכט פֿון דיר בערן : זאָס וואָס
האָסטו און זעלבע (מעשית רעים) ניט מיין אַלט גיגעבן (תשובה) לז פֿאָן
באָעט דיין זעבן : זיי האָבן דיר מיכר גרעט דייני ניין : ביז וואָס זיי האָבן
זיך גטאָן אָס קערן : זאָס וועט מען מיין טייט הערן : מיז פֿאָרן מיין (היין יוסר)
און

ישרי לב אות ס ע

יצא דבר מלכות להשחית נפשך :

אות ע

עור בשרי מפחד בעדני . נכמר כהנור בזכרוי אך ינמלני . על משנה
עוני . באסור אחטא ואשוב לפני ארונני :

ונשמחך הועק עורני . כי כמעט כלוני . נשכחתי כמת מלב וכשפחה
עשוני . יום יום יעמים עוני :

ולא זכרת ליום אף אדני . אשר יחרה בעדני . ולכף חובה יכרעני .
ויקרא למלאך המשחית ויאמר הנני . שא נא הליך אל נכון .
וטבה מכה והכן . כלי משחית לחבל את פלוני :

ויביאוך למשפט הקבר . רעדה אחוזהם שם חיל כל בני עכר . שכבר
מהו

און דיין מענטשן זאָס ער זאָל זעבן בלייבן מיז גמעלט : אזוי מוז ניט וועט מרום
גיין מיין גבאָט פֿון (מוקד) ה"י לז פֿר דאָרפן דיין נפֿש פֿון דר וועלט :

אות ע

עור דיא הויט פון מיין זייב טוט און מיר ליטרן : גלייך וויאָס פֿון היין פֿון
מיין מוֹלֶה טוט די הוט מיין דמלן : מיין מיין טאָן ליינקן די בלאָזונג
וואָס ה"י חלעט מיר בטערן : און דיא פֿאָסילע (עבירות) וואָס מיך האָב
גטאָן בגערן : וועגן מיך האָב גזאָגט מילט ווער מיך זינדיגן פֿר מיין הערן :
און טטערט ווער מיך מיך פֿון די זינד אָס קערן :

ונשמחך און דיין נטמה טוט גיטריי מערן : לז מיר הערן : העלן מיר
דען (כמעט) האָט דיין גוף מיך גמאָלט פֿר זיין : פֿון דען
המרז גלייך ווי מיין טוטן בין מיך פֿר געטן גוואָרן : און פֿר מיין לינטט מדר
האָט פֿר מיך גטאָן בגערן : און פֿון דיין דינטט החבן זיי מיך גטאָן טטערן :
מיז טאָג טוטן זיי עבירות און מיר און זאָלן אזוי מערן :

ולא אזוי דו האָסט ניט גטאָן דיינקן דען כעס פֿון מוכר הער : וואָס
ער וועט היין וועגן מיר : אזוי לזט סוֹד וועט ער די וואָס וואָס זעבן
וועגט די (מולאָסין) מיט (עבירות) געבן אָקער : אזוי ער וועט זאָלן לזט (מולאָסין)
המות) קוט הער : זאָס וועט ער זאָלן וואָס מיז דיין בגערן : זאָלסט ה"י דיין
סווערד זאָלסטו אָרפֿן : טוט מיך ברפֿרסן : לז טעפֿטן מיין מענטש טוט מיך
בגערן : און פֿיל פֿר דאָרפונג זאָלסטו מערן : ייענעט מענטשן זאָלסטו זיין
זעבן סטערן :

ויבואוך אזוי מען וועט דיר כריינגן לזט ריכט פֿון (קבר) מיט זאָלן
זאָס ווערן ליטרן : אזוי מיליט וואָס טאָן זאָלן בגרמבן גוואָרן :
זאָס ווערן זיאָ קלערן : ייעלט וועט מוכר רומיג גטערט ווערן : וועגן לז דעס
מענטשן

ישרי לב את ע

מהו שבר על שבר . כיו והיבוא אצלינו אל קבר . והנה רהב זה שבת ג' בתי דינין על הרבר . כליותיו ולביו אל אלוה רלפה עוני הסדר ואמתך הסיד יצרוני :

אות פ

פלגני מים תרד עיני . בזברי כיו יד רשעים הנורני . בראחי הנה מלאכי אלהים יורדים ובאים לפנינו . למנות ימינו . ומעשה ידני . הכל ככה ועל כולם נודע בפנינו . על כרחינו . ומעשה ידני עומדים עלינו לבלותינו . עד אשר נבוא לקברינו :

ונשמתיך בזוכרה אחריה . מצטיירת לדרך ביהה . בעמל יודך הרגיונה . מידי עלוהה בבית ה' כן הכעיסנה . תתן קולה אל שולחה הנה

מעטן וועט יסורין גוערט ווערן : זוז באנד וועט קוזן (רהב) דר (פל) סון (הייס) מון וועט זען דרמי ערווי (ביה דין) מול דיינע (דייני) לז קוערן דריס מילט מיין הערן מוז זיינע לרן לז הע' סוען זיינע אונן סרערן נידערן : מון טוז סון מיס בגערן : גינקר זען ער מיט אונז הערן : פון די (יסורין) גיהס ווערן :

אות פ

פלגני טייפן וואסל טוען זיינע אונן נידערן : זין מיין טאן דר האמוג אז דיז טמארקייט סון די טועכטע (טלוחיס) ווערן מיר סון מיין פלט אס קערן : זין מיין טאן זעהן זין דען טאג סון טויט ווערן לוייט (מלאכיס) מרמס נידרן : לז מיר גלייך ווערן זייט זיך קערן : זיינע וועט זיינן זיינע יקרן . און דיז מעסיס וואס מיר גיטאן בגערן : מוז דער מלדער זועט סרייבן וואס ער וועט הערן : מוז מיר וועלן זיין מודה זיין מול מועט מוז גערן . וועגן זענע מעסיס ווערן מילן גזמאנט ווערן : מין ווערן ערוז זאגן מין יענע מוז יענע טאג העסטל מוזל גאטאן בגערן : מוז דיזע (מעסיס רעים) ווערן סטיין אונן ווארטן ביז מיין זעבן וועט גסטעלט ווערן : ביז מיר וועל בגלחמן ווערן : ווערן זייט מיכל מיר טאן וואס זיי ווערן בגערן : מיי זייט וויי מיז דאס לז הערן :

ונשמתיך

מוז דיין נטאה אז זיט טוט ליינקן מיר סול מוז זיט מוז זיך סון ביל קס טיירן אז דו וועסט גיין לטס גלוב : וויל זיט גרייסן סטיין לזס זיין גוטע מעסיס לזס וועג סון מיר טטוב : וויל דיז מעסיס סון (עוה"י) טוטט לזס מיר טטעלן : מוז אז מול לז גיין מין גאט ב"ה הו טוט זייט בגערן : טוטט זיי דער זעלן מוז ווערן : לרוס לז דענע גאט וואס האט זיט מיר גאטאן בגערן : טוט זייט מיר סטיס הערן . וויי זען

ישרי לב את ז

הנה האדרוש ממך חיים אם חפץ לכבד להמתני . וידעתי כי לא הנקני . ולמה זה יללתני . אוי מה זאת עשית :

ולא זכרת ליום . ושות ואי . אשר יבא מלאך המות בזמני . משמים ארץ קומתי . ימים גייתו לכישיאש כשותי . וביו חרב גאותו אז תפול אימתה ופחד עלינו . כאשר ועלה הזכרת עלינו :

אם מעשים יש בנו . מי המרים ושקה אותנו . או מהרה קל יוציא ופשינו ואם חפץ הי אין אהנו . אוי נא לנו . כי לא ירחם עלינו . בצמר נאחו בסך יוציא נשמתינו :

ויבואך למשפט הקבר : ושלשה מלאכים מכל צר א' עיבר : ויקראו לפניך זה הרבר : חזו הפעלות זה הגבר : מרד בטלך שעל גבו מוד כחורה שהוריד משה רבו : מרד במצות מלכנו : ראו מעשיו שלפנינו

זען מיר בפי דיל גאט לזס זעבן בגערן : וועט דיזע הערן טוט טטעלן מיר ווייט אז מול דיזע מעסיס מן מיין טטעלן וועל מיר ניט לרין ווערן לרוס ווארטן העסטו גאט מיר מיר גאטאן קערן : זעה זעה מיין הערן מוז לי נטאה טוט דעט טיט בגערן : וועגן אונז טועכטן טילן

ולא

מוז דו הערן האסט ניט גיטאן דיינקן דען טאג סון טויט : מוז דעט ס'הרעט סון גרויס מויס : אז מיט גרויס כעס וועט קוואטן דער טוה סון טויט : סון הימל ביו דער ערד ווערט זיין זיין גרייס : סול מיט מויגן וועט זיין זיין הייך : ס'מיינע וועט זיין זיין קלייך : מוז מין המנס וועט ער המלטן מין סווערד מוז גלוגן סון טייל : דען מאל וועט מול מוז רוען ס'הרעט מוז ליערן : מוז דער ס'מארטניידער וועט מול מוז רוען בגערן : דרוסן ווארטן זעלסטו ליינע זערנר ניט לז הינרן :

אם

מויב גוטה מעסיס וועט באיי מוז געוונן ווערן . וועט גיך דערן זעבן גיטעריש ווערן . וועט ער מוז מנטרינקן דען טרמסן סור ביטירקייט : זוז וועט מרויט די נטאה זיט גרויס סווידיקייט : מבר אז דיז בגערן סון הע' מיז באיי מיט ניטט : ווייט מיז מוז מול יערד סעה לז מרחסן זיין מול מוז וועט ער ניט בגערן : גלייך ווי וואל מויט זיען סון דערנר מוז גאינגט ווערן . זוז מיט גרוטה לרוז וועט די נטאה סון גול קס הערן :

ויבואך

מוז מען וועט דיר לזס מעסט פירן : מוז ביון (הבר) ווערטטו גיטטרמסט ווערן : דהיינו דרמי מלאכיס ווערן סון דרמי זייטן מיכר ס'קרן : מוז זוז ווערן זיי אמלן הערן : זעהט וואס דער זענעט העס גיטאן ס'מארטיבן : לז דעט גאט וואס מיז מויבן העס ער ניט גיטאן הערן : די תורה וואס מטה האט סון הימל גימאנט מרמס נידרן : העסט ער גיטאן סטערן : די גיבטט סון מונר מיר האט ער מיז גיטאן בגערן

ישרי לב אות צ

שלפנינו : אהה לבי יוחר שלא נברא טוב לנו :

אות צ

צירים ותכלים האחנו : לבי גם אתה ברונג נסם בחוך מינינו : שנראה
אכן סר סר הסות עלינו : בעת נדבה הפילות ויודים בפנינו :
ונשמתיך העלובה תיער : חלך אל הראש : ומיד בחלחה לרגלך תרד :
ברצוא ושוב רשות נוסלך מאתנו : ומחמת וחזיעה נופלת
עלינו : ואם ה' הפץ בנו : תתראה לפנינו שכלת מלכנו : ואליו השוב
נשמותינו ואל ימשל זה עלינו :

ולא זכרת כי אברון ומות הימה לך : סימניך ומשמאלך היעמוד לך :
אם תחזיקה ידך : ובי תהלהלל בחמדת קנין ורב ענין אשר אשפתו
בויעך : ואשר בקשהו בקשתך : כי ותגעש הים ושעם ועבר ער צוארך :
וירחוב

בגערן : געהט דיה מעסיך וקטט לו מיס גיהערן : מוי ווי מיין הארץ דקט
לו הערן : ליכר וואלטן מיכ גיבקרן מיט ווערן :

אות צ

צירים

וויסן וועט מוט דען ממהל מן נעמן : מוט דו הארץ דך וועט
מיך קלעמן זא ווי וואקס ווערסטו לו גיגן ווערן : (בטעת)
מירו וערן ועהן מו די ביטריקייט פון טויט טוט זיך מויל מוט קערן : מין דר
לייט מן מיר ווען (תעלית) מ. גיבעט מערן : (וידוס) מויל מונורה : עברת
ווערן מיר מיט גיווין בגערן :

ונשמתיך

מוכ דין נטמה טוט ליטרן : ווי זי טוט דען טויט דער
הערן : טוט זיך גיך לוס קאס קערן : זאם במוד מיט
גרויס ליטרנס לו די פייט טוט זי מרפס נילרן : מוט זי טוט לויפן פון מיין
(מבר) לוס מנדרן מוט זיך גיטווינד ווידר קערן : וועגן זיי טוט פון יידר
(מבר רטוה) בגערן : זאם וועגן זי לופט זאם דרום ווערט יידר (מבר) דער
טוילט ווערן : מוט אויב'הט' וועט מן מוט בגערן : ווערט די (סכינה) פֿר
מוט גייערן ווערן : זאם ווערט זיך די נטמה לו מיס קערן : מוט פֿאר דען
(מלך המות) ווערסטו מיט ליטערן :

ולא

מוכ דו האסט ניס גיטמן דיינקן : מו די פֿארלירונג מוט דער טוט
מי גייד ווי מיין ווער פֿרום דיר גיבוהט : מרום פון מלי ייסן :
דרום זי וועט דין הארץ קעגן זיי קאטן סטרייטן : מוט אויב דיינה הענד קאטן
זיך טשמרן זיי לו סטערן : דרום זי קאטטו זיך בריון מיט די רייסקייט
וואס דו סוטט בגערן : מודר מיט די עמינס וואס דיינה הענט האבן
גיטמן מערן : מודר וואס מיט דין בוין כלומר מיט דייגל תחבולות האסטו
גאטן

ישרי לב אות ק

כו

ויחשוב לשכר בית מלוגך ומי ילחום מלחמתנו : ומי מקדושים אשר
וישיענו : לולי ה' עזרתה לנו :

ויביאוך למשפט אויך עמנו : על כל הרעה שנמלנו לנו : להמות כל
הקהל וזה בחיינו : או כי בנינו זרים ילדנו : ע"כ אין ה' בקרבנו
ונתן למוט רגלינו :

אות ק

קרובי ורעי שמתו כבר : באיכאז ברניה עם נשמתי לחבר היולי לגבר
להנתיני ולהבאני לבית מליני : בערן נני : ולראות מקוב
הגייהם הנה הנם : ונשמתיך

גיטמן בגערן : ווקרום ווי במלך דער (יס) דקטט מוי די (סיבות) פון דער
וועלט הדוב מן לו סטורמן זאם וועט מלעט פֿר לָקָרן ווערן : מוט לו כרעבן דין
גול ווערט ער מויל בגערן : מוט ווער וועט וועגן מוט סטרייט פֿירן מודר
לו וועטן פון די הייליגה זאטן מיר זיך קערן : מוט מיר זאטן פון מיס מיין
הינץ דער נערן : נאר הט' קאן מוט מיין הינץ מערן : נאך מוט מיר ווערן
זיין תורה בגערן :

ויביאוך

מוכ מען וועט כריינגן לוס רעכט מוט מלי זאטן : מויל
גמר דקטט ביט וואס מיר האבן גורם גיווען מויל מוט זאטן
קאטן דהיינו לו טייטן דיה אבריס פון גול וואס מען לו זאטן : ווקרן
מויל גמוט : וואס מוט מוט גיגעבן לזוי הונדרט מוך מוט מן פֿירליג
מלית לו טאן קעגן דעטן הטבון פון מונורה אבריס מוט דקטט מוט זייער
לעבן : מוט מוט מיר פֿר פֿעלן מיין מלוה זאם במלך מויל דען (מבר) טוט דער
טויט טוועבן : מוט די הייליקייט הייסט לעבן : מוט די קליפת הייסט טוט :
(גט) וואס מיר האבן (טריס) מוט (מיקיס) גיטמן מערן : (מחזית) וואס
דייה (טסה) האבן מיר מויל דר עבר גיטמן פֿר זיך : וואס פון מיר קאטן מיין
מענט גיבקרן ווערן : דורך מונור פֿאר וואס הט' האט מוט גיטמן בטערן :
דרום וויל הקב"ה זיין טכניה דומוג מן מוט מיט מערן : מוט מין (גלוה)
טוט ער מונורה פֿיס פֿירן : זאם זיין מין (זהר הקדוש) סטייט וועגן די דראי
זאטן ווערן די יטרמל מין גוזה דער זייגערט : דרום טוט הקב"ה פון יידר
מענט כונדר מויל דיעה זאטן מיין (עונש) מערן : ווי ער טוט מיט קלעמן :

אות ק

קרובי

מיינה פֿריינד מוט געען וואס מן גסטמרכן זאטן : ווערן קאטן
מיט כמדה מוט גיומג : (בטעת) מיין (נטמה) פון גול
ווערט זיין מיר מרויס גאטן : מיט מיין (נטמה) לו כהעסן : מיין (כח) לו
קרעסמן

ישרי לב אות י

ונשמתיך אם נשמע קול כרמה : שעשתה טוב בעמה : אז כשרואה מקומה : השב שמה : ולהראות לאלהי קדם : בתורת האדם : ולא זכרת בעוד חי אני : שאם אמר יאמר זאת הרשעה לא אבי שמעני או על ידי רשעים ידשני . אל גיהנם יובילונו : וי וי ידונו : או לי אמי כי ילדתנו : ועלי המה יסתונו : עד יקברונו בני אדם : ואהיה כאיש נדהם :

ויבואוך למשפט מלאכי חבלה המיעדים שמה : למסור לדומה את הגשטה להורידה לגיהנם על ימים כמה : והגוף נידן בתולעת ורימה

קרעפטן : מוג חין כסמה לו סירן לוס (גן עדן) לו וויין דען מורט סון מוט בירן : סון דמרט ווערן מיר זיך קס טירן : לו זעהן דען מורט סון גיהנן דקס מיר דר מורט סון לירן : ווקס די מלמלין ווקס סירן לוס גיהנן טוען ויי טרייך מוג רירן : מוט זען כסמה ווקס זען כרויכט זיי טון לירן מוג די מלמלין סון גיהנן טוען טרייך מוט זען זעלבי כסמה ווקס זען כרויכט זיי טון סירן מין (גן עדן) :

ונשמתי מוג חין כסמה מוג סון הוד ווערט מין סטיס גיהערט ווערן מו דוט כסמה לוס וויין מיר סלנג גוטס הקס זיח גיטמן זען דען מוקל מו זי וועט זעהן מיר מורט וחס מן מיר טוט גיהערן ווערט זי כלייבן זילין מיט סריידן : מין (גן עדן) : מוג לו זיהן ווערן סמר דען גקס ווקס סיר דר - וועלט מיר ער גיווען : זומ ווי מוג כסמה סון לריקס דורך מילמל לער כהן גדול סון הימל ווערן זיי גייען : מוג דען מוגל ווערטו סין לוכן סמר הקב"ה רירן : מוג ווקס דוט המסט גינערנט ווערטו כסיידן :

ולא מוג דו הטרן הקסט ניט גיטמן ריינקן כסעה מיר זעבן : מבר מו ה"י וועט מין סטיס געבן : מו די כסמה המס מיר ניט גיוועלט לו הערן כסעה מיר זעבן : זומ ווערן זיך דיינה קרובים סמר דיר דער קחס ניט געבן : מוג ווערן במלל סוועק סוועבן : נמר רשעים ווערן זיך לו מיר קערן : כלי מיר לוס גיהנן לו סירן : מוג גיוויין ווערן זין זען : ווי ווי מויל דער סעה ווקס מיר זען גיבארן גיווערן : מוג ווערן ווארטן ביו די אקברים ווערן זיך מוט טירן : מוג מיר ווערן זיגן דר סמלמן סון לירן :

ויבואוך מוג זיי ווערן זיך כריינגן לוס ריכט נאך דיין סמארבן : די סמחים סון סמר דמרבן : וחס זיי זען מן גיברייט דער לו : מו די כסמה זאל ניט המבן קיין רוח : זומ טוען זיי המלטן ביו דער (מלמד דומה) וועט קומן : דען מוגל ווערט די כסמה גמון : מוג גלייך מין (גיהנן) מו זי קומן : מויל מין לייט סטיגן זיי זיך מיבר מיר : מוגן מוג מויל דען זעבטן כרויכט לו קומן זעלבי לירן : מיינר מיר ווערן סמארבן

ישרי לב אות נ

ורומה : אם זאת תורת האדם : נכף ונקדם : עד לא נרדם :

אות ר

רבים רודפי וצרי : מכל עברי : רימה ותולע המה שרי : ושלשה מלאכי רעים המה בעיכרי : כי ג' ימים הראשונים ישימו פרש בטני על פני : על שעשיתי כחנים שני : ולעניים לא עשיתים ככני :

ונשמתיך העלובה : בעת מקבר לבית שוכה : ומכית לקבר כל שבעה : ומצפה עת בנייה : והנה רואה אותי ציד מעני : מתאבלת על עניני :

ולא זכרת לבני אשר הבואני : פחו כמים ריקס השבני : כאמרך מי רואני : כי בוחר אחה במענישי לבשחך ולהרפני : לא על ה' תנוני על

למיר זיך מוט טירן סון מוגרה סריידן : מוג מיט גמסט סמרלט למיר זיך מנקלין : מוג מיט תסובה מוג תסלה למיר רירן : מיינר סון דער וועלט ווערן מיר זיך מוט טירן :

רבים מיינה יעגר מוג מייני בעליידגער טוען זיך זען : סון מוג מיינה זייטן טוען זי מיר כגערן : מוג די ווערנים זען מיינה הערן : מוג לרמיי סלעכטי (מלמלין) טוען מיינה (יסולין) זען : (דהיינו) די ערשטי לרמיי סעג נאך דער (קב"ה) טוען זיי לטן מיסט סון בוך מויל מין סטיס קערן : וועגן מוט מוס לער ווחחן גלייך ווי מוט (ימ ט"ב) המב מיר תעל גיט גיטמן כגערן : ענייט המב מיר מין מין טוט ניט גיטמן סירן : גלייך ווי מייני גלייך זיי לו דער נעלן : זומ ווי די חמית המב מוט גילמסט הערן : (ויהיו עניס בני ביתך) מו די מלעמה לייט זמן במיי דיר גלייך לו מוג גלייך ווערן : זיי זמן גיין לו דיר עסן מוג דו זמלט זייע ניט סטערן :

ונשמתיך מוג לירן כסמה מיר חרפה וועלט גיטמן זעלן : מו לער גול מין קבר ווערט סמר דעקט וועלן : זומ טוט זי סין (קבר) לוס מטוב מוט קערן : מוג סון מטוב לוס (קבר) מט זי גיין מוג הערן : מוג סבעה טוט זי קלערן : סילייכט וועלט דער גול ווערט גיבולת ווערן : מבר נאך סבעה ווי זי זעהט ווי מיינה ליידיג טוען מין מין זען : זומ טוט זי קומן מויל די ענייטס ווי זיי מיט מיר סירן : דרום קול זי זער סין קבר קס קערן :

ולא מוג דו המלך הקסט ניט גיטמן סמלמלן וחס ססעטר וועט ווערן : דורך דיין הייזונג ווי דו המסט דען מוג ניט גיטמן קלערן : דרום ליידיק סין דר וועלט ווערטו מיר ווינר קערן : מוג דו המסט גיטרמלמל ווער זעהט וחס מיר וועל מיר געערן : מן די וחס טוען מיר סמלמלן טוטטו

ישרי לב אות ס

על יכשת הצלח שריני : כי אם עליך ארוני :
ויביאוך למשפט הקבר : הגידה נא שמך : אם ידעת דבר : אם לא
תדעי לך הנוף והנשמה יחבר : שיבר ומשבר : זה הורס וזה
בונה ומחבר : אל זה בחרת ארוני : אהה תבחר ותקרב ימי עיני : עתה לו
שמעני : ואשא אל שמים ידי ואומר מי אני : החיני ואעשה כל אשר צויתני :

אות ש

שובה ה' הלצה נפשי : כי נבהלו עצמי ונפשי . כי שבעה ברעות
נפשי : תשוב עלי נפשי מה זאת עשה אלהים לה : ויעתק
איהל מובולה : הצג על הארץ לא נסתה כף רגלה : ה' אלהים אתה ידעת
כולה : וכל ידעה מה : עשה ה' לה : נשמתי

טוסטו כגעלן : זי לו לו העלן : אז מיר בידה זאלן זכויס ווערן : ניט
מויל ה"י טו מיך מיין גיסרני מעלן : וועגן מיין טיינה רוד דאס מי דר גול
ועט סאר טריקלט וועלן : מול מויל ליר די ביסט דער הער לו טוסט מיך
פירן : גלייך ווי מיין סולט מונ לו די לערניר וויזטוויט הערן :

ויבאוך

אז מען ווערט דיך כרייגן לוס ריכט מיין קבר ווא וועט דער
(אזאך הויה) דיך פֿרעגן : מויב דו וועסט ניט וויסן וואס לו
ריידן : וועטער דעס (גול) מיט דער (כסמה) בהעפֿטן ביידן : אז וועט
זענן זייערני ליידין : אז זאג וועט על טאמא מונ ברעפֿן די ביינר בי זיי
וועלן זיך לו סיידן : אז לער נאך וועט ער זיי ווידר מויל קליידן : אז דען
אז לייך כגער מיין הער : וואס מי דייך כגער מער : דו טוסט כגערן
ען טאג פֿון סיין כרייגן לו פֿילן : דרום יעלט לוח מיך הערן : ווא ווער
איך לו ה"י מויל הובן זיינה הענט אז טוולן : למר דוז גאט לוח מיך
דער געטן : אזעס וועט דו האסט מיך גכאטן ווער מיך טאן זייל גרום כגערן :

אות ש

שובה

קער זיך ווידר גאס פֿון דייך לעס אז לי מויס מיין זייל : וועג
זיי זעק דער טרמקן זיינה ביינר מיך מיין זייל : ווארום זי
איז זאט זייל לרות מיין זייל : דרום טוט זי זיך בייגן אז קלאגן מויל מיר
מיין זייל : לו וויסן טוט זי כגערן : פֿון וועסט וועגן האט ה"י דאס מיר
גיטאן כגעלן : אז פֿון מירן גילענט וואס מ'פֿון היאל האט ער זי גיטאן מש
טאן מויל דער ער לו טעפען האט זי קיין זאל גיטאן פֿלובירן אז זי ווייס
זיט קיין לעטן לו פֿאר ענטפֿערן : דרום טוט זי מיר לער מעלן : מכר
דו הער גאט דו ווייסט דאך אזעס זאט מיך הערן : אז מיך זאל וויסן וואס
איך לו ענטפֿערן : מש לו קערן זי פֿון מיר למרן :

נשמתי

ישרי לב אות ר

נשמתי נשמתי : אינינה באנוש אבחינה יצירתי : חסרון בו ולא טצאתי :
רק את המות הוה יראתי : אז אמרתי מה אתאריך כי קבר פה
בריתי : בנה שאיר נפשותינו : ברכי במאדנו : כה נוכל להתנחל שמעשינו :
ומעצמנו ידוי : בכות המלך תשועת עולמי ושל לנו : מושב אלהי תקיה
לשבת יש אהנו : עלי יגון אבליגה : שלות השקט עיי זה אינינה :

ולא יברת לבי כי מיום אשר פקדה ה' אתהארמה . לחתלה הנשמה
פחמדי הבל סרכניס הם אתנו : יום יום מבקשים המות : יארבו
לדמנו : חלפישנו יצפוגו : כי החשקים מחשבים : וכלי הנשקי שקים הפנינו
צנינים

נשמתי

מיין (כטהה) : מויל דען (לער) ווער מיך דיר זאגן מיין
(נחמה) : (מכה) דען זענט האב מיך זיך גיטאן קליין .

זוכה זיין כגעפֿנט וואס דו האסט גילאן פֿארטליין ווא האב מיך מין זאט
קיין (חסרון) גילאן : מול וועגן דען טויל האט מיך מיין פֿארלעט מן גאון :
ליר מיך האב גיזאגט וואס זאל מיך קלאגן אז כרוון : וועגן דען קבר וואס
אז מיר וועלט מן קאן : דער מיט וואס מ'וטר זייל לוח מיכר בלייבן : אז
מיין (בלעה) פֿון מ'וטר האלעבן מויל דינה וועלט לוח זי מויס קלייבן : אז
דער סכר פֿון תורה אז מ'וטר טוט מויל יעכל וועלט בלייבן : ווי מ'וטר
הזמיט האבן גיטאן טרייבן : (סכר מ'וטר בהמי עזאמ זוכה) בלמזאג מויל
מ'וטר מ'וטר דער וועלט ניטא לן קלייבן : דער מיט קאן זיך לרייסן
אז דען (לער) פֿאר טרייבן : וועגן ליי (טיבות) וואס מויל מ'וטר טול זיך
קערן : אז די טרובערקייט וואס מויל מ'וטר טוט זיך מעלן : וועגן מ'וטר
גוטה זענטיק מין גאט ב"ה הויל לוען זיי זיך קערן : דהיינו מ'וטר היאל
דורט טען זיך מעלן : מיין מייביגה הייל וועלט מ'וטר כגעלן : מ'וטרן
(כסמ הברד) האבן זייל מיין האפֿונג מיין וואנוג לו לירן : פֿון ה"י הורה
לו הערן : דרום מויל מי לרויערקייט טוט מיך גיטמארקס ווערן : וועגן פֿון
דיין למק וואס ה"י טולט מ'וטר דינה וועלט פֿלובירן : מיין מייביגה טולט
ווערן מיר גיגרייכט ווערן :

ולא

אז דו מיין המלך האסט ליר ניט גיטאן זעגן : אז פֿון דען למג
וואס ה"י האט דען גול גיטאן כגעלן : דינה נסמה מין זאט
מליין סגעלן : פֿון דייך זייט די תמות פֿון דער וועלט זיידן מ'וטר טונן זיי
ניט וועלן : אזי למג כגעלן זיי מ'וטר לו טייטן : אז לו מ'וטר פֿלויט טוען זיי
זענן מ'וטר טייטן : אז לו מ'וטר זייל טוען זיי זעלן פֿאר ספֿרייליין : כוואר
פֿון ומשיפֿג לו טעלערן : ומלרס דורך דינה זאגן וואס זען האט חסר מויל
דר וועלטלו עוה"ז טוען די מ'וטר פֿון טכז סינטער ווערן : אז די (כניס)
פֿון ומשיפֿג : ווערט מיכ גיקערט לוס זענען לו קומגוג : אז די גוטה
טטיינר פֿון דער וועלט ווערט אזאן גיקערט לוס זענען לו דערניר : אז די
רוזן

ישרי לב אות ת

צנונים : והששנים קמשונים : הרהבים להבים והוהובים ובוכים : ע"כ השע ממנו ואכלינה : משפט בתוכך איינה :
ויביאוק למשפט איתך : לאמר בדרך הפקרתי רווחך : לשכב בחקך : ולשב בצילך ואהה כנדה באשת נעורך : איך עשיה שקך
בנפשך : ביד אכורים להסגירה : לשלחה לתרפות ולהסירה מנבירה :

אות ת

תא שמע : ולא תירא מפחד רע : אם חפץ אתה הנדון : לבל תשלח יד בפקרון : הכבר ושכ בכיתך לעברה ולשמרה : ולמה תתנה ברעה : להגדיל תלאות מעשי ועצבון ימים : הלא ימי שנתינו מעט ורעים :

דון ויין גליד ווי דערנד : לון מענטן דער לערנד : אונ די גיוועלטונג : מיין גליד וי מיין ברעלג : אונ די גורן : זען גליד ווי פליגן : פסילו דא וועסט זיך לו קריגן מיטן : סון דעסט וועגן ווערן זי גיסוונד מוועק פליען : דרום דו המלך לומר יד סון (תמוז עולם הוה) אם קערן : זום וועל מיך גיטמלקט ווערן : אונ דו המלך דיך ווער מיך פירן : אונ דו וואלט וואסט רעכט בגערן :

ויבאוק

אונ מען וועט דיך בלייבן לון ריכל אונ הס"י וועט דיך זמלן וועגן די נטמה האם מיך דיר גיגעבן פאר מיין פקרון : זיא לו היילן אונ עס זאל ניט זיין מיך קיין טארן : מיין דיין סוס אונ זי יוגן : אונ דו וואלט למן מיך גניגן : מיט מיך ניט לו קריגן : אונ דו האסט גיטמלקט אן מיך וואסט זי דיר גיוועגן גליד ווי מיין ווייב סון די יונגה ימלך : לו העלפן וואסט דו לוטט בגערן : אונ דו האסט זיך סון מיל גיטמן אם קערן : מיין טועלטי הענד האטלו זי גיטמן מיכל ענטפערן : לו חרפה מיין (גיהנא) זאל זיי זי פירן : אונ סון מיין מיך הערטמלטי זי אם לו קערן :

אות ת

תא קום מיין המלך אונ הער מיך לו רעכט : זום ווערסטו ניט חורה האכן פאר די פארכלט סון טועלסט : אויב דו המלך וואסט דו וועלסט גריכט : בגערלסט לו היטין דיין (פקרון) דאס מיין די (נטמה) מעכט : זום וואלטו מיט מיך לו (עולם הוה) ניט ליין : מיט כבוד וואלטלו מיין טטוב זיין : לו זמן וואסט זי וועט דיר דאסן : אונ לו (מקיים) זיין וואסט זי וועט דיר גיבמלן ווארום וואסט זיך בהעלפן לו די טועלטי (עסקין) אונ כיו : לו גרויסן דיינה פילונג מיין (סרנסות) וואסט מיין טרוערקייט דאס מיין : דאס מיין ניט רעכט : ווארום אונזרי ימלך זען ווייניג אונ טועלטי : דו זעסט אז די (נאמנה) וואסט דער (נפש) ברויכט לו טמן מיין דער וועלט מיין מילן (טל) מיין למג אונ ברייט : מיין לו גיין לו מיין פארט מיין זי גרייט : מיין

ישרי לב אות ת

בט

ואחה האה מלאכת הנפש ארובה ורחבה : ועיד מעש הנת אל בית אביה שמה : לכן לשמוע לעצמה עליו הובת : (מענה הגויה עניה)
נשמת נשמתו אשה הברתי הורני ויועני : וכל אשר תאמר אלי הנני רק את האם הוה דבר מסני : (מענה הנשמה)
גויה עניה : טמני את מבקשת תושיה : נשא לבבנו אל כפים : אל אל בשמים : המרחם רחם עלינו : להבין ולהשכיל תן בלבנו : בחורףך האר עינינו : (מענה הגויה עניה)
יזנתי תמתי : היה בעורתי הודיעני כרת מה לעשות : (מענה הנשמה)

שמעוני אונזי זאת תדעת האדם וחי : הסתפק ממראה עיניך בשיעור ההכרתי לעמידת החי : במה לך מהכרת הארץ כפי די : ומהותהאל תבקש כיו יהיו לך למקשי-הנהג את הומון כהנהגך דבר עקש-

מיין קליין לייט ווערסטו גייט : דרום ברויכסטו לו מיך (עלה) הערן : לו טמן וואסט זי וועט אם קלערן : (דינה מייל סון גול)

נשמת

מיין (נטמה) דו ביטל מיין בהעלסטונג : אויך פאר למגן דיין עלה אונ דיין לערוג : אונ וואסט דו וועלט מיל זמגן לו טמן מד מיין סון ברייטונג : נור דען סוט דען ביטערן : זמלסטו סון זיך פש קערן :

(דאס ענטפער סון די נטמה)

גויה

דוא פראער גול סוא מיך הערן : זי סון זיך סוט מען מיין היילן בגערן : למיך אונזר המלך מיט די הענט מיין הויבן : זום דען טטרקן גמט וואסט מיין מויבן : דו דער פארמידיקר : דער במרודיך מיין מוטטומו אונזר גניגן : מיין מונזר המלך זמלסטו געבן : טלז זיך זמלן קען זיך קליגן : אונ מיט דיין תורה זמלסטו דר לייסטן אונזרי זמגן : (ענטפער דען גול)

יזנתי

דו נטמה מיין סוב : העלן זיך סון מיין רויב : זימל זמלן מיך זיך פירן : זימט מיין המלך אונ זימט זיינע גימן : (ענטפערט דיא נטמה)

שמעוני

הער מיך לום זיינע מוערן : מיך ווער מיך לערן וואסט אונזר מיין זמגן גיווערן : דאס ערסטע סון (תמוז עולם הוה) וואסט דו וועסט זעהן זמלסטו ניט פלין בגערן : סון דען טיעור וואסט זמן קמן זעבן זמלסטו ניט מערן : סון דיה זמלן וואסט גוובט און דער וועלט : זמלסטו ניט בגערן מער ווימ לום זעבן סון מענטן מיין גסטעלסט : זמלסטו אונזר וואסט

תאהבהו . ועל פי מדותיו תיסרהו : ואני עני . אתפללה אל אל הוא
יענני . חסדך ואמתך חמיד יצרוני . כי לבי עזבני . רצה יהוה להצילני :

ועתה נתחיל המוסר מחרוז שני ע"פ תשריק

וויכוח נורא האדם עם לבו ע"פ תשר"ק

תחינת נישמתך העלובה . היא נודמת בקרבך האמרה . אם אמור יאמר לך
לבך . שהנחת בקבר על משכבך . אך דעי שעצב הנוף והנשמה .
כמו הראיטים בדמונה . אשר אם כואב לאחד . כואב גם לשני .
כן אנהנו גם שנינו :

שועתי עליך אך לא זכרת לאמר לנפשך . מה השתוחחתי ותהמי עלי
נפשי . הוחילי לאלהים ונעבדני במועצות . שלא נשנה סדר
הבראה . להיות הלב לא יודע טרת נפשה ומכאובה :

רעות וצרות נפשה שעהידה לעבור בעמק הבכא . עם גוף הנעשה

וועטט פיל בגערן . ווערטטו דיין לעבן סטערן . ליט עסקים פון עוה"ז
זמלסטו פירן . זוז וויא מיין גוטן פריינד וואָס לז טוסט מיט בגערן : זיין
טלה וואָס קרום טוסטו טטערן : **ואני** מוז מיך נטאה סוז זיך לוז
הטי"ת קערן . מוז בעט מי ער זאל מיר ענטפערן . דיין גאָנד זאָלסטו פון
מיר ניט קום קערן . דען מיין האַרץ טוט מיך ניט בגערן . זאָלסטו גאָס
וועלן פון פילי לרות מיך מרוים פירן :

מיין פֿאַרלענער וויכוח דר הענטס מיט זיין האַרץ :

תחינת די גכעט פון דיין פֿאַרטעמטע נטאה טוט מיין דיר בלונן מוז
ריידן . ווען דיין האַרץ וועט דיר הייסן פֿר געסין דייע לייך
מז מיין קבר ווערטטו רומן מיט פֿריידן . קָבֿר וויסן זאָלסטו מז לך גול מוז
נטאה זיין גיגליכן לז מיין לוויליג . אז עט טוט מיניס עסס ווייט . לך
ווייסאָג מיז דעם מלרין מוזך מוז . דעסס גלייכן מיר ביירי . אז מען
וועט מיך טטלפֿען . וועסטו מוזך הקבן די ליידיג :

שועתי מיין גטרייט מיט מוזך דיר האַרץ . וויאָ האַסטו זיך ניט דער
מאָסט . לז ריידן מיט דיין נעט פֿריאָ מיך פֿיינט . וואָס
זאָלסטו קאָגין מיר מיר דוז (נעט) האָל לז גאָס : מיר וועלן מיט דין מיט
גוטו לָקט . ניט לז פֿר ענדרן די פֿרוג מוז בטאָל פֿון דער וועלט . אז די
האַרץ זאל ניט וויסן די ווייסאָג פון (נעט) וואָס וועט זיין מיין ענד : מין
בלאָזאָג די ווערק פון מיר הענט :

רעות וויאָ האַט זי פֿר געסין פֿון דעם וואָס מען וועט מיר פֿירן מין
גיהנס

מעיינות כדמיון נוף שבקבר דינתה . ויכוח גם הוא ממוקד הגדול
ללהט הרשעים . ליסרם ולצרפם כצורף כסף שבעתים :

קול

מר ימכר ויהאונן . הצריך ליטרה נופו ונשמתו באש החוק והעזן .
באחת משבעה מדורי גיהנם כפי עוונותיו . ומלאך המטונה עליו
מחיהו בכל פעם אחרי שריפותיו . וחוזר ושוברו כאש כזבחי
קרבנותיו :

צורפם וכיסרים שם . כל בעלי עבירה . ונפרעין מכל אבר לעצמו . אחד
אנשים ואחד נשים . ואותו אבר שחטא בו . היא על מוקדה
השרף במדור ההוא . והמקורים כחזיקים לאין מספר :

פושעים נידונים שם באש המיד החקד לא הכבה . ותיקד עד שאול
החיהת-מלמעלה למטה כשבעה מדורות אלו : ושמהם . שאול-
ואברון . באר שחת . בור שאון . טיט היין . צלמות . וארץ
החתית . והסה עמוקות ורחכות :

עוצם וכח האש של כל מדור . אחד מששים מאש שלמטה הימנו .

גיהנס . מיטן גוף וואָס איז גיוואָרן פֿון (עבירות) דאָס מיינט
מען די (מזכור לזמים) וואָס עס איז גיוואָרן לז דער נכמה פֿון מירי ביזוי
מעסט מוז וויאָ דער גוף וואָס מין קבר מי גלייגט : וועט ער מיר ווערן
גברענט פֿון די גרוסי ברמדי וואָס בטאָפֿין גיוואָרן גילאָלט לז נעמן פֿון דוז
רעטיס : לז וויסרן זיי ווי מען לייטלט זילבער מין טענט :

קול

מיר מיין ביטער קול וועט קאָגין : דער וואָס דארף זייטלן זיין גוף
מוז די (נטאה) מין סטארקן פֿריינד מוז מין וואָרן : מיך מייני
פֿון די זיבן (מדורות) וואָס עס איז מין-גיהנס : מיטליכן נאָך זייני עבירות .
מוז דל אולך וואָס ער איז דר מוונה לז פֿר ברעקן מיט : פֿר ברענט ער מיט
מוז מלכס מיט ווידר לעבדיג . לז ברעקן מיט ווייטל : ביז זייני זינד זאלן
זיך מיט זאָמן מוז זאל פֿס קומן פֿער מי עבירות :

צורפים

מען זייטרט אז מען סטרפֿעט דארטן . מוז מען נעמט
גילמט פֿון מיטליכן מלך וואָס דער (בעל עבירה) האַט מיט
מיט מיליגט : סמיי מיין מאַנט ספֿרטון . מלך מין זויבט ספֿרטון . מוז דר
(מלך) וואָס האַט גיטמן די עבירה דר מלך ווערט גיטטרמלעט מין דעם (דער)
פֿון גיהנס : דען די (חלית) פֿאָך נעמן גאר מן לאל :

פושעים

די זינגער ווערן דארטן גמיטפט מין פֿימל וואָס קיין זאל
ווערט ניט פֿר זאָפֿין . מוז טוט ברעקן ביז מונטרטטין אַס
גרונד . מין מלי די זיבן (מדורות) וואָס מען רופֿט זיי . סמאָ . ומלרין .
במל שחת . בור סמון : טיט היין . לזמאָת . זמלן תהתית . זיי זיגן זייער
פֿיל מוז בלייט :

עוצם

די סטארקייט פֿון די וואָס מין מיטליכן (מדור) מיינט פֿון
זעלנאָג

ויש בכל מדור ומדור ששה אלפים בתוים . ובכל בית ששה אלפים הלונות . ובכל חלון ששה אלפים כרו מרה :
 סך כדו רעל החמה . מוכנים ומוזמנים לכופרים ולזיונים . שאין מתנהגים בחורה . מכל זה אינם ניצולים . לבד פושעים אחרים .
 יש להם די שידונו כחוקף האש והאור אשר במושבותם :
נמשכין לשם גב נהרות איש . ואבני ברד מהלקחה בהך האש ונמשכין בהם בכל פעם . ועוד בנהרות נוראות כיוצא בהן ומשונים . ויש גחלים משונות וגדולות כימים ונהרות ונבעות :
מאכילין שם גחלי רתמים . עלי שיה והפסק לימוד והפלה . לבד משפטים אחרים קשים ופחדים נוראים . והממונים מלאכי חבלה . כהם ככלבים וחיות רעות . ונחשים ועקרבים ושרצים שלא במינוים מעור בות :
 לחומים ומתנודים וקופצים עליו והימה וחרי אף . מורפים ונושבים . ושיניהם חנית וחצים . ולשונם חרב חדה . מענים לפושעים

אעלניג (חוקים) סון דיא סייער וואס מונטל מיס מיז . מונ חין מיטליך ודור מי סר המנדן זעקט טווינט הייזר . מונ חין מיטליך הויז מיז סר המנדן זעקט טווינט סענטסטר . מונ חין מיטליך סענטלר הייגן זעקט טווינט קריג מיט גמז : דאס מלז לו זעסטן די רטעים :
 סך דר חסכון סון די דמיגי קריג : זיין מן גיברייט סר מופרים אונ דיינק וואס סירן ניט ווי מין דער תורה טייט גיטריבן . ווער זיי דר סון ניט טילול : זונדר מנדרי רטעים וחסמים מיז סר המנדן גנוג סר יריא . זייט זקלן גיזעסט ווערן מין סטערקן ספיייר מונ גיפט וואס דמרטן גפיט זיך :

נמשכין עם ווערן גילויגן מהין טייכן סון ספיייר . מונ סטיינר סון המגיל לו וויסן די ספיייר טוט סלזמען . וואס זיי ווערן מין ווי דער טרונקטן ווי סילי מאל . דעמט גנייכן מנדרי טייכן וואס זיין סארטטיג מונ (מטונה) מורך מיז סר המנדן קיין גרויט מונ סער ענדרטי ווי (מיס) מונ טייכן מונ הוסי בערג :

מוזכירין זען אמלש זיי עטין דמרטין קולין סון (רהמים) דאס מיז מונ מין המלך וואס דער ספיייר המוס זיך מין זיי זייער זאנג דאס מיז סר די וואס זאט אסטיק מין זעבן מונ מין דאבן . זונדער מנדערי מורעדיגי אספטיס . מונ די מווננס זיין (מולמי חבלה) מנדרי המכן מיין לורה סון הינט . מונ סון חיות רעות . מונ סלזמגין מונ עקדיסין מונ סרליס זייער סילי מויט גיזעסט :

לוחמים זיי סטרייסן מויל לעס רטע . מונ ספריגן מויל מיס מיט גריסן לקרן . סר לוקין זיי מיז בייסין . זייער זונג מיז ווי

עד הום שנים עשר חודשי . שהם שם מעוככות :
 כת עיברי עבירות אלו . מי שנלכד ה"ו באשת איש . והלבין פני חבירו ברבים . או שנשבע בשם לשקר ומתכבד בקלון חבירו . או סכסך מריבז כיון איש לאישהו . הללו לעולם משם לא ישובת :
 יום אחד נבחר להם . בכל הכנסה שבה מוציאין אותם לניח בשני הרי שלג . וזאת לבד יעשה להם ובמוצאי שבת דוחפין אותם להזור כל אחד בשער שיצא משם . משלשה שערים שיש לו בארץ :
 מרקרין הגדול ההוא . שער האחד של התוח למדבר . ושני פתוח לים . ושלישי בישוב והוא בירושלים . דרך אותן שערים ירדו שאול במותם . לגרדום הגדול לעניהם . וללבנס יחד בניס ואבות :
 חנינה וחמלה לא יחמלו . גם על אלו שדנו שנים עשר חודשי . שעור לנהר דינור ורשפי אש הבא מויעת חיות נייני המדכבה מושך והולך עד סוף העולם . על ראש רשעים יחול . והוא גיהנם

די סייך : מונ ווי סמרטי סווערד . זיי סייניגן לי (רטעים) ביז עם גייט מויס מועלן דמטיס : דקס מיז דער זמן ווקט די רטעים ווערן דמרטן דער המלטיין :

כת לי (כתה) ווקס טוען די (עבירות) מיז גיזינט ער מיז ה"ו עובד לו זיגין במי מיין (מסת מיט) . מודר ער מיז מבייט דעס חדר לו וויסן סילי לייט : מודר ער סווערט סמלס מיט דעסן קלמן סון הטי . מודר ער וועלט גיערל מיט דעסן חברה סמלד . דהיינו על המלס ייענס סר ניטס מונ לבט זיך מיט יעמט סמלד . מדר ער אמלס מיין קריג לו וויסין זמן מונ ווייב . די גייטן סון דמרטן קיין מקל ניט מרויט :

יום מיין ספג מיז סמר זיי קס גיקליבן . מני ערב סבת ספעס סירט זען זיי מרוס אס לו רוען זיך . לו וויסין לווי בערג סון טייט . מונ ווי עם קוואס (מולמי סבת) סטויסט זען זיי מריין . זיי זקלן זיך מיטלנד מונ קעלן מין דעסן טויער וואס ער מיז מלויט סון דמרטן מונ ווי מונטר גמלח זאגט דמיי סירין מיז סר המנדן לוס גיהנס :

מרקרין דער גרויטר סמלען דמט מיז דער (גיהנס) . מיין טויער סון מיס מיז מדין מין דער (מדבר) דער מלדר מיז מדין מין (יס) דר דריטר מיז מין (יסב) דאס מיז מין (ירוסליס) דורך די טויערן גייען זיי מדין נאך זייער טוט . מין דעסן מורט סון (מספט) לו סייניגן זיי . מונ מויס לו ליטרן זיי סמטר מונ קינד :

חנינה מיין דר במראונג מיז במי זיי ניט : מורך מויל די וואס זען הקט טוין גאסעס לוועלן דמטיס . נאך דעסן מוון זיי גיין מין (נהר דינור) מיז טייטס מיין סיייער די גייטייד וואס ניט זיך סון די (חיות הקדש) ווקס שרקיגן די (מרכבה) סון הטי ער ווערט גילויגן ביז עק וועלט . מיז סמלס

שלמעלה • עוד להוכיח נסחבות :
 ועור אחרת לסבול עוד דין שביעי • שההה הנשמה הנכבאה
 משוטטה בעולם להשלמת עונשה • אל המקדש לא הבוא • עד
 מלאה ימי טהרה כנדרות וזכות :
 ומקוננת וזאת אומרת • אויה לי כי גרתי משך השנים • ואמרתי אבוא אל
 מקדשי אל • אך באשר אבדתי אבדתי • החשיתי כטוב ובאובי
 נעכר • דמיתי לקאה מרבר הייתי ככוס חרבות :
 גם אלינו לבי צרה ממארה במשכחנו • עד עת בואה למנוחה •
 כי תחלה ממושכה כחלה לב • ואפשר ח"ו אין הקוה עולמית •
 ונשכבה בבשהינו לעד נאין החי ממשכבות :
דברים האלה שפכתי לפניך לבי • להודיעך כח דינים הקשים • ועוד יש
 שלא ידעתי ספורות ולא הודעתך רק כמו שסיפרו לנו רבותינו •
 השבעה דינים אשה אל אחוהה משולכות :
גזירת המקום היא מפי כבודו כאמור • ויסרתי אתכם אף אני שבע על

פלוס חוץ די קעפן פון די רשעים דאָס מיז לער (גיהנום סו מענה) נאך
 אהין חוץ זיי און קוואן מיז זיי גימלן ארויט פון (גיהנום סוטה) :
זאת די דמויג אונז נאך חוץ זיי זיידן מיין זיבעטן דין • דאָס חיידי
 נטאה די לז ברפאָני חוץ חוץ סוועבן איבער דער וועלט • זי זאל
 פֿס קווען מיז עוגס • מיין הייליגן אורט קען זי ניט קוואן • ביז עס
 וועט דער פֿילץ ווערן מיירי רייני טעג :
ומקוננת די נטאה טוט קאָלן אונז זאָגן • ווי לז מיר • חוץ פֿיל
 יאָרן האָב מיך גיטיין • האָב מיך גיטיינט מיך וועל קוואן
 מיין הייליגן אורט פֿון גאָט • אָבער אז מיך האָב און גיהויבן פֿר אָרן ווערן
 בין מיך ווייטער פֿר אָרן גיוואָרן • מיך האָב גיטוואָגן פֿון דער תורה מיז מיין
 וויילאָג בטרובל • מיך בין גיגליכן לז די עוֹשֶׁת פֿון דער מדבר אונז ווי די
 וואָס זייקן מיין וויסטוינס :
הנה זאָגט די נטאה לז די אָרן • אונז מיז מיך זייער ביטער מיין אונזער
 גילעגד ביו מיר וועלן קוואן לז אונזער רואונג • לען מיין גילוגיני
 האָבונג מיז דאָך מיין אָרן קריינקהייט מיז גיאיינס אז דער אַספֿט פֿון
 (עבירות) זייט זיך אזו אַנג • אונז אַספֿט ח"ו ווערן מיר ניט מיין טפֿיין
 (תחיית המתים) אז מען היט זיך ניט פֿון עבירות חיליה :
דברים די דמויג רייד האָב מיך גיטאָן דר לייזן פֿאַר דיר מיין אָרן
 לז אָהן ווייסן דיר ווי סווער די דיניס זייקן • אונז נאָך פֿיל
 מיז פֿר האָרן וואָס מיך ווייסט ניט לז דר לייזן • מיך האָב דיר גילאָזט הערן
 ווי אונזרי חכמים האָבן אונז דר לייזט • די זיבן דיניס אייני נאָך די אַנדרי :
גזרת דאָס מיז מיין גיירה פֿון גאָט ווי מיין זיין תורה מיז גיאַעלט •
 ויסרתי

חטאתיכם • לכן הוא כאש בוער עצור בעצמותי מלגלות לך את
 דיבי • מדיני החלואי המות :
בזאת רק נאותה לנו • כי הקום תרחם • ואנכי עמד לחמול עלינו •
 בערם יחשבו בוכבי נשפנו • ולא יהנפנו רגלינו • בעוד יש בת
 בקרבנו לעמוד עלינו ועל נפשנו • להסיר רוע מחשבות :
אז גם כי יבואנו במשפט הנורא והאיום לפני אלהינו • יוציא כאור
 צדקנו ומשפטינו כצהרים • כי קרוב ה' לנשברי לב • לכן נשובה
 יחד פני בוחן לבבות :

בעזרת הבורא סיומתי מוסר • עיפ איב גם עיפ תשריק
 מסיפא לרישא :

בעזרת

האל יורה חטאים בדרכ מוסר • וילמד ענוים דרכי הטוב •
 רשנותי שמי ושם אבי בראשי מראות לקמן וסימנס (אני
 יעקב עד הפרים אברהם חסיד) וחלה פני יולרי בראשי המראות נרמות •
 (חוקהשם וזכני לחיי העולמים אמר) גם המה מדברים מוויכות האדם
 עם לפי • ככתוב לכו נא ונזכרה יאמר ה' וגם שם מתחיל וויכות הלב לילך
 שלא לשון אחוסיים • ונסיים שם בדברי שלום הילך לנטמה לעשות שם
 אחד לעבודת שמים :
אחר הדברים האלה • איך אניחך לבי מליסרך • ואיכבה אוכל להתאפק
 ולירום • מדיני קץ כל בשר שיקראם • באחרית הימים :

בזאת

מיט דעם ווען מיין מרלה ווערן • לז זאלסט מיין טפֿיין רחמנות
 האָבן • אונז מיך מיט דיר לז דר בֿאַרן זיך מיין אונז • מי
 עס וועלט פֿילטער אונזלי סטערן • אונז מי עט ווערט לז קאַסס אונזרי פֿיס
 פֿון אונזער כח מיז נאָך לז סלעפֿן מיין זיך • פֿס לז טאָן די ביזי מחטבות :
אז דענטט אַזו זאָגט די נטאה מיז מיר וועלן זיך אזו פֿירן • חאָטטי
 מען וועט אונז בריינגען מיין פֿאַרלואַטען אַספֿט פֿר אונזער הער גאָט •
 וועט ער אַויס ליען לז זיכט אונז אַספֿט דען ער מיז נאָהנט לז די לז בלחזני
 הערליך • דרנס אָהן מיר תשובה טאָן פֿר מיט :

אחר

נאָר די דמויג טטראַל רייד זאָגט די נטאה ווי זאל מיך דיר אָהן
 מיין הערן סטראַלן : אונז ווי קען מיך זיך מיין האַלסטן אונז
 פֿוויאָן

נחיב משפט אלה • אוכרה ואשכבה עליו נפשי • ובעדו אביו ומתרופפים • ודמעות עיני נרפים כהנין טאין המונות • כי לא יצדק לפניו כל חי כדוני אמת ותמים :

יתורה על זאת יש להתאבל • במרד כהמר על בבור • אבל יתיר עשו לך לכו • בעת שידונו אותך בחוק דין שביעני להשלמת עונשי דין שמים • רפני רם על חמים :

ושאלו ויאטרו עסקה בתורה ובגמילות חסדים • ומו שיש לו זאת פיטרין איתו מיד • אך אם אין לו • נמסר להמשה מלאכי הכלה • נגד חמשה חומשי תורה • לעבר עליו כל הימים :

עומרים עליו בדבר המלך ודחו • אחר מכה באכזריות • ושני מונה כדרך שמונים כשכסכים בכ"ד : ושלישי מוציא אור סנופר ככבשן שהאור יוצא ממנו • כן עושים בחימה וזעמים :

קול זעקה ותחינה לרחם עליו לא יועיל • כי אין רחמים כדון •

טוויגן • סון די דויטן וואס איבער אלי מענטן וואס זיי וועט טרעפן און סון ויערטי טעג :

נתיב די דלויגי סטעגן סון וואס : דער מאן איך היך • סון לייטן זייני גלידער • מוז טרערן סון ריין מוז זייני מויגן און מויל הערונג • דען קיין לעבדיגער וועט ער מיט גילעכט זיין • ער זיין (ואסס אמת) מין גמלן :

יתרה נאך מער דר ער מוז ער האנדן לו קלוגן מיט סטרקייט ווי מען ביטערט מויל מיין קינד מיין (כבוד) די קלוג סון מיין (כן יחיד) מאך דיר מיין הארץ • און דער לייט וואס מען וועט דין וואסס דען זיבינטן דין גמלן לו וואסן לעבט עונט סון דער נטוה סאר הט' וואס ער מוז דער הויבן איבער אלעב :

ישארו (ב"ד סאמעה וועט ערעגן זי דו האסט זיך עוסק גיוונט מין (תורה וגמילות חסדים) אז דער מענט האט דאס גיטמן ווערט ער פטור באור • אבר חוב ער האט דאס ניט • ווערט ער מיבער גינעסרס לו סיין מואמי הכלה קעגן די סיין חוקים סון דר תורה וואס ער האט עובר גיווען • גמר זייני יארן וואס ער האט גילעבט :

עומדים זיי סטייען מויל מיין מיט דעם באפענו סון (הס"י) מייער סאמגט מיט (מצורית) • מוז דר מררר לייט ווי מען לייט לו מען סאמגט חוקות במיי (ב"ד סאמסה) • מוז דר דריטל לייט מרויט מיט זיין גוף מיין פייער ווי סון מיין קלוח מוילן מוז ער ווערט גואסס מיט לחמן : דער קול סון גיטריי מוז גיבעט וועט ניט העלפן מיבער מיט רחמנות לו האבן • דען מין דין מוז קיין רחמנות • מוז דר סירטר וואך גייט מויל מויל די בערג מוז טאן • לו בכייגן ביטירי מוז ווער גרמון מוז

והדביעי יעלה הרום ירד בקעות • להביא עשבים מרים והמוצים להכילו גל שנהנה מנוילות ברוח בשמים :

בוגד התמישי • סבוא אביו ואמו וזכה אותם לפני באכזריות • על שלא הרריבו אותו בדרכי ה' ולהנות באשרי שפר • ונחנים לו גברשות בעצמו להבותם • על שלא הביאוהו לחיי העולם :

בשפמים גדולים נדונים גם ממנו • כנאמר לרוד המ'עה • הנני מקים עלך רעה מבירך • אך אם יצאו ידיו חובתם • רק שקרא ולא קיים ותפני' לא רצת שיהיו בידו מקובלים ומקוימים :

רותמים עליו מיד קצף גדול • ועושין כחמשה רצין קונם לקיים ודוה אם כן הכות הרשע • ומכין אותו מכת מרדות אכזריות כפני אביו ואמו • ואף המה הנבלים כושם ובלמים :

אוי לאותהבושה • או לאותה לישה • וגם לעניים קשים ומרים • שדנים נוף ונשמתיחד בדרך שמים • זה הנמסר בידו משלחת מלאכי רעים לייסרם • אכזרים ולא מרחמים :

פירק אין מוחם • למחם מועקאף ואש להבה • בדין המר הזה להשלי' עונשה ועוד

מוז מען גיש מיט עטן דר ער וואס ער האט גיגעטן מויל דר וועלט גינות • מוזבחס מוז מיט מויל גיוונט גיטמאק ווי בשמים :

בוגד העל פייכטר וואך פייכט מן מיט • מוז בכייגט מיט זיין פאמט מוז וואר מוז טאמגט זיי ער זייט מויל • מיט גרויט מצורית מויל דעם וואס זיי האבן מיט ניט ודריק גיוונט מין גאטס וועג • מוז לו לערן די תורה • מוז מען גיש מיט רשות ער זאל זייט מנין סאמגן • וואס זיי האבן מיט ניט גיבלעכט לזט אייביג לעבן :

בשפמים מיט גרויט וואסס ווערן זיי גימיסס סון זון מויל : וויל מין סאמק טייטס גטריבן במיי דוד המ'עה (הנני חקין וגו') מוז טייסטמך וועל מויל סטען מויל ריך מיין רעה סון דין מייגע הווי • נאך מו זייט חתן וואס גוונט נאמיערט ער האט ניט גוועלט לערן מוז ניט העלפן וואס ער האט גילעכט מוז במור :

רותמים ווערן זייט וודיג מויל מיט מיט כעט : מוז טווען דעם ווילן סון זייער בשפעל (חוקים) לו זיין דעם סמוק (והיה מיט כן וגו') חוסייטס אז מען דעלן דעם רטע חוקות סאמגן • מוז סאמגן זייט מיט מוז העל במחמיגע ער דיט מויל סון פאמט מוז וואר • זייט סטייען נעבד דער במיי ער סעמט מוז ער קנעמט :

אני לו דעם סמך מוז ווי • מויל די (ענין קסיס) מוז ביטער וואס מען סטווייט • מען וואס דעם גוף מוז די נסאה מין מיינט • דעם דלויג וואס מיבער גינעכרט מוז גיוונטן לו (מולמיס לעיס) מוז דער במחמיג קיין רחמנות :

פירק קיין זיגור מוז ניט דח סון זייערע הענד • לו כטיין סון גרויט צארן טיה

כהנה רבות נזר עליהם מאת פני המלך • עד עת יתרחק מחטאת והשמים
 ראה נא לבי חיות קשה שזוגד לך • כי לא ינקת חל' ביום עברה ויגם
 וחרון אפו ליעברי דחו • ולזאת נולאו מתני חלהלח • ואין שלום
 בעצמי מפני חטאתי • שאצלו נרשמים •

ראה ירעד יבא כי ותכני פלעות • אנה אלך מרחו ונאנה כפניו אברת • ולא אוכל
 לעצור כח טלקראך לבי איך יהמלט • מלחט הבא בחימה וועמים •

כה נאמר ומה נדבר ומה נצטרק לפניו • הטעושהו יטרר גבר כרין
 וחשיבין הקשה • לזאת תרדנה עיני דמעה • כי איככה אוכל וראיתי
 ברעה אטר ימצאוך עמי • עד יתרחק כחמים •

אל הרשי כנפתי לבי • להמלט כרעתי זאת • כרוב חכמת יועצי כליותך •
 שלא כ' הוא • כי יראה חכמים ויטו יחד כסיל וכער יאכרו וסקרה
 אחר לכולם לחכמים וכסילים •

במתן שוא כזאת אל החשוב לבי שנתיה לעד לרוב דורים • כי מי גבר יחזי ולא
 יראה מות ימלט נפשו קיד שאול סלה • להיות חי לעולמי עולמים •

רתת תאחוזי למחשבה הרעה הזאת • כי ימי שנותינו בהם שבעים שנה

לפרן מוכ פלחם • מין דעם ביטרו דין ויה וק' חס קוושן מיר
 ויגר • מוכ נלך ויח סין ווערט נגור סין (כ"ד טו ווענה) מוין ויח ביו ויח
 ווערן ריין סין וייערע (עבירות) •

ראה וע מיין המלך דט טווערי ווייזוג וואס מיר זאג דיר • יען גאט וועט
 ניט ריינגן מין סאג ויינס לפרן לו די וואס ויינס עובל מוין ויין תורה •
 מוכ דרוס מיו מיני לערן סוף ויט ליטרנס • קיין פרייד מיו ניט דח מין וייע
 ביין פל מיני עבירות וואס כמי מין מיו גילייכט •

יראה מין פארשט מ' מין ליטרנס קוושן מין מיר • מוכ ע' דעקס מיר לו
 די סרעקש • וואו זאל מיר סון מ'ס'מנטווען • מוכ דרוס קען מיר
 מיר ניט מוין המוסן מיין המלך • לו רופן דיר מוכ וייטב יד לו ויין • ווי זאל ווען
 מנטרוק • סין פלחם וואס מיו סון דעם למרן •

מה וואס זאלן מיר זאגן מוכ ריידן • פ'ר מ'ס' גרעכט לו מ'פ'ן יד קען דען
 מין מענטש גרעכט ויין פ'ר ויין כמעט • מין סווערן מעסט דרוס
 פוען מיני מוגן נידרן טרערן • דען ווי קען מיר זעהן דט כיוו וואס מוכ ביידן
 וועט ויין • ב'י מיר וועלן ווערן רען סין פלעקן •

אל וואס ניט וויין מיין המלך מנטרוק לו ווערן סין דר רעה • מיט די
 עלה סין דייני לילן • וואס זאגן דיר עס מיו ניט מוכ • דען מ'י סממרבן
 דער גלייך קלוגע מוכ כמרין •

במתן מין פלחם כשהן זאמטו ניט טרמלען מיין המלך • לו מיר וועלן
 מייבג לעבן • דען וואו מ'י פ'ר המלך מיין מענטש וואס ער וק'ל
 מייבג לעבן • מוכ סין טויט זאל ער מנטרוק ווערן •

רתת מין ליטרנס נעמט מיר מן • מוין די (מחשבה רעה) דען מי פלי מיו

הם כנכרות שמונים שנה • ואל האמרי עוד היום רוב לעמוד
 וכשאפנה אשמע לך • למטר המאמני המאדמים •

ראה לא ראת או לא שמעת • מקדי בני האדם • מי יודע מה יולד ויח •
 שוא לא תפנה • כי אנוש כחציר ימיו • שקדחת שלף יבש • ויש
 סבה בלא משפט אף שגור דינם לא נתחמים •

מה חזיה ח'ו כאיר פתאום • וכאין תשובה קודם • וואס לא עבשו אימתי •
 לכן אודיעך נא לטוב לנו • שנתיה מן הוריוס מקדמוין יום למותה לשיב
 לז' ונהלו בתשובה כל הימים •

הידי אמת מערנים כצור החיים • ואנו נירש הלקנו עמם • ויפה שינה
 אחת של קוית רוח כעו'הם מבל חיי עו'הו • ומדה טובה מרובה
 ממדת פורענות • חמש מאות פעמים •

סכום וערך לתשלמי טובה אין לשעה • ולא נוכח לכל אלה • עד שחשובו
 בקרבנו סוף כל אדם כמות • ומישיב חכמים אחר לידע אחרותם •
 וזאת תבואנה לשוב באמת וכתמים •

ירעתיך לבי ישועה לנו • ככתוב והשכות אל לכרך • לכן עמך לכבי אשיחה

גמר מונלי ימין החיים ויכליג • ווען סין מיו מליג ימיר • מוכ זאמט
 ניט זאמט סאג מיו נלך גרוס • מ'י מ'ך וועל זיידג ווערן וועל מיר דיר פלחם •
 אס ריינגן מונלי עבירות די רוסט ווי רוסט פלחם •

האם החססו דען ניט גהערט מוכ גיבען • די טרעפונג סין וועבן • ווער
 ווייסט דען וואס מ'קרגן וועט ויין • סאמט וועססו ניט זיידג וועבן •
 דען דער מענטש מיו וואס מין גרמני מיו ווען נעמט מ'ס' מרוס ווערט ער פ'ר
 דמל'ס' מוכ מין אנדלל וועט מין ג'יס'ן מן לייט • חקאשו ויין ג'ר'ן
 מיו נלך ניט גיהמ'ס' •

מה ביטר וועט ויין ח'ו • מיט מין כרמך סוללונג • מוכ פריער קיין תשובה
 ווען ניט מלונד ווען דען וועט דמט ויין • דרוס זאמט מיר דיר וויין לו
 גוסן ע' מוכ • מיר זאמט ויין סין די פריעריגי מין סאג פלחם טוט • תשובה
 לו סאמט ויין ויין ניט ווען מ'י דר סאג דמלך ווען מייבג תשובה סין •

חסדי די חסידים זענען זאגן יד מין ווקרה שאיג' בונט סין זעבן • וועלן
 מיר מוכ האבן מיין חלק מיט ויין • דען עס מיו כעט דעם (כרת
 רוח בעולת הבט) סון גמר דעם זעבן וואס ווען זעבט מוין דר וועט • מוכ די
 זאמטן גוסט מיו דמך מער פ'ר די חק'ס סון שרעניות סין הנדרס סיו •

סכום דעם רעכטונג סון גוסט מיו קיין טיעור • מוכ מיר קען דער לו
 ניט זוכה ויין • ביז זאל וועלן פ'ר סממלען מוכ דער סוף זון מ'י
 וועבן מיו דער טוט • דמט כריינגט דמ' קלוגע זאמט קרין מוין זייער סין מוכ
 תשובה סין מ'י אמת מוכ מיט גאלקייט •

ירעתיך מיין המלך מיר חזק דיר גואמט וויין מיין היילן פ'ר מוכ • ויח
 מין סאמט טייטס (הטובה מן נכרך) מיו טייטס זאמט מוכ
 קיין

והפיש רוחי • אך אל תהא מאיתן שאחריותם כפיהם ירצו סלה ובכל זאת יראת אלהים בלבם לא שמים •
 המלך ומשפטו • לכן יגיעם בכפלים • ונראה שלא נכנס ה"ו בנדרים • ואל תאמרי ידעתי שהאמת אתך • אך מה אעשה • כי לא יכולתי עמוד • כי יצרי השיאני ברוע זמנים •
 קורש דע עליו תמיד • ואוי לי מיצרי אוי לי טיוצדי • אל תחשוב כן • כילא תצדק בזה ליום הרין • כי לא היות האדם לברו בלא יצר • ולכך המלאכים כבר נכראו בעולמים •
 זאת פעילת שופני מאת ה' • ועצה היעצה להיות כל איש שורר בכיתו כגבור לכבוש יצרו • לכן גם אתה כה תאמר לו • אל תען כסיל באולתו • ועסקו בתורה ובגמילות הסדום כדעת הכמים •

וויכוח הלב ליצר

קול ה' ינער בו להריו • אם עור יתגבר נכיר ליום השיתה וכה יאמרו וראי ה' מה לך יצרי תרדפני כאויב להמיתני • יומם ולילה תכבר עלי ירך לתרדע קערו לזרין הרלן • דרום מיט דיר הרלן טוח מיך ריידן מוג קאָקן • גמח זאָלסט ניט זיין פֿון די וואָס ריידן זאָלן פֿון טוט • מוג טוען קיין תשובה פֿארט ניט •
דתי דיח (דיניס וואַסטיס) פֿון מולכות וועט זיין קוואַן מין טאַלן • זאָס זייר זעהן זייר זאָלן ה"ו ניס זיין מין זייער גורל • מוג זאָלסט ניט זאָלן מיך ווייס אז דער אמת מיני מיט דיר • אכר וואָס זאָלן מיך טאָן • דען מיך קען ניט בטטין קעגן זיין ילך טאָג מוג נאָכט •

הורש

ער טרפֿטסט טטענדיג ביני מולך זייר • מוג זייה מ"ה פֿון ילך הרע) אז מיך וועל פֿאָלגן זיין בטעפֿר • מוג זייה זייר פֿון זיין בטעפֿר אז מיך • וועל פֿאָלגן דעם (ילך הרע) • אכר זאָלסט ניט אזו טרפֿטן • דען דער זענט קען ניט זיין אן זיין (ילך הרע) • דרום זיין די זאָלמס זאָלן בטאָן גוואָרן אן זיין (ילך הרע) • זייערס גאָט האָט גוואָלסט דער זענט זאָל זיך טטפֿרן זאָלן (ילך הרע) •

זאת

דט מיני די (פעולה) פֿר זיין טטן פֿון גאָט • אכר דט מיני די עלת • דר זענט זאָל גוועלסטן מולך זיך ווי זיין גבור דרום זאָלסטן מולך זיין הרלן פֿיס זאָלן זען דמלך ניט ענפֿרן דעם נאָרן ווי זיין נאָריסקייט זאָס מיך בעטער באַזייהן מין (תורה וגמילות הסדום) ויית מוגרי הכמים האָבן גהייטן • (פֿיין וויכוח פֿון הרלן זיטן ילך הרע) •

קול

דר קול פֿון גאָט זאָל מן טרייען מיס לו פֿר טטווסן • ווען ער וועט זיך זעער טטפֿרן וועלן זייר מיס דר זאָלן (יוס החיתה) דעם ביטלן טאָג פֿון טוט • מוג אזו זען לו מיס ריידן וואָס מיני דיר זיין (יל"הר) וואָס דוח טוטס מיך יאָלן וייה מיין פֿיינט לו טייטן מיך • טאָג מוג נאָכט טוטס מיך בטווערן מיט עבירות לו המלגן מיך מיט דיני רחמים • דען אז וייה מיין זענטס טייטן מולך זיין גיגען מוג טוט מיס אזו מיני דאָס גלייך דו טוטס מיך מיט

בערמדי • כי כאשר יקים איש על רעהו ורצחו נפש כן הרבר הזה • לאכרני עם נשמתו חנם ולהוריתו לשערי טות לפורענות והרמים •
 נר זבלים נשמת אדם • אך תכבה ותחשיך מאורה • אף שרש כנוקן תהיה ככל זאת לא חנקי אם תעשיה כלה • כי תהיה כצר שאין שוח סנוק המלך • אם לא יהיה קיימים •
 יביא ה' עלך עת • שהאמר אין לי בהם הפין • למה זה אנכי לבלות עם ה' אלה • ולא זכרתם גם אחריתי • לכן עתה נפשי בשאלתי • ואותי בבקשתי שלא להסת מררכי תמים •
 דרעה השכתי עלך • שהתחלתי פֿיאת • ואם תאמרי שלא נכרא רק לזאת • גם אנכי לא נכראתי רק לבישך • ולכבוד נשמתו ביהרון לחיי העולמים • שלום • אם לא תעשה עמי רק ללוחצני • בזאת דעתך יסבל • כי בין כך ובין כך • לפתי החשב • אם אנצחק כי הבא להורגני אשכים להורגני • ולאבר את אשר עלו קמים •

מאמרם אן גם וישיעניו ויגער ה' כך השמן • מה תעשי אייבי • נפשי תגיל כה' תשיש בישועתו וזאתה לא הצלחתי ועצהך טיפרים ומופרמים •

זיט זיין (נשמה) מיכר פֿילן מוס זאָלסט מריין לו ינדערן מוג מין גרוב פֿון טוט לו גרוטע (יסוליק ופֿרעניוה) •

נר

די (נשמה) וואָס גיגליכן מיני לו זיין זילט פֿון גאָט • ווי טאָטו פֿר זעטן מיר זילט • האָטסי דו ביסט דאָך ניט זעער אז זיין (גורם) מיין (היזק) זיט דין פֿון ריידן • וועטו פֿארט ניט ריין זיין אזו דו וועסט מיר גאָר מיכר פֿירן • דען דוח וועסט זיין זייה מיין בלידיגער וואָס מיס פֿארט ניט דעם (היזק) פֿון קייג ה"ה אזו דו וועסט מיר מיכר פֿירן •

יביא

גאָט ווערט מולך דיר כריינגן זיין זייט • וואָס דו וועסט זאָלן מיך האָב מין זיי קיין כגעער דאָס זיינט זען (ימות הוסיח) • וואָס דמלך מיך פֿר זענדן גאָטס פֿאָלן • מוג זיין סול האָב מיך ניט גרפֿט דרום מוגר בעט מיך מולך זיין (נאָס ונשמה) זאָלסט ניט אס ריידן מוג פֿון גאָט •

הרעה

האָב מיך דען גטרפֿטן זיין דעה מולך דיר • אזו דו זאָלסט זייר אזו פֿס טאָן • ווען דוח וועסט זאָלן דוח ביסט נאָר אויך דעם בטאָלן גוואָקן • בין מיך מיך ניט בטאָלן גוואָקן זייערט דיר זיין לו נעמן • מוג זיין (נשמה מוכה) לו זיין וועט זייה זייגן מון זייבג זעבן •

שמים

ווען דו זאָלסט קיין טווסן מיט זייר זאָלן זייערט לו זוייגן מיך לו דר עבירה • וועסטו זאָלן זיין נאָר בלויבן • וועל מיך דיר מיין נעמן מוג פֿעדרן לו טייטן דיר זייל דו קווסטן מיך זייטן מוג מיכר פֿירן •

ממרום

פֿון הימז וועט זען זייר מולך העלפֿן • מוג גאָט וועט מולך דיר פֿון סרייטן • דענט זאָלן וואָס וועסטו טאָן • זיין נאָס וועט זיך פֿרייטן פֿון גאָט • אכר דין עלה וועט פֿר טעטרט ווערן •

ואם תהלוש אותו . ברוב מומחהך הרעים . ותביאני לעינישם קשים . מה שבר הקבלי על זה . כי תהיה הרח למל ויד שר . אבל עלינו לא לעולם יקנוף ה' יתיה מרודמים :

זמן השלמת העונש כי יעבור . יפקדני השם למוכה בכלל ישראל לשלם לאיש כמעשהו . אם מעט אם הרבה כן יהי ה סהנת חלקו מאת אלהינו . עושה לעמו זבח שלמים :

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא . אך לך בעת ההיא יפגשך רעה . כפי נמול מעשיך . ליפול כשחה יפול בה . וישטחו בך אויבך . אשר בחייהם היו נלחמים :

ננשים אליך כל אנשי מלחמהך . וה' כראשם להראוהך להם כדמיון הר נביות . ובמקום גדולהך שם תהיה מפלתך . ויאסרו במקום אשר על ידו תשחט העולה השחם ההטאת שכולו אסמים :

ישאו עליך כל בית ישראל רינה במקום קינה . אך שבת נוגש . ואיך נפלת משמים הילל בן שחר . ננרעת לארץ . גם אתה חולית

ואם און אז דו וועסט ויך טאלן זעלן . מיט דיניי פון ביני טעשטונג אונ וועסט ויך בריינגן לז גרוטי ענייטן . וואס פון מיין לון וועסטו זעבן . דו העסט געהלט פאסט גיוויס . אכר און מוז וועסט געט מיט און מייבג לערן מוז סוף וועט פון זיך מיכר מוזי זעהן זיין :

זמן די לייט פון די בלונג פון עוטס אז עס וועט פון באיי גיין . וועט ויך געלט דעלען לז גיטן מוז דעם כלל פון כל ישראל לז בלעלן מיטלען וועסטן ווי זיין פון דיניש . לי פון זי ווייבג אז וועט זיין זיין געב פון מונד הער געט . וואס וועט זעלן פון זיין פאקג מיין גוטע זאל לייט :

כל ישראל המבן דרך מיין (חוק לעולת הבח) אכר דיל אן דער לייט וועט - דרך כגעגן ביני . ווימ דו העסט פון דיניש . אריין לז פאלן מיין דער גרוכ וואס דו האטט געלעבן . דענט זעלן וועלן זיך פרייען דיניי פיינד : וואס פון זייער זעבן האבן זיימ מיט דיל סטענדג גיטטריטן :

ננשים זיימ וועלן גינעהן לז דיל דיניי קריג זייט . אז געט וועט פריער גיין פון זיימ . אז ער וועט ווייטן זיימ דרך ווימ מיין הולץ בארג . די לויקס וועלן ווייטן ווימ האבן זיך געזעט מיין נעמן אזו מיין הולץ בארג . אזו מיין דיין גרוסקייט וועט זיין דיין (משה) . וועלן אזו זעלן . דורך דעם וואס אזו גיקוליס גוממן דום (ענוות) דאס זיינט זען דום (לויקס) וואס דום האטט (מחטא) גווען . דאס אזו וועלן געשעט דער (משה) וואס מיין זינד דאס זיינט זען דעם (ל' הרט) :

ישאו זיי וועלן און הייבן (כל ישראל) מיין געזעג און סטעט וואס ביי דעם האבן זיי געקענט . וועלן זיי זעלן ווימ מיין וואס געטערט דר בלונגער ווימ אזו געזען פון הימל דר לעכטער טעגלן . ער מיין פון טייטן גוממן לז דר עלר

כמינו . זה היום שקיינוהו מצאנו ראינו . ברוב עתים וימים : אל תוזה עינינו . אם גם אחריהך . מרה תהיי . לכה לא תשנית במרותי שנכב ל על ירך באחרית החיים . הלא יעקן לאורך ימיך . וטוהוך והמה נסיימים :

הכחך זיננהך אז תשמיעני ללמדנו את דרכיך . כי אבותינו שקייסאת דברייך גרמה להם במחונך ועצה מוימחהך ליפרע מהם ובניהם . נידוד גלות המר והנורא . עד עתה זה ארבע פעמים :

ווצתו צור ישועתינו לקבץ נדחינו . וכי אותו לא הכעסת בפעולת שקרך . הלא נאמר נקרא מלא . ע"כ אמרתי שעו מני אמרר בכבי אל תאיצו לנחמני על שוד בח עמי . וימאן להתנחם ממלאכי רמים :

יצרו יצרו זכור נא אם יפה פעלת זאת . אף שנבראת לךך . וכי אם לא היית עושה זאת נגר בוראך איה עונש הניעך מזה . כי מי הוא נקי אכר . כנמול שופך דמים :

איש לך יצרו להשיב על פעולהך שפעלת . ועורך מסתלל לעשות מרר ערד . דו ביסט און זומן גקריינקט אזו ווימ זיל . מון דעם טעג האבן זיך געהלט פון זייער זעגן לייטן אזו טעג :

לבן דרום הויב זיך ניט מון זיין יל"ה מון זיך : אזו דו וועסט מון מיין ביטון סוף העבן : וזומן זעלסטו ניט קוקן און מונד ביטקייט וואס זיך זעלן דרך דיר זיין מין עק פון מונד זעבן עס אזו דרך מיין עק מון דיין זעבן אזו דיניי זיך זיין גלייכייט :

המרתך דיין קלוגהייט מוז דיין פון סטמדי מוד אזו ניט הערן . לז לערן מוז דיניי וועגן : דען מונדי עלטן וואס זיימ העבן דרך געזעג . דיניי עלות מוז ביני (החטבות) האט גולט גיווען געזעט נעמן פון זימ מוז זייערי קינד קינד . פון וואגונג פון דעם ביטון (גלות) . דאס אזו טון פיר זעלן :

יוצרינו מונד סטאלקער בטעפער . האסטו מיט דען ניט דר לערינט מיט דיניי פאלטי ווערק . טטייט דרך מין פשוט (על כן מחרת) מיט טייסט (אין חורבן הבית) האבן די זאלעליס געעהנט די טענה זיך וויין האט הט"י געזעט קערט אס פון זיך מיר זאלט ניט סטאלקן לז סרייטשן זיך מון דיבראך פון מיין פאלק . אזו האט ניט לז גנומן קיין טרייסטונג :

יצרי מיין יל"ה גריינק נאך האסטו זען גוטס גיטאן דל מיט . האטט דו ביסט דל לז בטאמן גוממן . ווען דו וואלט דעם ניט טאן . פון מיין טראל וואלטו דען זיידן דר פון . דען וואו הערט זען מיין רייכר זאל ווערן פון זען ווימ מיין בלוט פון גיסער :

זייני לי האסטו מיין יל"ה עט וואס לז עפעלן מון דעם וואס דום האטט געמן

רשעך • באיש בער לא יירע • ואם האמר אי אש שר שאהיו • ויש
זכאל סאלאבתי לגמרי לעולמים •
ועל זאת • החשוב לראוי • כי הנה כתוב וינחם ה' כי עשה את האדם
בארץ ויתנעם אל לבו • על כי יצר מחשבות לבו רק רע כל הימים
ואם כן כי אטר אלהים • כי נחמתי כי עשיתם • למה התייה עמל ויגל
לשווא אם אין הנאה לבוראך • אבל תעשה עצמך • רע לשמים
ורע לכריות שלא במדת הכמים •
לכן יצרי יצרי בקשתך במר נפשי הרף מטני • והסר מעלי ננעד • וא
יחר אפק על ששפכתי שוח לפניך • כי שאנתי מנהמת לבו
שאמיה יצרי השיאני ברוע וממים •
מכל זה לא יכולתי התאפק מלבקשך יצרי • כי יראתי שלא ללכל
פקדון המלך • מרגליות טובה • והוא בת המלך הגדול • של
לשמא ולפזות אותה להיות פניה נכלמים •
יום ליום לכן חליתי פניך • גם לטובתך שחיהו כאחד מבני אלהי

גטון • מונטוטס נאך ווייסל דיני רטעות ויום מין זיידגר הענטס ווא
מין מן וויסן טמסט • ווען דום וועסט זאגן וויס מין גממטס מיך זאל מווע
ווארען מין מלכה מונ זאל גיין זיידג טטענדיג •
על מון דעם זקרג ניסט • מין סאוק טייט דאך (וינחס ה' זא') גא
המט זך בדמלט וואס ער האט בטאמן דעם מענטש מון דער ערד
מונ מין גווען (כביבון) מין טרויערקייט פאר חיס • ווייל דעם מענטש
(החטבות) זיין ניערט טועכטס מלע טעג •

ואם ווען גאט האט יום גממט (כביבון) מיך האט זך בדמלט וואס א
המט זימ בטאמן וואס זאמטא זך זימן חוס וואסט • מו דיין בטע
מו קיין (נהר רוח) דער פון • מבר זאמטא זך טועכט פאר גאט • מונ
זיפן ניט זימ מין קווגר •

לכן דרום מין זי"הר מיך טום זך בעטן מיט מין פאר ביטרשי לייב • מ
זך טומל פון מיר • מוכטום מם פון מיר דיין פלנג • מונ זאמט גרי
דיין למרן מון מין קיידן מו פיל • דען מין גארניט מי פון הרלן כרוואן וו
זימ זאמט מין זי"הר המט מיך מיכר גרעט מיט בניו כרמל זיג •

מברר מברר די מו זאמן קען מיך זיר ניט מין האלפן פון בעטן זך דען
המט מורא מיך זאל ניט מין וואגערן דעם (פקדון) פון מולות וואס
פיל מין סזייערער פערלי • דעם גרוסן (מולות) סזמטאר • לו פיר מוס רי
מונ מיכר לו קיידן מיר • זימ זאל ווערן פל שטעט מונ פל קלעמט • זאל ער וועט כפען זאמט ריין דימ וועג פון די מוטוולגי (קליפות) זאל זך ניט
זימ פון טאג לו טאג טום מיך בעטן דיין (פנים) • דקט מי חבר דיין פארין מיטן מין פערעארד מין אונור טאחה • די דיילגי מי גיבלייט דמט זיין
דו זאמט בנייבן זימ די (מולתי מולתי) וואס מין הימל זיין • וואס זאמט פון לדיקט ווען זך מו זאל קלייבן ווימ מין דער טאחה פון מין (חלן)
פארטטן

מלאכי מעלה • הדחשים בשלום המלך ובשלום בניו • גם אחת
הראה את בת המלך לעברה ולשמרה • ולדבר על לבת נוחמים •

וויכוח שלום היצור לנשמה

לך אחיתי בת אדוני אבי • הלא אב אחד לכלנו • מדוע אחת ככה
דל בת המלך • עניה סוערה לא רוחמה • ולמה לא ייטיבך את רעימי
כתרצה • להתערך בחיי העולמים •
ל תיראי נשמה גילגל ושמי • אך שמעי בת וראי • נחמי אונך לדחי
ומשפטי אביך • שתכוין לך כתונת פסים • כי כן בנות המלך יוצאות
בצדור המור ותמרוקי בשמים •
לכל מרב אליחסר לך • ואו יתאו המלך יפוך • לחסן כבוד בית המלך
פנימה לפני ולפנים עין לא ראתה אלהי • ויצוה פנו מן הדרך
ל ורים • וחדד הקרב יומת • אל יתערב זר בשמחתינו • מקראי קודש

אמטטן מין (סאק) דעם קוינג מונ מין פרייד פון זייני קיידר • זייערט זעה
עם קייגט טועכט דין מונ היסן • מונ קיידן מון מיר חאלן טרייסטאג •

(מין וויכוח פון פרייד קייד דער יל"הר לו דער נטעה) •

מברר וואס מיידר מין טוועטער • די טאכטער פון מין הער פאטר • דען מין
פאטר איהרדן לו מוני • ווארום ביסטו מון פרייס דום (בת מלך) פל
טורעמט מיט זאמט מונ ניט דר במרעמט • מונ ווארום זאל זיר ניט בגייגן
מין שיני גועפן מו די זאמט ועכטאג מין מייבג זעבן •

מברר פארט דך ניט דו (נטעה) פרייט זך מונ זאי זאמט • מבר הער מין
טאכטער • מונ ניג דיין מוער לו די (זאמטסיס) פון דיין פאטר דו זאמט
לן גרייטן מין זיידן העמר מי גמילום • מין (מולכות) לו דר נטעה זימ זאל
זעבן גועפן ווען פל מיר בטעפאר דמט ווערט פון מולות דען מון גייען מרום
דעם קויסט טעכטער מין גוטי (מולכותסיס) מונ זירוג פון בטאמין •

מברר פון מירדמט גוטס זאל זיר ניט פוען • דענט זאל וועט גילוטטן דער
קייג דיין טוכהייט • מונ לו לו קלייבן דעם (מולות) הווי מין חדר מין
מברר מבררן • וואס קיין מויג המט ניט גועפן מלינו קיין (כביח) זייערט גמט •
מונ מיכר לו קיידן מיר • זימ זאל ווערן פל שטעט מונ פל קלעמט • זאל ער וועט כפען זאמט ריין דימ וועג פון די מוטוולגי (קליפות) זאל זך ניט
זימ פון טאג לו טאג טום מיך בעטן דיין (פנים) • דקט מי חבר דיין פארין מיטן מין פערעארד מין אונור טאחה • די דיילגי מי גיבלייט דמט זיין
דו זאמט בנייבן זימ די (מולתי מולתי) וואס מין הימל זיין • וואס זאמט פון לדיקט ווען זך מו זאל קלייבן ווימ מין דער טאחה פון מין (חלן)
פארטטן

ישרי לב

כולם קדושי עליונים • מתוועדים כבמוטוטי חתן וכלה • יובילו שי למוציא
שמים אשר יהיה עליך באמת ותמים :
נ וכחך מלכך יבוא לך • ואהריו כל ישרי לב עולות • כולו כליל
בראשם מהוד המלך לכל אחד • המה נגדך • בה צור במנו
יחלו • להראוהך מקום מה נראה לך • שתכנס למרקלין היכל המלך • בין
אבות יושבי רומו של עולם • אנשי השם בעולם מסוימים :

ס ל י ק

זלזה) אז הענטן קנייבן זיך ארוט • זייא וועלן בריינגן (זתות) פל אורח פון
גאטס(כבוד) וואס מוין דיר וועט זיין מיט ווארהייט :
נוכתך: אז קעגן דיר וועט קומן דיין קליג • מונ נמד מיט מוע רעב
פארטיגי הערלר • זייא זיין אזי גיקריינט זייט קרייטן מוין זייער
קעס פון טונקייט דעם קייגי דאס זיינס זען פון (זיו הטכניה) די (אטווארן)
פון גאט וועלן בעטן דיין פנים פל דיר אזי גרייט • דאס זאגט מריין קומן
זיין מלכות זיין פאלעט • אז וויטן דיא הייליגע (פזות) וואס זיין מיין העכטן
פארט פון דער וועלט • דיא זייט וואס זיין גרוס זיין קאמן • וואס זיין מוין
יעגר וועלט פס גילייכנט • זעג פל מועטן :

ואבוא היום אל העיין • במילי דאבות • אזלה לאל הרוכב בערבות
ססימתי ספר (ישרי לב) • יראו ישרים וישמחו • אשר על כן
יאמרו המושלים בואו חשבון • זהו חשבונו של עולם • ובזכות זה נוכח
לראות בנין היכל ואולם : ולראות עין בעין בנינו של עולם : אמן ואמן :

האגודת ישראל
ירושלים

מספר בן
האגודת ישראל